

Henrijeta Granić

i

Knjiga hudih čini

Aleksandar Žiljak

Bliži si suncu kad jašeš devu.

mongolska narodna

Volim miris napalma ujutro.

potpukovnik Bill Kilgore

1.

Smrtonosna kletva

Bura je negdje tukla nezakačenim žaluzinama, nesmiljeno se igrala njima kao da će ih iščupati sa zida i odnijeti ih, da ih razbije na kamenju. Henrijeta se u posljednji trenutak suzdrži da ne prokune buru, da se djevojka ne muči i ne ranjava po krovovima i iskrivljenim borovima. Bura je osvetoljubiva, vrati onome tko je proklinje. Henrijeti nije trebao njezin gnjev.

Doktorica Premužić kao da je pročitala Henrijetine misli. Ona bez glasa zamahne svojim štapićem i do nje se nakon nekoliko trenutaka iz ničega stvori malik, brkati i bradati čovječuljak rumenih obraza i nosa - siguran znak da je malo više gucnuo da se zagrije na buri - pod crvenom kopicom. Doktorica mu nešto došapne, malik samo kimne i nestane. Treptaj oka ili dva kasnije čulo se kako nečije ruke hvataju podivljale žaluzine i povlače ih, trgaju ih buri iz šaka i kače ih da ne lupaju.

“Ovako je nađen, drugarice”, prekine jedan od bezdušnika Henrijetu u njezinim smetenim mislima. Kao i ostala trojica, bio je odjeven u dug kožni kaput, šešira nabijenog tako da mu obodom skriva pogled. Na lijevom reveru nosio je limeni bedž s likom druga Tita. Novi bedž, možda ga je kupio na nekoj od onih proslava u Kumrovcu, gdje se oko kipa zamišljeno pognute glave okupljaju starci s crvenim pionirskim maramama i plavim kapama sa zvijezdom, ali zbog

njega joj se, uz svu stijenjačku surovost što je zračila iz njegova grubog širokog lica i stisnutih usana pod gustim brkom, učinio nekako više ... ljudskim. Vjerovao je u nešto. Henrijeta se najviše bojala onih koji ne vjeruju ni u što. Predstavio se kao Jozo Sikirica. "Tako smo ga doveli."

"Donijeli, bolje reći", doda njegov kolega. On nije imao bedž. Bezdušnici su čuvali zatvor za legromante i štrigune na Isola Nudi: najstroži zatvor u čarobnjačkome svijetu, oko koga bura nikad ne staje, a kanalom što ga dijeli od obale plivaju velezube psine, slične velikim bijelima, a dugačke poput omanje baline. Nikad nitko nije pobjegao s Isola Nude.

Jeronim je ležao u krevetu, blijed, nepomičan, sklopljenih očiju, hladan na dodir dlanom. Lice mu je bilo izgrebano od trnja. Udar ga je bacio u kupinu. Na prsima mu je bila modrica promjera dva dlana: tu ga je kletva udarila. *Homicidium*, prepoznala ju je Henrijeta po iskrzanom i razgranatom rubu kojim se širila po bolesno žutoj koži. Nije disao. Zapravo, disao je tako polagano da se činilo kako ne diše.

"Nije mi jasno", podigne pogled doktorica Premužić. Podigla je stetoskop s Jeronimovih prsa. "Ovo je očito *homicidium*. Ali onda bi -"

"Jeronim bio mrtav. Znam", mračno je dopuni Henrijeta.

"Imamo teoriju", uskoči bezdušnik. Onaj s Titovim bedžem, Sikirica.

"Recite, družo", pogleda ga Henrijeta. Od bezdušnika se nije očekivalo da imaju teorije. To bi mogla biti predrasuda koje se korisno riješiti, pomisli Henrijeta.

"Netko je ... Kako bih to rekao, drugarice ... Ubrljao kletvu. Ili je slab čarobnjak, ili je nešto pošlo naopako. Za njega, hoću da kažem."

Henrijeta se zamisli i pogleda bezdušnika Sikiricu. On je bio zapovjednik četverca što je u službenome džipu dovezao Jeronima u školski stacionar.

“Jeste li mu našli štapić? I naočale?”

“Jesmo, imate pravo”, kao da se bezdušnik tek tada sjetio kako je nešto zaboravio. On iz dubokog džepa svog kaputa izvadi naočale s metalnim okvirom, razbijene, i štapić. Henrijeta se na trenutak upita što su bezdušnici uopće radili tamo. Istražiti mjesto zločina, dovesti skoro mrtvo tijelo, razgovarati s prijateljima i rodbinom ... To je bio posao krsnika. S druge strane, znalo se da krsnici ponekad pozivaju bezdušnike u pomoć. Ljudi u kožnim kaputima bili su još onomad, kao živi, ozloglašeni po svojoj neumoljivoj učinkovitosti.

“Stavite na noćni ormarić, molim vas”, reče Henrijeta. “Je li nađeno još što neobičnoga?”

“Ništa. Ne vidi se da je bilo borbe.”

“To znači da *homicidiumom* nije udareno sprijeda.” To bi, pak, značilo zasjedu s leđa. Henrijeta je dobro znala da se *homicidium* može usmjeravati, da se njime može udariti odostraga, mučki, i pogoditi u prsa ili lice. Doduše, tako se kletva ponešto oslabljuje i možda je upravo to bilo ono što je Jeronimu spasilo život. Znači da ga je napao nekakav kukavica. I vjerojatno, kao što je nagađao bezdušnik, čarobnjak u najboljem slučaju osrednjih moći. Je li Jeronim uopće imao drugih neprijatelja?, upita se Henrijeta.

O, da. Ali on je mrtav.

“Mi bi, ako može, sad morali dalje, drugarice”, prekine bezdušnik Sikirica njezine misli. “Služba zove. Potpuni zapisnik možete da dobijete od nadležne krsničke stanice. Samo im se tamo javite. Nije baš po propisu, ali za vas ...”

“To bi bio Senj?”

“Senj, drugarice. Ali ne očekujte ništa posebnoga. Nema svjedoka. Ako ne nađu nešto na smrtničkim kamerama, na autobusnoj ili pumpi ...”

Henrijeta kimne. Nitko ništa nije vidio, nitko ništa nije čuo. A Jeronim leži pred njom, visi na tankoj niti što ga dijeli od smrti i Henrijeta Granić-Bizovački možda je bila jedina u čarobnjačkome svijetu koja ga je mogla spasiti.

Jer, znala je Henrijeta, tanka nit uskoro će puknuti.

* * *

“Krvavog mu Paklenjaka”, ponavljao je Roko Bizovački u nevjerici, problijedio, glave nemoćno položene u dlanove. “Krvavog mu Paklenjaka -”

“Prestani, molim te”, presiječe ga Henrijeta. “Plaše me te tvoje kletve!”

Roko podigne glavu i pogleda svoju ženu.

“Oprosti”, samo tiho reče.

Henrijeta uzrujano ustane od stola, skupi tanjure i žlice i odnese ih do sudopera, pa se vrati po nož i dasku za rezanje i kruh. Roko da će ustati oprati to malo suđa od večere, ali ga Henrijeta pokretom glave vrati natrag na stolac.

“Očajavanjem nećemo riješiti probleme.”

“Probleme? Zar ih je više? Ovo nije dovoljno?”

“Koliko ja vidim, to su dva problema, Roko. Jedan je što se dogodilo i zašto. Drugi je kako oživjeti Jeronima.”

“To je hitnije.”

“Slažem se”, kimne Henrijeta. “Da vidimo dokle će doći krsnici i bezdušnici. Iako, ne očekujem puno, njima se ne žuri. A Jeronim ne može čekati.”

“Ne znam imamo li u knjigama što o neuspjelim kletvama.”

“Ništa.”

Roko se ne usprotivi. Znao je kako Henrijeta sve njihove knjige o čarobnjaštvu ima u malom prstu. Da nije bilo tako, ne bi u lipnju pretprošle godine diplomirala na Višoj čarobnjačkoj školi Nehaj, a već u rujnu predavala Čarobne napitke kao najmlađa profesorica ikad u čarobnjačkome svijetu.

“Sutra po rasporedu sati nemam nastavu. Bit ću u knjižnici.”

“Što ja da radim?”, upita Roko.

“Odi sutra ujutro u školu. Budi uz njega i svoju sestru. I najvažnije, čuvajte ga. Tko god da ga je napao, ako sazna da nije uspio, možda se vrati dovršiti naumljeno.” Gita Bizovački-Lončarek, Rokova sestra i Jeronimova žena, stigla je čim ju je Henrijeta nazvala. Bez riječi su se bile zagrlile, dijeleći snagu, jer snaga im je bila sve što im je u tom trenutku bilo preostalo. “Čuvajte ga, čuješ me?”

* * *

Kad je Henrijeta odjenula spavaćicu, Roko je već bio u krevetu i čitao časopis. Smrtnički časopis. Tjedna politika, komentari, intervjui.

“Postaješ kao opsjednut tim novinama i tjednicima”, šapne Henrijeta uvlačeći se pod pokrivač. Proljeće je bilo na pragu, ali noći su još uvijek bile svježije. “Sve te više zanimaju Smrtnici. Nisi se prije toliko njima bavio.”

“Živimo među njima”, primijeti Roko. “A svijet ide k Paklenjaku. Kao da su svi prolupali. To što većina Nadarenih misli kako će nas sve to zaobići ili čak biti korisno po nas ... E pa, neće.”

“Znaš da nam ne daju miješati se u smrtničke poslove ... To rade čarnice i legromanti i vedovnjaci.”

“I bura i kuga i mora i manjinjogro i šarkanj i pozoji i macmolić, na svoj način, i tko sve ne, samo mi moramo stajati po strani i gledati kako se ubija i krade i gladuje i ratuje -” Roko ljutito spusti časopis i pogleda Henrijetu.

Obitelj Bizovački bila je poštena i smatrali su je, nerijetko s podsmijehom, siromašnom. Obično to bude tako kad si poštenu činovnik. Ni Henrijeta se nije mogla nadati silnim novcima u prosvjeti. Pa ipak, kad god bi Henrijeta bila kod Bizovačkih, vidjela bi bogatstvo kakvo je rijetko gdje drugdje vidjela, osim u svome domu. Bogatstvo kakvo se nalazi samo u obitelji povezanoj ljubavlju i toplinom i bliskošću, pomalo luckastoj, pomalo šašavoj, u kojoj se zna koga se sluša (mater, naravno!) i u kojoj se Henrijeta osjećala kao da tu pripada oduvijek.

Ona se primakne bliže Roku, tijelo uz tijelo, i položi mu glavu na rame. Rukom mu krene preko prsa i niz trbuh pa do prepona.

“Nemoj, Henrijeta, ne bismo -”

“Trebam te, Roko. Trebam te da zaboravim današnji dan ... Makar na trenutak ...”

I ona podvuče ruku pod lastik Rokove pidžame i primi ga za kurac i stane ga natezati, i osjeti kako mu se meškolji dok su se ljubili, ali osjeti i kako je napet, živčan, sputan nakon svega što je čuo da se dogodilo. Henrijeta samo uperi svoj kažiprst na pravo mjesto i prošapće “*Phallus erectus*” i izvede svoju najveću tajnu, nešto što je samo njezin muž znao: bacanje čini bez upotrebe čarobnoga štapića da joj sažme i usmjeri moć.

Pod Henrijetinim prstom, Rokov kurac nabrekne od krvi i propne se i Henrijeta ne potroši više ni

trenutka. Svukla je gaćice, bez riječi opkoračila svoga muža i podigla spavaćicu i zajašila taj divni kurac i nabila se na njega. Stala je vrtjeti kukovima i šibati zrak svojom vječito raskuštranom kosom boje meda. A Roko je miješao pod njom, rumen u licu, znoja što mu je probijao ispod kose. Zabijao joj se u orošenu vrelu mekotu, jebavao ju je i jebavao i rukama joj mijesio dojke kroz meku tkaninu spavaćice. Ljubili su se i onda Henrijeta zajeca u naletu draginje i još jednom i još jednom - nikad uz njega nije bilo samo jednom - i Roko uz prigušeni krik, kao da se bojavao da ga se ne čuje, kao da ga je bilo sram, prasne u nju i ispuni je svojim sjemenom.

Odjednom joj suze navru na oči, cijeli taj dan samo provali iz nje. Tijelo su joj potresali jecaji, obuzeo ju je osjećaj krivnje i srama što je takva bestidnica dok joj prijatelj leži na rubu smrti. I osjećaj krivnje pred Rokom, jer Jeronim joj nije bio samo prijatelj, već i ljubavnik, i ona se nijemo, plačući, molila da je to Roko nikad ne pita. I da je nikad ne pita što si ona i Gita međusobno rade u dugim poslijepodnevim, kad muških nema kod kuće, a vani divlja bura s Velebita i pjeni se more i zima je. Roko je zagrlji, zagrljajem punim ljubavi i utjehe, zagrljajem zbog koga je ipak odabrala njega za muža, a ne Jeronima, iako je on bio i zgodniji i ugledniji i bogatiji.

Ljubio ju je, njezin čovjek, i ona je ljubila njega i legla je do njega, uplakana, prepustila se njegovom šaptu i onda, u jednom trenutku, ni sama nije znala kada, uronila u čvrsti okrepljujući san.

* * *

Ujutro, nakon doručka, prije no što će obući avijatičarske kožne kapute i omotati si vratove vunanim šalovima i na glave si staviti kožne kape s naočalama, Roko zagrlji Henrijetu.

“Znam”, šapne joj u uho. “Ti i Jeronim ...”

Henrijeta se pokušava istrgnuti iz Rokovih ruku. Nije joj dao.

“Znam. Ne možeš to sakriti pred čovjekom koji te voli. Znam i za tebe i Gitu.” On pogleda

Henrijetu duboko u njezine oči boje lješnjaka. “Gita i ja ćemo ga čuvati. Nitko neće do njega dok god ima tračka života u nama. A ti ga spasi, Henrijeta. Čuješ li, spasi ga! Čak i kad mi ženu jebe, ne mogu zamisliti život bez njega.”

I on poljubi Henrijetu poljupcem očajnika. Njih dvoje utople se bez daljnjih riječi, sasvim suvišnih. S mračnom odlučnošću uzmu metle, izađu u dvorište, osvrnu se lijevo-desno, da ih baš netko ne vidi, zajašu metle - onako u kaputima poput Tatara kad uzjašu deve - i sunu u vedro nebo, buri djevojci u inat, i otpute se put škole.

2.

Zabranjeni odjel, odaja B

Malik iskoči na stol, na korak od Henrijete, skine kapicu i pruži joj papirić. Poruka. Henrijeta je otvori.

Stanje nepromijenjeno. R.

P.S. Gita pita jesi li što našla?

Henrijeta tiho uzdahne i odmahne glavom maliku. On samo kimne, nabije kapicu na glavu i nestane. To što je malik bio skinuo kapu pred njom bio je znak velikog poštovanja, znala je Henrijeta.

Pred njom na stolu u školskoj knjižnici i čitaonici bila je otvorena knjiga. Još ih je desetak bilo naslagano na hrpu. Vrč vrućeg kakaa bio joj je na dohvat ruke, stalno pun i stalno topao da joj grije dlanove kad im postane zima.

Dan je Henrijeta provela u uzaludnom prekapanju po knjigama, drevnim - za jednu se govorilo da ju je tiskao još Gutenberg na svome stroju, odmah nakon Biblije - i onim novijim. Pregledala je čak i jedan kitajski svitak: čarolija *translatio*, možda prva koju je Henrijeta svladala, nije je iznevjerila, ali niti otkrila išta korisnoga. Sve su to bile općenite stvari: smrt se ne može poništiti, od kletve *homicidium* nema spasa, baš kao ni od niza srodnih, i tako dalje i tome slično.

Ali Jeronim nije bio mrtav, očajna zavapi Henrijeta u sebi. Morao je postojati način!

Ona okrene sljedeću stranicu, preleti očima tekst, okrene sljedeću. Isprazne riječi, beskorisni citati, pozivanje na autoritete. I tu Henrijeta odjednom zastane.

Jer, pisac knjige pred njom iznenada, kao da ju je htio sakriti, među odlomke i odlomke šupljih kićenih fraza ubaci rečenice:

Za sve stvari što smrću svršavaju, za sve kletve zabranjene, pitaj, čitatelju dragi, Edigiusa Velikoga. Ako ni on odgovora ne zna, samo ti očaj preostaje!

Edigius, zamisli se Henrijeta. Moglo se čak i danas među Nadarenima naći onih koji su znali za njega. I ona je bila jedna od njih, premda nikad u rukama nije držala išta što je bio napisao. Njegova *Knjiga zmajeva* bila je dostupna, samo ako se znalo gdje tražiti. Ispunjena predivnim ilustracijama njegove druge žene Elsbet, bila je litografirana i ručno bojena u maloj nakladi, pa je cijela, ako je k tome bila i ušćuvana, dosegala gotovo basnoslovnu cijenu.

A prisjetila se Henrijeta i jedne mračne priče o Edigiusu, priče što joj se činila nevjerojatnom, ali sad, u svjetlu pročitane natuknice ...

Edigiusu je, tako je priča kazivala, prva žena bila ubijena u ratu čarobnjaka. Našto ju je on oživio. Samo da bi je opet sam ubio.

Edigius, Edigius, Edigius ... Suzdržavajući se da ne skoči sa stolca u čitaonici, Henrijeta tobože nehajno ode do ormarića s katalogom. Otvori ladicu pod "E" i stane prstima listati kartice.

I uistinu, nađe jedan jedini naslov, na koji joj srce poskoči.

Knjiga hudih čini.

I broj, ali i napomena na dnu kartice. *Zabranjeni odjel, odaja B.*

Henrijeta opsuje u sebi. Iako je u Zabranjeni odjel ulazila bezbroj puta, gotovo uvijek s uredno potpisanom dozvolom nekog profesora ili samog ravnatelja, bila je to uvijek odaja A. Odaja B bila je čak i njoj, jednoj od najboljih nehajskih učenica ikada, zabranjena. Bila joj je jednako zabranjena i sada, kao profesorici. Barem bez ravnateljeva potpisa.

A iako je ravnatelj dao pristanak neka Jeronim, od jutra prebačen u odvojenu sobu školskog stacionara, do daljnjega ostane u okrilju škole, Henrijeta nikad nije imala puno povjerenje u profesora Šljuku, čiji je predmet, uostalom, ona i preuzela.

Znači, morat će kradomice ...

* * *

Henrijeta pričekala, nosa zabijenog u knjige, do večeri, kad je i zadnji učenik odlučio da je za danas bilo dosta učenja. Točno u osam sati, gospođica Kugli, knjižničarka, ustane od svoga stola i zaključa knjižnicu. U dogovoru s ravnateljom Šljukom, ona pusti Henrijetu neka dalje izučava stare spise.

U čitaonicu spustio se večernji spokoj. Henrijeta je dobro znala da joj gospođica Kugli neće dopustiti pristup odaji B. Pravila knjižnice bila su joj Sveto Pismo, a nad knjižničnim fondom bdjela je strože od kakve kvočke nad pilićima. Također, gospođica Kugli imala je oštar pogled, sigurnu i brzu ruku i čarobni štapić izvrsne izrade. Sukob s njom mogao je po Henrijetu završiti vrlo neugodno.

Da zavede gospođicu Kugli?

Ta pomisao ne bi pod drugačijim okolnostima bila Henrijeti mrska: iako u sredini četrdesetih, gospođica Kugli bila je dobro građena, stasita plavuša, zamamno hladnih očiju pod naočalama, i strogog, ali pravilnog lica.

Postojala je samo jedna poteškoća.

Gospođica Kugli smatrala je ženoljupke bićima na evolucijskome stablu negdje između ameba i papučica. Premda sama nikad nije prijavila ni jednu učenicu, djevojke su se sa strahom žalile kako po tjedan dana nisu mogle sjediti bez jastuka, nakon što bi ih knjižničarka ulovila da se u nekom skrovitom kutku knjižnice uspuhano ljube ili se sve onako zarumenjelih obraza miluju pod suknjama.

Zavođenje gospođice Kugli, zaključni uz uzdah Henrijeta, bio je vrlo rizičan pothvat krajnje nesigurnog ishoda.

Za svojim stolom, knjižničarka je bila zadubljena u inventarnu knjigu. Henrijeta neprimjetno uzme svoj štapić (svoju tajnu vještinu nikad nije koristila u školi), uperi ga u gospođicu Kugli i prošapće čaroliju.

Masturbatio!

Bilo je to nešto zbog čega bezdušnici, doduše, ne bi došli u ranu zoru odvesti Henrijetu na Isola Nudu, ali zbog čega bi, da to dozna ravnatelj Šljuka, Henrijeta izletjela iz škole u balističkoj krivulji, s otiskom njegove cipele (a Šljuka je bio revni planinar i u šali se pričalo kako u svojim gojzericama čak i spava) na stražnjici.

Nakon nekoliko trenutaka, gospođica Kugli promeškolji se na stolcu. Onda se ogleda oko sebe, prstima si trljajući zatiljak, kao da joj je vrat bolan. Potom uzdahne. Pa, sve rumenija, uzme kartonski fascikl i stane se njime hladiti kao lepezom.

“Profesorice Bizovački”, konačno će ona. “Mene je malo zaboljela glava. Možete li vi ...”

“Svakako, svakako, samo vi dajte, slobodno prilignite.”

Sa zahvalnim osmijehom, što ju je onako uzbuđenu činio čak slatkom, ona ustane i hitro ode do svoje sobice. Henrijeta začuje škljocaj brave, a onda, nekoliko minuta kasnije, prve uzdahe kroz stegnute zube.

Henrijeta je prvi put bila osjetila djelovanje *masturbatia* s dvanaest godina, u podloj psini koju joj je bila priredila ona kuja od Ljubice Ljutomerski, i dobro je znala kako se gospođica Kugli neće do kraja zadovoljiti dobrih sat vremena. Možda i dulje.

I više nego dovoljno ...

* * *

Visoke police pretrpane prašnjavim knjigama i starim spisima bile su nijemi svjedoci Henrijetina prekršaja. Tiho je koračala među njima, sa štapićem u ruci. Stigla je do Zabranjenog odjela, odaje A, i promrmljala čini uz mali zamah štapićem. Vrata odaje A dobro su je poznavala i podala su joj se uz tihi škljocaj mehanizma.

Nastavila je dalje, među policama što su čuvale rijetke i zabranjene knjige. Vrata odaje B bila su teška, okovana, s bravom koju Henrijeta nikad u životu nije ni pomislila otvoriti.

Kvaka je bila u obliku sklopčanoga kravosasa, pet ili šest lakata dugačke kače, izlivena iz bronce. Henrijeta položi prste na kvaku. Sklopila je oči, klizila niz hladno luskavo tijelo, tražeći gdje je brava najškakljivija, gdje je treba pomilovati da škljocne i propusti je do drevnih znanja.

Odjednom, kvaka oživi!

Razmotala se, pohitala uz Henrijetinu ruku, uspravila joj se pred licem, kačina glava, kačine oči, kačin rascijepljeni jezik što je palucao, kao da je njušio mladu profesoricu.

“Ja sssam kravosssasssss”, zasikće kača nečujno u Henrijetinome umu. “Ja sssišššem. Želiššš li proći? Onda daj da te ssssišššem.”

Nije trebalo više riječi da bi Henrijeta znala što kravosas želi, za čime čezne. Ona bez oklijevanja raskopča svoju košulju, izvadi lijevu dojku iz košarice bijelog grudnjaka i ponudi je kači.

Kačine oči bljesnu žutim sjajem i kravosas se baci na Henrijetinu bradavicu, zapaluca po njoj svojim rascijepljenim jezikom, uhvati je ustima i stane sisati. Neki čudni osjećaj, ni naslada ni bol, razlije se Henrijetom i ona krene prstima nježno dražiti gmaza pod repom.

Kača ju je tako sisala nekoliko minuta. Henrijeta joj je milovala tijelo i onda, bez ikakve najave, bez ikakva naleta slasti, njom prohuja draginja što je obori na koljena. Istovremeno, kača zasikće i profesorica osjeti kapi sjemena kako joj prskaju noge u čarapama i suknju.

Henrijeta otvori oči. Kravosas se povuče natrag i opet sklupča. Ona začuje kako mehanizam brave škljoca i onda uhvati kvaku i otvori vrata odaje B.

Lux, prošapće Henrijeta i svjetlo rastjera potpunu tamu što je vladala unutra.

Odaja B bila je malena, s policama uza zidove i malim stolom u sredini, za kojim je bio jednostavni stolac.

Henrijeta tiho opsuje. Kravosas joj je odnio desetak dragocjenih minuta. Nije imala vremena za gubiti i odmah se bacila u potragu za Edigiusovom knjigom.

Srećom, brzo ju je našla. Baš kako je katalog najavljivao, *Knjiga hudih čini* bila je jedina njegova knjiga u odaji B. *Knjigu zmajeva* mogle su si priuštiti samo najbogatije knjižnice i privatni sakupljači stvarno dubokoga džepa.

Henrijeta uzme knjigu i položi je na stol. Opet srećom, činilo se kako je Edigius prije svega volio sustavnost. Čim je okrenula prvu stranicu, dočeka ju je detaljan sadržaj. Smrtonosne čini našla je na trećoj stranici sadržaja. Henrijeta štapićem dotakne naslov i knjiga se sama otvori.

Znaj, čitatelju, prešao je Edigius odmah na stvar, da je smrt trajna i nepovratna. Ima čarolija i čini kojima se tijelo - ako ga već nisu načeli crvi - može oživjeti da na prvi pogled izgleda kao da je umrli ustao iz mrtvih. Ali, avaj, to bude samo privid, pokretna ljuska što će slušati zapovijedi, ali što će navijeke biti tek ljuska bez duše, groteskna karikatura živoga bića koje ćeš ubrzo, ako u tebi imade i tračka samilosti, sam vratiti gdje mu je mjesto, u hladni grob.

“Krvavog mu Paklenjaka!”, tiho opsuje Henrijeta Rokovom psovkom kad se s hladnim užasom u srcu prisjeti one mračne priče što se prenosila o Velikom Edigiusu.

I stoga znaj, čitatelju, ako ti smrt odnese najmilije, čini ovo: Oplači. Osveti ako je smrt bila zločinačka i nasilna. Ili oprosti, ako možeš ili moraš. Živi dalje. Vrijeme će biti najbolja čarolija za tvoju bol i očaj.

Imade, međutim, slučajeva kad zlikovac ne uspije iz ovog ili onog razloga do kraja izvršiti svoj podli naum, kad njegova huda čarolija ne prenese snagu njegova zločina sasvim na žrtvu.

Tada možda i ima nade.

Ali samo ako si veliki čarobnjak, spreman na mnoge tegobe i nevolje i pogibelji da bi s ruba smrti (ali pamti: nikad s one strane!) vratio svoje najmilije, možeš se nadati uspjehu.

Jer, bajalica, drevna poput vremena, što sam je svojim uhom čuo od čarnice moćnije od mene, moćnije od ijednog čarobnjaka ili čarobnice za koje znam, a koju moraš izreći, sama će ti kazati koji ti svi sastojci trebaju da bi pripravio spasonosni napitak.

Krv djevice, slašću prikupljena

Da zarumeni moga dragoga

Sjeme jednoroga, bolno stečeno

Da osnaži tijelo umrtvljenog

Sok dušmanke, lukavošću ugrabljen

Da iscijeli dušu pravednoga

(Samorazumljivo je da ćeš je, ako želiš spasiti žensko čeljade, izreći u odgovarajućemu rodu.)

Edigius je na požutjelim stranicama naveo još tridesetak sastojaka, ali Henrijeta nije imala vremena detaljnije proučavati knjigu. Gospođica Kugli možda je već bila pri slatkome svršetku svoga samozadovoljavanja!

Duplico xerox, zamahne Henrijeta štapićem nad knjigom i odajom zabljesne niz kratkih bljeskova kako je praktična čarolija, sasvim nedavno uvedena u čarobnjački svijet, stala množavati Edigiusovu knjigu. Uskoro je mlada profesorica u naručju imala savršeni faksimil zabranjenoga sveska. Ona popravi svoju odjeću, u žurbi ostavljenu neurednom nakon krivosasove naslade, vrati knjigu na svoje mjesto, utrne čarobnu luč i zatvori vrata odaje B. Brava tiho škljocne za njom i Henrijeta se izgubi, praćena zadovoljnim krivosasovim pogledom.

3.

Dobar njuh ravnatelja Šljuka

Henrijetini koraci odjekivali su kamenim pločama hodnika dok je, držeći kopiju Edigiusove knjige privijenu na grudi, išla prema stacionaru u drugom krilu škole. Sićušna luč išla je pred njom i osvjetljavala joj mračni put.

Odjednom, u krug svjetla pred Henrijetom zakorači spodoba u crnom, lica što kao da je stalno bilo iskrivljeno u gađenju, crne kose, prodornih očiju u kojima je bila noć.

Henrijeta zastane u pol koraka, skoro kriknuvši.

Ravnatelj Šljuka!

“Čovjek bi pomislio kako ćete biti uz gospodina Lončareka”, tiho procijedi Šljuka. Njegovi noćni obilasci škole - kao da kakav zloduh traži spokoj koga nikad neće naći - utjerivali su strah u kosti jednako profesorima kao i učenicima.

“Bila sam u knjižnici”, odvrati Henrijeta, svom se snagom trudeći da joj glas ne zadrhti.

Ravnatelj Šljuka netremice ju je gledao, a onda pomiriše zrak, kao da je svojim osjetljivim nosom nanjušio nekakav jedva osjetni miris.

“Što je bilo, gospodine ravnatelju?”, nesigurno upita Henrijeta.

“Čudno”, jedva čujno će on. “Na trenutak mi se učinilo kao da sam osjetio vonj kravosasova sjemena.” Oči mu se najednom suze. On sumnjičavo priđe Henrijeti, ne skidajući pogleda sa snopa papira koji je držala u rukama.

“Ne ... ne znam o čemu govorite”, promuca Henrijeta. “Ja ne osjećam ništa.”

Šljuka u jednom koraku stane pred nju i unese joj se u lice. Henrijeta se krajnjom snagom volje suzdrži da ne ustukne pred njim.

“Granička”, prosikće on bijesno, probadajući je pogledom, “nemojte me vrijeđati smatrajući me idiotom.”

Henrijeti je srce skoro stalo. On zna! Osjećala je kako je obuzima panika. Nije znala što sljedeće učiniti. Pognuti glavu? Pobjeći? Suprotstaviti se? Pustiti da se godine straha pred Šljukom preliju u bijes? Jeronim, zaustavi se ona, misli na Jeronima, misli na -

“Edigius je skupo platio svoje pokušaje”, prošapće joj onako ukočenoj Šljuka na uho. “Tjelesno ... I dušom ... On zna o čemu piše! Imajte to na umu. Pođete li njegovim stopama, sami ćete to iskusiti. Do zadnje riječi!” Šljuka se odmakne, kao da će otići, ali onda zastane. “A *Knjiga hudih čini* posebno je na zlom glasu. Kad je čita, oko vidi, a ne vidi. Neko svjetlo skriva, neko otkriva. Pazite se, Granička!”

I s tim riječima, ravnatelj Šljuka utone u tamu, mračna utvara, kao da ga nikad nije ni bilo.

* * *

Kad je Henrijeta ušla u sobu u kojoj je ležao Jeronim, um joj je bio uzburkan poput mora bičevanog olujom. Što joj je to Šljuka htio poručiti? Svi su znali da Jeronima, iz nekog samo njemu znanog razloga, nije podnosio od prvog dana kad ga je, još kao dječaka, upoznao. Ta netrpeljivost nije popuštala svih ovih godina i Henrijeta se iskreno čudila što je Jeronimu uopće pružio utočište. Možda je to imalo veze s time što su ga donijeli bezdušnici, možda im nije imao hrabrosti reći neka ga nose negdje drugdje?

Jeronim je bio beskrvno blijed, leden na dodir. Gita je spavala na pomoćnome krevetu, prekrivena bolničkim pokrivačem preko ušiju.

Roko je drijemao na stolcu, s čarobnim štapićem što samo što mu nije ispao iz ruke. Odjednom se trgnuo, zatreptao očima kao da istjeruje pospanost, i upitno pogledao Henrijetu. Ona se sagne i poljubi ga u čelo. Toplina njegove kože pod usnama umiri malo neveru u njezinome srcu.

“Jesi što našla?”

“Možda”, odgovori ona položivši snop papira na stolić, pored vrča s hladnim čajem. Nije smatrala mudrim do zadnje pojedinosti objasniti Roku kako se domogla knjige. “Srela sam Šljuku. Kad sam dolazila ovamo.”

“Bio je ovdje prije pola sata.”

Henrijeta upitno podigne obrvu.

“I došao je još jednom, popodne. Valjda hoće vidjeti je li Jeronim već mrtav -”

“Roko!”, ljutito će Henrijeta.

“Što? Svi znamo da ga mrzi od prvog dana!”

Henrijeta uzdahne.

“Mislim da to nije tako jednostavno. Rekao mi je nešto čudno o knjizi koju sam uzela. Upozorio me neka je podrobno čitam. Mislim da bi, da hoće neka Jeronim umre, šutio, zar ne?”

“Tko zna što Šljuka hoće!”, odbrusi Roko. “Ne vjerujem mu!”

“Kome?”, začuje se sneni glas Henrijeti iza leđa. Ona se okrene, Gita je sjedila na rubu kreveta, kao da ne može odlučiti da li da se suoči sa svojim mužem na samrti ili da se baci natrag u zaborav sna. Henrijeta joj priskoči i zagrlji je, dok joj je suza klizila niz obraz.

Kad ovo završi, pomisli ona, prisjetivši se što joj je tog jutra bio rekao Roko, morat ćemo sjesti sve četvero i temeljito porazgovarati. Ili se baciti u postelju i dobro se povaljati, došapne joj njezin osobni vražičak. Vražičak zbog koga se, uz muža, ponekad tako slatko grlila s Jeronimom i još slađe milovala s Gitom. I zbog koga joj i nije bilo tako teško ponuditi sisu kravosasu.

“Kako si?”, ona umjesto toga upita Gitu. Pogledala ju je. Oči su joj bile podlivene krvlju od plača. Gita odmakne pramen smeđe kose s čela i slabašno se nasmiješi.

“Ako si nešto našla, odmah bolje.”

Henrijeta uzme presliku Edigiusove knjige sa stolića i pruži je Giti. Roko sjedne do nje. Henrijeta im otvori stranicu na tekstu koji je pročitala u odaji B.

Gita i Roko u tišini pročitaju recept za napitak.

“Krvavog ti Paklenjaka”, opsuje Roko. “Ovo je gadno! Čak ni Šljuka ne bi ovo lako skuhao. Kladim se da ni ne zna za ovaj napitak!”

“Mislim da zna”, odmahne glavom Henrijeta. “Mislim da se njegovo upozorenje odnosilo baš na njega. I ako sam ga dobro shvatila, ovaj recept nije potpun.”

“Nije potpun?”, s nevjericom će Gita. “Pa tu ima preko trideset sastojaka!”

“Izgleda da ih ima i više. Skrivenih.”

“Misliš”, pogleda je Roko, “nešto još zaguljenije od sjemena jednoroga? Kako uopće dođeš do sjemena jednoroga?”

“Da, djevičina krv je najmanji problem, to hoćeš reći?”, zajedljivo će Gita.

Henrijeta uzdahne. Uzela je stranicu s receptom i stala je pažljivo čitati. Nakon nekoliko se minuta namršti. “Ovo nema smisla”, promrmlja.

“Pogledajte!”, pokaže ona na nekoliko sastojaka. “Ova tinktura, salep i ovaj tu iscjedak! To ne ide zajedno. Barem ne ...”

“Ako se ne doda medvjeda žuč”, dopuni Gita. “A medvjede žuči ovdje nema!”

“Je li taj Edigius uopće znao što piše?”, upita se Roko.

“Nitko ga nikad nije proglasio šarlatanom”, primijeti Henrijeta. “Baš nasuprot.”

“To znači samo jedno ...”, Gita je bila na rubu plača.

Henrijeta je zagrlila, čvrsto, tješeći je.

“Da je Edigius pisao u šiframa. Koje moramo razotkriti.”

* * *

“Ne, ne, ne, dušo”, priskoči Henrijeta Mirni Kotek. Trave su na daščici pred njom bile nasjeckane

neuredno, prekrupno, listići raščupani. “Ne radiš dobro. Daj mi nož, gledaj! Cak! Cak! Cak! Vidiš? Ne boj se noža, samo pazi gdje su ti prsti.”

Mirna uz zbunjenu smiješak uzme nož natrag i počne iznova sjeckati. Ovaj put bolje joj je išlo i Henrijeta zadovoljno kimne glavom. Mirna je bila radoznala i voljela je učiti, iako je bila pomalo nesigurna za kotličem. Ali uz dovoljno vježbe, pomisli profesorica, bit će nešto od nje. Recepte je lako pamtila i kad bi se samo oslobodila straha od noža ...

Henrijeta se osvrne po učionici. Koliko je vidjela, svi su za stolovima radili manje-više pravilno, vatre pod kotličima plamtjele su plavičastim jezičcima, napitci u njima ključali su. Učionicom se širio prijatan i topao miris.

Misli joj se vrte na Edigiusovu knjigu. Ostavila ju je Giti da pokuša u njoj otkriti neku šifru, ključ, bilo što čime bi se njezin sadržaj mogao u potpunosti čitati.

Bacila je pogled na sat na kamenom zidu učionice. Još pola sata. Blok-satovi znali su biti zamorni, ali nije bilo drugog načina da se napitak prvo objasni, a potom i pripravi.

Do Henrijete stvori se malik i preda joj uz naklon papirić, zapečaćen činima za pečačenje. Samo ga je Henrijeta mogla otvoriti.

Ništa, pisalo je kad je Henrijeta slomila pečat. Roko i ja čitamo stranicu po stranicu. Ili smo oboje glupi, ili u knjizi nema ni šifre, ni ključa. Ali tekst je na mnogim mjestima polovičan. Najteži recepti nemaju smisla. Ne znam kako da ovo riješimo.

G.

P.S. Stanje isto. G.

Henrijeta uzdahne. Roku bi znalo promaći puno toga očitog, ali Gita je imala oštro oko i smisla za zagonetke. Henrijeta ju je ne jednom gledala kako uočava uzorke, kombinacije, šifre skrivene svima pred nosom. Ako ona kaže da šifre nema, onda je nema.

Henrijeta sklopi oči, pokuša si srediti misli. Opet si u glavu prizove noćni susret s ravnateljem Šljukom. Što je ono još bio rekao?

Neko svjetlo skriva, neko otkriva.

Što je time mislio?

Tada začuje tiho hihotanje sasvim u kutu učionice. Tima i Alena, uvijek zajedno i uvijek u nekim svojim svjetovima, posebno ako se mogu zakloniti iza plamenika i kotlića iz kojih se pari kao iz stare lokomotive. Čisto igre radi - one stare igre mačke i mišica koje profesorice ponekad igraju s učenicama - Henrijeta im priđe bliže. Ne sasvim blizu da sakriju čemu god da su se hihotale, ali dovoljno blizu da bi bolje čula njihov šapat.

Tima podigne pogled, brzo zgrabi nešto pod klupom.

“Sakrij!”, prosikće ona Aleni. “Vidjet će!”

“Neće”, uzvratu šaptom Alena, smijuljeći se. Henrijeta je iz njezina trzaja zapešćem shvatila da pod klupom maše štapićem. “Ustalom, i da uzme, ne može pročitati. Ne na ovom svjetlu!”

Ne na ovom svjetlu?, zastane Henrijeta i skoro se pljusne po čelu. Kakva je glupača bila! Umor i napetost, umiri se ona, umor i napetost zamućuju joj prosuđivanje.

Izvadi svoj štapić iz džepa i trzne njime. Istoga trena, do nje se svori malik. Henrijeta izvadi blokić i olovku i napiše kratku poruku, zapečati je jednim krugom štapićem nad papirićem i pošalje po maliku Giti.

Možda su, ni ne znajući (jer vijest o bolesniku u stacionaru ostala je tajnom), dvije šesnaestogodišnjakinje upravo spasile život jednom od najvećih čarobnjaka svih vremena!

Pod svjetlom mjesečine

U odaji vladala je potpuna tama. Bližila se ponoć, a odaja je bila u podrumu tvrđave, neka stara prazna ostava za čiju nepodmazanu bravu, srećom, nije trebala neka posebna čarolija da je se otključa i ponovno zaključa.

Henrijeta, Roko i Gita sjedili su na kamenu, u krugu oko *Knjige hudih čini*, otvorene na podu. Čulo se samo njihovo napeto disanje. Giti nadohvat ruke ležale su dvije knjige: *Čarolije svjetlosti i sjene*, koja se više bavila uveseljavanjem djece, te mnogo ozbiljnija i mračnija *Mjesečeve čini*. Bile su to jedine dvije knjige koje je Gita po Henrijetinim uputama pronašla u školskoj knjižnici. Srećom, gospođica Kugli nije bila dovoljno lukava, niti je vjerojatno tako temeljito povezivala naslove iz povjerenog joj knjižnog fonda, da bi iz Gitine potrage zaključila da je netko sasvim nedavno provalio u Zabranjeni odjel.

“*Lux luna*”, razgovjetno će Henrijeta uz odmjerenu kretnju štapićem i tamu u maloj odaji odagna sablasno srebrnasta mjesečeva svjetlost.

“Tako to, znači, djeluje”, ogledala se Gita po kamenim zidovima i svodu prostorije.

“Pogledaj!”, zadivljeno će Henrijeta.

“Krvavog ti Paklenjaka!”, usklikne Roko.

Čarolijom stvorena mjesečina obasjavala je otvorene stranice Edigiusove knjige i na njima otkrivala stupce i stupce teksta, činima ispisane na rubovima i popuno nevidljive na dnevnom svjetlu ili pod običnom svjetiljkom. Henrijeta, koliko god ga nije voljela, osjeti zahvalnost prema ravnatelju Šljuki: bez njegovih zajedljivih i pomalo zluradih primjedbi, još bi uvijek tapkali u mraku.

Ali zato, kad su otvorili recept za napitak koji im je trebao, nju iznova, po tko zna koji put, obuzme očaj.

“69 sastojaka!”, uz psovku će Gita, prelijećući očima preko dijelova recepta, onih vidljivih golim očima, i onih što su svjetlucali poput srebrnih niti na mjesečini.

“Ovo je suludo. To ne može spraviti jedna osoba sama”, doda Roko. “Pogledajte ovo! Treba pet pari ruku!”

“Zajedno ćemo”, ohrabri ih Henrijeta, više hrabreći sebe. Iako im se zadatak pod mjesečinom i više no udvostručio, nije ni njima ni sebi smjela dopustiti beznađe. Jeronim nije imao toliko vremena. “Ako treba, uzet ćemo par najboljih učenika. I Šljuku, ako ne ide drugačije.”

“Ako mu vjeruješ da neće ubaciti neki svoj dodatak”, zlobno će Roko. “Neki otrov, na primjer.”

Gita ga ljutito pogleda, ali Henrijeta ih oboje ušutka bespogovornom kretnjom ruke. Odjednom su joj djevičina krv i jednorogovo sjeme (stvarno, kako da ga prikupi?) i neprijateljičini sokovi postali skoro najjednostavniji sastojci.

“Moramo podijeliti posao”, zapovjedi im ona. “Roko, ti dalje čuvaš stražu. Trebamo postaviti alarme oko Jeronimove sobe, ne možeš cijelo vrijeme biti budan.”

“Paklenjaka ne mogu!”, pobuni se on, ali ga ona prekine.

“Kao sinoć kad sam došla? Gita spava u postelji, ti drijemaš u stolcu. Obični smrtni razbojnik mogao vas je svo troje poklati.”

“Gle -”, pokuša se opravdati Roko.

“Ne krivim vas, ali tako ne može. I sad ga čuva tek doktorica Premužić, a ne vjerujem da ona može zaustaviti štriguna.

“Dakle, podjela posla. Roko, straža. Ti, Gita, prepisi recept i skupi ono što ću ti označiti.” Gita

kimne i primi se olovke i papira. *Duplico xerox* čuvao je čarobna svojstva knjige, ali samo u prvoj preslici. U sljedećoj, ne bi više ostalo ničega da *lux luna* razotkrije. “U mom kabinetu ima možda pola. Za ostalo prevrni nebo i zemlju, ako treba. Ja ću ovo najteže.”

“Krv djevice”, stane čitati Roko. “Sjeme jednoroga ... Sok dušmanke ... Neke stvari zvuče čak zabavno ...” On jedva izbjegne Henrijetinu pljusku po glavi. “Ali ovo? Gnijezda plamenih čiopa? Gdje toga ima? I tri vlasi viline kose?”

“Vila će ti vrat prebiti ako joj samo jedna uzmanjka”, sa strepnjom će Gita.

“A tek ovo: zub velezube psine! Postoji li negdje zubar za velezube psine?”, usklikne Roko i pogleda svoje ženu i sestru. “Suludo! Jesmo li sigurni da nas Edigius ne vuče za nos? Ili nam iz groba postavlja zamku?”

“Edigius je u svoje vrijeme bio veliki čarobnjak”, primijeti Gita odmahujući glavom. “Našla sam mu životopis u *Najvećim čarobnjacima svih vremena*. I bio je dobar, spreman pomoći i Smrtnicima.”

“A pazite sad ovo!”, Roko kao da nije čuo svoju sestru. “Slatkiš na kraju! Sve se to kuha u vodi iz pozojeve znijetve!”

“Znali smo da neće biti lagano”, pogleda Henrijeta Gitu i Roka. Uhvati ih za ramena, njihova toplina pod njezinim dlanovima ulije joj novu sigurnost i odlučnost. “Jedino mi možemo izbaviti Jeronima, nitko drugi! Mi smo mu sve i nama je on sve i nitko drugi neće za njega učiniti što bismo mi!”

5.

Krv djevice, slašću prikupljena

Tima i Alena prve su pale Henrijeti na pamet: one su joj dale ideju da Edigiusovu knjigu čita pod drugačijim svjetlom. Ali, držale su se uvijek zajedno i profesorica je znala kako će ih biti teško

razdvojiti da bi mogla s jednom obaviti ono što treba. A nije željela niti da ono, što će se dogoditi jednoj, odmah sazna druga.

Edita? Henrijeta odmahne glavom nad spiskom učenica u imeniku svoga razreda. Jednostavni razlog: svojim ju je ušima prije tri mjeseca na noćnom dežurstvu čula kako dahće i stenje u sladostrasnom duetu s nekim momkom. Za Milu je, osluškujući glasine, čula da se, kako je to jedna učenica zlobno dobacila, troši da se sve praši. Nije imala vremena provjeravati tu tvrdnju.

Tamara? Cijela škola znat će u roku pola dana, možda i brže. Elizabeta? Isti problem kao i s Editom i Milom. Ljerka? Nije joj promaklo kako se ona i Barbara gledaju. I vjerojatno - ne, gotovo sigurno! - i više no samo gledaju.

A onda Henrijetin prst zapne na Mirni Kotek, učenici kojoj je jučer na satu pokazivala kako se barata nožem. Hm, zamisli se ona grickajući donju usnu, a zašto ne?

Mirna je bila pristojno i uredno čeljade, prilično povučena, nesklona prenošenju tračeva. Solidna po ocjenama, uzornoga vladanja. Koliko je Henrijeta mogla naslutiti, nije bila taknuta muškom rukom. Nije se družila ni sa Henrijeti poznatim ženoljupkama. Vjerojatno će ono što joj uslijedi držati za sebe. I bila je, povrh svega, i privlačna plavokosa djevojka modrih očiju, prilično dobrog tijela pred kojim je svakako bilo još bujanja, ali pred kojim bi se Henrijeta mogla sasvim lijepo uzbuditi.

Jer, kako je bajalica kazivala: Krv djevice, slašću prikupljena. Henrijeta je svakako namjeravala da njezina žrtva iskusi svu slast koju joj može pružiti. Ali, razumljivo, željela je slast i za sebe.

* * *

Jeronimovo stanje nije se popravljalo. Roko je stalno bdio uz njega, iako je izgledalo da mu ne prijeti novi napad. To je Henrijeta zaključila i iz inače prilično beskorisnog razgovora s krsnikom Krstanovićem u senjskoj stanici. Pročitala je krsnički zapisnik s mjesta napada. Nikakvih konkretnih tragova u kamenjaru. Jeronima je u kupinama, gdje je bio odbačen udarom kletve,

našla bezdušnička ophodnja. Iako je zadatak bezdušnika prvenstveno bio Isola Nuda, znali su obilaziti i kopno s ove strane kanala, kao neka vrsta predstraže. Nepoznati napadač, činilo se, nije ni naslućivao da nije obavio posao do kraja.

S druge strane, upozorila je Henrijeta krsnika, što ako je Jeronimovo uklanjanje bilo tek uvod u nešto veće? Neki novi napad štriguna? Krstanović je tek slegnuo ramenima.

I uostalom, što je Jeronim uopće tražio sam u kršu i šikari? Čak ni Gita, pred kojom je Jeronim malo toga skrivao, na to pitanje nije znala odgovora.

Henrijetin kabinet nije ni polovično zadovoljio prohtjeve Edigiusova spiska, pa je Gita ubrzo morala odjenuti kožnu avijatičarsku odjeću, zajahati svoju metlu i krenuti diljem Starog kontinenta, u skrivene ljekarne za koje zna tek po koji Nadareni, i kod mračnih travara što obitavaju u nedostupnim izbama u planinama i šumama, ne bi li skupila što treba.

Ostalo je još da se Henrijeta primi svoga dijela posla.

Dakle, Mirna Kotek.

* * *

Uz svoj kabinet, Henrijeta je imala i s njime povezanu malu sobicu s još manjom kupaonicom. U sobici je znala prenoćiti ako je imala noćno dežurstvo ili je vrijeme bilo presurovo za povratak kući na metli.

Henrijeta se prije svega istušira i namiriše svojim najfinijim parfemom i preodjene u jednostavnu crnu haljinu do poda, širokih dugih rukava, stegnutu pojasom, s dva duboka džepa. Odlučila je ispod haljine ne odjenuti ništa.

Potom s nekoliko zamaha čarobnim štapićem i nešto čarolija - uključivo i njoj najmiliju *sterile latrina*, nakon koje bi joj se sanitarije bljeskale kao u smrtničkim televizijskim reklamama -

počisti i uredi svoju sobicu. Još jedna čarolija pretvori sobičak i kabinet u gluhu komoru: kakvi se god zvuci u njima stvarali, vani ih nitko neće čuti. Zadnja čarolija, da se sve zatvori malicima i svim drugim mogućim uljezima (uključivo i, Henrijeta se strese na samu pomisao, ravnatelja Šljuku) i mlada profesorica bila je spremna.

Baš u tom trenutku, začuje se kucanje zvekirom, mesinganom alkom u pozojevim čeljustima, po teškim vratima kabineta.

Henrijeta izađe iz sobice u kabinet i otvori vrata. U hodniku je stajala Mirna. Djelovala je napeto.

“Dobro večer, profesorice”, pozdravi Mirna tihim glasom. “Dolazim kako ste mi rekli.”

Tog je poslijepodneva Henrijeta bila potražila Mirnu na hodniku, uhvatila trenutak kad je bila nasamo i tiho je pozvala neka se u devet navečer javi u njezin kabinet. Inače bi za to koristila malika, ali malici znaju biti vrlo brbljavi svjedoci.

“Hvala ti što si došla”, nasmiješi joj se Henrijeta i rukom je pozove da uđe. Mirna zakorači u kabinet i Henrijeta zatvori vrata za njom. Nevidljiva čarolija uz jedva čujni škljocaj složenoga mehanizma zapečati vrata i odvoji Mirnu i profesoricu od ostatka svijeta i svemira.

“Zar se nešto dogodilo? Ili sam negdje -”

“Ma ne”, prekine Henrijeta plahu Mirnu. “Sve je u redu.” Uvede je u sobicu i učenica je, uz samo trenutak oklijevanja kad je ugledala postelju, poslušala. Netaknuta, sad je bila uvjerena Henrijeta.

Uđe za Mirnom i zatvori vrata.

“O čemu se radi, profesorice?”, Mirna joj se okrene, odjednom sa zebnjom u modrim očima, kao da je nešto naslutila.

Henrijeta je pogleda.

“Molim te da mi oprostiš za ovo što ću ti sada učiniti”, reče joj ozbiljnim glasom, stegnuta srca.
“Pitanje je života i smrti.”

Mirna se trgne poput prepadnute srne i ni ne razmišljajući posegne za svojim štapićem. Henrijeta je bila brža. Trzaj zapešća i štapić joj iz rukava sklizne u dlan. Jedan skoro otmjeni pokret rukom i vrh štapića bio je usmjeren u sirotu Mirnu.

“*Enamorer!*”, usklikne Henrijeta čaroliju, jednu od onih na koje s prezirom gleda svaki pošteni čarobnjak i čedna čarobnica.

Pa, Henrijeta se nije smatrala čednom. A osvjedočila se kako pošteni ponekad završe ... ne zadnji, već mrtvi.

Strah je zapanjujućom brzinom nestao iz Mirninih očiju. Zamijenio ga je sjajni pogled opčinjene djevojke, zaljubljene - kako se to obično kaže - preko ušiju i spremne podati se onome tko ju je začarao.

“Ovo ti neće trebati”, Henrijeta joj priđe i uzme joj štapić iz ruke. Mirna se nije opirala. *Enamorer* se obično izvjetri u dva do tri sata, ali u tom vremenu Mirna će srcem i dušom pripadati Henrijeti.

Profesorica obuhvati učeničino lice dlanovima i poljubi je i s olakšanjem u srcu osjeti kako joj Mirna uzvraća poljubac. Henrijeta prospe kišu cjelova po Mirninim usnama, zažarenim obrazima, vjeđama otežalim od čarolije, čelu orošenom znojem. Mirna zabaci glavu, dahćući, tiho stenjući, i ponudi Henrijeti vrat, kao da je profesorica kakva krvopijka, i ona usnama i jezikom pođe niz njega, ispod ovratnika bijele košulje.

“Ovo nam samo smeta.” Henrijeta povuče Mirnin sivi džemper gore. Djevojka sama podigne ruke i Henrijeta joj ga svuče i baci u stranu. Mirna drhtavim prstima razveže kravatu dok joj je profesorica raskopčavala košulju. Izvukla ju je iz suknje i uskoro je i ona završila odbačena, da

ne smeta.

Henrijetine oči klizile su Mirninim tek propupalim tijelom u rublju. Mirna sama svuče potkošulju i otkrije, bez i trunke srama, Henrijeti svoje grudi, okrunjene tamnim aureolama i bradavicama već ukrućenim od napetoga uzbuđenja.

Profesorica ostane malo iznenađena brzinom kojom joj se Mirna predavala. Nikad prije, doduše, nije vidjela *enamorer* na djelu. Ili je možda čarolija samo izbacila na vidjelo nešto što je već čučalo skriveno u Mirni i samo čekalo pravi trenutak?

Henrijeta podigne svoju haljinu uz noge i gore, preko trbuha i dojki i glave. Haljina povuče njezinu neukrotivu kosu, Henrijeta je se jedva riješi i baci je na pod.

Potom pokaže štapićem Mirni na postelju i djevojka izuje cipele i ispruži se na mirisnu plahtu, samo u gaćicama i sivim dokoljenkama. Djevojka je pogledom milovala Henrijetino tijelo. I sama uzbuđena i suhих usta i zarumenjena, Henrijeta klekne na postelju do nje. Podvuče prste pod lastik njezinih gaćica i povuče joj ih niz noge. Potom joj čarobnim štapićem dodirne bedro i Mirna raširi noge, rastvarajući joj pred očima svoj stid obrastao mekim dlačicama.

Henrijeta klizne vrhom svoga štapića po njezinim usminama. Mirna tiho zajeca. Profesorica ju je za njezinu žrtvu htjela već na samom početku nagraditi lijepom draginjom. Štapić prslonjen na pravo mjesto, jedan tihi *orgasmus profundus* i Mirna bi u trenu potonula u blaženstvo kakvo sigurno nije ni slutila da postoji.

Ali onda Henrijeta odluči kako je Mirna zaslužila više, mnogo više.

I stoga ona legne do Mirne i stane joj iznova ljubiti lice i usne i vrat i, praćena djevojčinih uzdasima i stenjanjem, baci joj se na dojke. Oblizivala ih je i milovala i ljubila, nježno joj gnječila podatno meso. Pa joj je lizala tvrde bradavice i sisala ih i grickala, jednu, pa drugu, istovremeno draškajući prstima tamo gdje je najslade, Mirni među nogama.

Henrijeta pođe dalje, cjelovima preko trbuha i onda jezikom do svoga cilja, po usminama i do izvora ženske slasti.

“Oh ... Profesorice”, Mirna se pridigne u postelji, njezin pogled susretne se s Henrijetinim. “Što ... Što mi to radite?”

“Samo legni, dušo”, umiri je Henrijeta glasom što je obećavao neizrecive užitke, nježno je gurajući natrag u plahte i na mekani jastuk. “Legni i uživaj.”

A onda Henrijeta ispuni svoje obećanje. Obliznula se, pa se usnama i jezikom bacila na Mirninu uzdrhtalu, vrelu, nevinu pičkicu. Po usminama, pa jezikom među njih, pa po cikilju, skrivenome među naborima djevojačkog stida. Lizala je i ljubila i opet lizala, a Mirna je punim grlom pjevala pjesmu užitka i radosti i slasti, jecala je i stenjala i podvriskivala, pa onda gugutala samo da bi opet uzdahnula na svaki novi Henrijetin slatki nasrtaj. Profesorica ju je znalački vodila vrhuncu, a učenica ju je s veseljem pratila.

Konačno je Mirna prasnula u draginji, slobodnoj i razuzdanoj i radosnoj, njezini strasni krici i kliktaji ispunili su sobicu, a Henrijeta nije prestajala sve dok djevojka nije klonula, dok joj se tijelo nije prestalo grčiti, a noge drhtati.

U sobici zavladao je muk. Samo disanje dvije mlade žene. Mirna je ležala potpuno opuštenoga tijela, lagano raširenih nogu, sklopljenih vjeđa na licu ozarenom blaženim spokojem.

Henrijeta odluči iskoristiti postignuti zamah. Mirna otvori oči, pridigne se na laktove. Profesorica joj opet razmakne noge.

“Još jednom?”, upita je učenica s veseljem u glasu.

“Trebam te sad”, odvrati Henrijeta, s grižnjom savjesti što ju je opet obuzimala. Ali ne smijem joj se prepustiti, pomisli ona. Koliko god bilo naopako to što je činila, morala je ...

Henrijeta uzme svoj štapić (najmanje je pred Mirnom smjela pokazati što stvarno umije) i uperi ga u dno svoga Venerinog brijega.

“*Phallus impudicus*”, izgovori ona čaroliju. Pred Mirninim zaprepaštenim očima, Henrijeti počne rasti kurac, baš poput nabreklog muškog, ali ne predebeo, niti predugačak. U nekoliko trenutaka, bio je dovršen. Podrhtavao je i poskakivao, spreman, željan.

“Trebam ...” Nelagoda i krivnja oduzmu Henrijeti glas. Mirna svejedno shvati.

“Moju krv? Zato što sam djevica?”

Henrijeta postideno kimne glavom.

“Hoće li ... Hoće li boljeti?”

“Malo”, prizna Henrijeta. “Pazit ću -”

“Koliko god trebate, profesorice!”, usklikne Mirna i legne i pridigne kukove, da joj pičkica bude što bliže Henrijetinom kurcu.

Profesorica je uhvati za guzove i namjesti se pred nju i uz jedno tiho “Oprosti mi” gurne i osjeti djevičansku prepreku i gurne još malo i još i propara je. Mirna zastenje kroz stegnute zube kako je profesorica prodirala u nju, do kraja, do vrha.

Henrijeta povuče kurac van i dohvati štapić i staklenu tikvicu, čija će studena čarolija čuvati krv dok ne dođe trenutak da je se ulije u napitak. Zamahne štapićem, skupi nešto krvi, pa ubode još jednom i skupi još. I još i još, Mirna je cijelo vrijeme bolno stenjala, ali nije vrištala, nije se otimala ni plakala. Kad je konačno vidjela da je to bilo sve, Henrijeta zatvori tikvicu, odloži štapić i krene činiti s Mirnom ono što bi većina muškaraca činila, samo kad bi im se pružila prilika.

Jebavala ju je pokretima muškarca, navaljena na nju, milujući je i ljubeći i ližući. A Mirna ju je zagrlila i gugutala u novome naletu strasti. Obavila ju je nogama, uživala je u svakom ubodu, isprva malo nesigurnim (jer, Henrijeta je tu čaroliju stigla iskusiti samo nekoliko puta s Gitom, od koje ju je nedavno i naučila), a potom sve žešćim, muževnijim. Slobodnijim, sad kad je Henrijeta vidjela da se Mirna predaje i da želi, još, dublje. Ubrzo su se jebavale poput uigranog para, zaljubljenog i željnog jebanja.

Konačno strast svlada Henrijetu, ovlada svim njezinim čulima i ona se grčevito zabije u Mirnu i isprazni, bez sjemena, ali svejedno isprazni u vrelinu. Ubadala je i ubadala, a tada i Mirni dođe nova draginja i valjale su se tako u zagrljaju, u znojnoj, uspuhanoj, zadihanoj strasti da bi konačno klonule, opuštenih tijela, u poljupcu, jedna uz drugu. Smiraj kako čarolijom isklesani kurac splašnjava i nestaje s Henrijetina Venerinog brijega.

“Zašto nas *takve* čarolije ne učite, profesorice?”, upita Mirna Henrijetu, nestašno je gledajući.

Henrijeta nije znala što joj odgovoriti. Zato što žive u takvom društvu? Licemjernom i zlobnom, što stalno hoće sputavati i zabranjivati i nadzirati i u kome se svi plaše svih, a ponajprije sebe samih? A svakako nije imala obraza reći joj kako je premlada za takvo što. I zato joj ne odgovori ništa, već je samo poljubi u čelo i privije sebi i njih dvije usnu u uzajamnoj toplini.

Ujutro, nešto prije sedam, kad školsko zvono objavljuje buđenje, Mirna se odjenula. Henrijeta joj otvori vrata.

“Ako netko pita gdje sam bila”, vragolasto će školarka, “zajedno smo vježbale napitke, pa smo zaboravile na vrijeme.”

“A jesi ti jedna mala lukava lija”, nasmiješi se Henrijeta prije no što je Mirna s cipelama u ruci na vrh prstiju odjurila u svoju sobu.

6.

Zub velezube psine

Bura djevojka zavijala je i šibala more svojim bijesom, plela svojim rukama po njemu čipku od pjene i vitlala fumareu, zastirući obzor kao podivljalom bijelom zavjesom. Henrijeta se šćućurila u kamenome zaklonu, utopljena u kožnom letačkom kaputu i pod kapom i šalom, ali nije joj bilo bijega pred hladnoćom oko nje i u njoj.

Pod njom bila je Biluća: nekoliko starih kamenih kućica s malim vrtovima iza njih, ograđenima suhozidima, što su se spuštale prema maloj uvali. Zamišljeno je promatrala Velebitski kanal i otoke oderane burom i zamagljene fumareom. Cres i Krk u daljini i Goli, kao opkoljen Prvićem i Grgurom i Rabom.

Prošla su dva dana od Mirnina razdjevičenja. Nastojala je izbjegavati učenicu, ali kojim god hodnikom krenula, uvijek bi nepogrešivo naletjela na nju. Mirna bi se tek jedva primjetno, zavjerenički, nasmiješila i uvijek pristojno, skoro stidljivo, pozdravila. Ali neki sjaj u Mirninim očima, skriven svima osim Henrijeti, kazivao je kako je u njezinoj postelji izgubila svaki stid.

Henrijeta nije imala vremena razmišljati o njoj. Jeronimovo stanje počelo se pogoršavati. Polako, isprva jedva primjetno, ali ipak. Vidjela je to u zabrinutom pogledu sestre Bilušić dok mu je vlažnom spužvom trljala leđa, u odmahivanju glavom doktorice Premužić, u Rokovoj pogrbljenoj šutnji nad prijateljevim bolničkim krevetom.

Nije smjela gubiti vrijeme. Odletjela je iz škole tog jutra, ostavivši ravnatelju Šljuki pismo u kome ga moli neka preuzme njezin predmet dok se ne vrati.

Nije smjela gubiti vrijeme. I stoga, i dalje pojma nemajući kako će se domoći zuba velezube psine, ona zajaše metlu i baci se iz skloništa u naručje buri djevojki.

Bila je nadomak Golog kad se osvrnula preko ramena i spazila crnu točkicu na nebu, naspram bijele kape nad Velebitom, otprilike u smjeru Biluće. Pogledala je pažljivije. Namrštila se. Oči je nisu varale, bio je to netko na metli! I sustizao ju je!

Šljuka? Roko ili Gita? Neki štrigun? Bila je sigurna jedino u to da ovdje nije bio slučajno.

Henrijeta se bez daljnjeg premišljanja nagne i nosom obruši put kamenjara na otoku i zatvora. Padala je i padala, bacakana refulima, da bi se u zadnji trenutak, kad se već činilo kako će se zabiti u tlo, ispravila i naglo usporila i tvrdo sletjela u zaraslo dvorište, među jednokatnice na vrhu Vele Drage, u dio zatvora nekoć jednostavno znan kao Velika žica.

Ona pohita u davno napuštenu, ruševnu zgradu, jednu od onih koje su od otočnoga kamena podigli robijaši. Sve su na tom kletom otoku iz ničega podigli robijaši, tako je bila pročitala. Čak su i stabla i grmlje oni zasadili, svojim tijelima štiteći mladice od bure i nemilosrdnoga sunca.

Pozdravila ju je gola hala golih zidova, uzdužno razdijeljena nizom stupova po sredini, porazbijani prozori, cijevi što su visjele sa stropa; po podu šuta, grafiti na zidu, nešto o besmislu i činjenicama što se nije ni trudila shvatiti. Sakrije se tik do ulaza, pognuta ispod prozora da je se ne vidi. Podigne pilotske naočale i izvuče ispod svoga kožnog kaputa čarobni štapić.

Čekala je. Njezin tajanstveni pratitelj nadletio je zatvor, tek sjena, a onda sletio gdje i profesorica.

Henrijeta suspregne dah. Preko stenjanja bure čula je okovane cipele kako gaze prema njezinom skrovištu. Ona se napne, pripremi i, kad je neznanac zastao na ulazu, skoči poput risa iz zasjede i zgrabi ga i povuče i sruši na tlo, bolno, na šutu i nekakve letve, i prikuje koljenom u prsa, uperivši mu štapić u čelo.

“Stanite, profesorice!”, začuje ona poznati djevojački glas, prigušen debelim šalom omotanim preko lica.

Henrijeta bijesno opsuje i strgne šal. Pred njom se ukaže promrzlo Mirnino lice.

“Što radiš ovdje, ženska glavo?”, poviče Henrijeta. “Mogla sam te -”

Ona pusti Mirnu, ustane i pruži joj ruku da je podigne na noge. Ljutito ju je gledala dok je skidala

vunenu kapu, sličnu onakvima kakve se nose na Andama, i popravljala svoju plavu kosu. Uz svu vunu, nos i uši i obrazi bili su joj crveni.

“Nisi normalna, smrznut ćeš se”, bijesno je mrmljala Henrijeta. “Što tražiš ovdje?”, upita.

Pažljivije je pogledala djevojku. Dobro se utoplila u kožni kaput i obukla je čvrste cipele. Preko sebe prebacila je malu torbu i čuturu. Očito je bila pripremljena letjeti za Henrijetom.

“Tko ti je rekao da me slijediš?”

“Nitko”, odmahne glavom Mirna. “Shvatila sam da pripremate neku veliku čaroliju, a sami ste mi rekli kako je pitanje života i smrti. Pa sam htjela pomoći ...”

“Lijepo mi pomažeš! Stvarno! Sad moram gubiti vrijeme da te vratim i -”

“Ne!”, skoči Mirna. “Želim vam pomoći! Trebate me, sigurna sam! I ...” Mirna stiša glas skoro do šapta, a u njezine riječi uvuče se očaj. “Volim vas, profesorice!”

Henrijeta se uhvati za glavu. O ne, pomisli, samo to ne! Znalo se kako u jednom sasvim malom broju slučajeva *enamorer* ima trajno djelovanje. Ali zar se to baš meni moralo dogoditi?, zavapi u sebi Henrijeta. I sada, kada ima punu glavu drugih briga?

“Volim vas”, ponovi Mirna, na rubu suza.

Henrijeta je primi za ramena.

“Ne, Mirna, poslušaj me! Pod djelovanjem si čini. To govori *enamorer* u tebi! Nisam ti smjela učiniti to što sam -”

“Ali, volim vas! Zar je bitno jesam li začarana kad me oblije toplina uz vas i kad mi je lijepo kad vas ugledam, a tako sivo i prazno kad niste u blizini? Volim vas!”

Henrijeta uzdahne.

“Udana sam!” I imam ljubavnika i mazim se s njegovom ženom, prešuti profesorica. I svo troje ih volim, pomisli. I ovako je dovoljno zamršeno, još jedna ljubavnica od njezina bi života napravila potpuni kaos.

Mirna je gledala u tlo. Suze su joj klizile niz obraze. “To ima veze s Jeronimom Lončarekom, zar ne?”, upita ona tiho.

“Otkud ... Otkud znaš?” To je trebala biti tajna, tko je odao? Možda malici?

“Zaključila sam. Mislim, svi znamo vašu priču. Kako ste vas četvero sami potukli štrige i štrigune i gospodara -”

“Bolje ga ne spominji!”, presiječe je Henrijeta. “Paklenjaka ne treba vući za rep.”

“Nešto se dogodilo gospodinu Lončareku, zar ne?”, pronicljivo je pogleda Mirna. “Mogu vam pomoći, profesorice. Želim vam pomoći!”

Henrijeta se nasloni na stup. Mirna se bez pitanja privije uz nju i profesorica je zagrlila, preumorna da je potjera. A i njezina joj je toplina odjednom tako godila u studeni što ju je raspirivala bura.

“A kako ćeš mi ti pomoći?”, pogleda je.

“Ne znam što tražite!”

A zašto ne?, pomisli Henrijeta. Ako ništa drugo, možda je našla još jedan par ruku kada bude trebalo miješati napitak.

“Trebam zub velezube psine. To su psine -”

“Kakve plivaju oko Isola Nude?”, pogleda je Mirna. Henrijeta ostane zatečena: nije se od učenika očekivalo da znadu tko i što čuva strogi zatvor za štrigune. “Kriptozoologija”, nasmiješi se Mirna. Novi izborni predmet, uveden prošle godine. Mirna ga sluša, Henrijeta se sjeti njezine prošlogodišnje svjedodžbe i petice u njoj.

“I? Kako da dođem do zuba, o mudrice?”

“Mora biti svjež?”

“Mora”, kimne Henrijeta.

“Šteta”, namršti se Mirna. “Bilo bi lakše ukrasti okaminu iz kakvoga muzeja.”

“Eto vidiš -”

“Što znači da ćemo loviti morske pse!”, uzbuđeno poskoči Mirna i pogradi svoju metlu s poda.

Ne dijelivši baš njezin žar, Henrijeta rukom pozove Mirnu neka je slijedi van. Praćene burom, žurile su kroz ruševine zatvora, tmurne i sumorne, prepuštene neka ih zub vremena izglođe do zaborava. Profesorica je točno znala kuda trebaju ići, vodila je Mirnu do jedne od ćelija.

U njoj su, na zidu s koga se ljuštila boja, crvenom bili označeni dani, po četiri crte prekrizene petom.

“Sad radi što i ja”, upozori Henrijeta Mirnu. “Uhvati me za ruku, čvrsto! I ne puštaj!”, zapovjedi prije no što će u sebi odbrojati dane i čarobnim štapićem dodirnuti jedan točno određeni.

Crta uz huk usisa u zid štapić i Henrijetinu ruku koja ga je držala i Henrijetu i Mirnu za njom. Djelić sekunde kasnije, ćelija je bila prazna, a ruševine Golog otoka opet puste, na milost i nemilost buri djevojci.

* * *

Prostor se uvija u lijevak, koji vodi u sloj stvarnosti, jedan od mnogih što se preklapaju i stapaju i opet razdvajaju, u stalnoj mijeni u kojoj se samo čarolijom može naći put iz jednog u drugi. Nagli, kratkotrajni nalet mučnine, trenutak da se mozak orijentira, grananje što hita prema njima. “Zajaši!”, Henrijeta krikne i izleti kroz grananje iz lijevka, Mirna u stopu za njom.

Našle su se nad zapjenjenim morem, hrvale se s burom na metlama: bilo je letačko umijeće samo ostati jahati dok ih je fumarea šibala i zasljepljivala. Henrijeta pogleda preko ramena, Mirna se mučila da ostane u poretku s njom, da ih bura ne razbaca, ne razdvoji, ali uspijevala je, dobra letačica, i prijeteće sive zidine Isola Nude bile su im sve dalje za leđima.

Henrijeta je bila uvjerena kako su bezdušnički stražari na zidinama primijetili upad, ali ponadala se da nisu vidjeli tko je to upao i da će izmaći njihovim ophodnjama, ako uopće po ovoj buretini i odluču isploviti. Još i bezdušnici da joj dahću za vrat ... Nije znala bi li to bila kap što prelijeva čašu.

* * *

Na prenoćište ih je primila jedna žena u Starigradu - do koga su doletjele vrlo zaobilazno, okrenuvši se nisko nad Velebitom natrag prema obali - jedna od onih za koje se znalo da su kod nje poštene čarobnice dobrodošle, a bezdušnici nepoželjni. Henrijeta je Mirnu predstavila kao mlađu sestru. Starica, odjevena u crno, s pregačom i crnim rupcem preko glave, odmjerila je Mirnu sumnjičavo, a onda samo kimnula. Henrijeta shvati da ju je prepoznala i da je znala kako nema sestre. Svejedno, posjela ih je za stol, prekriven prorezanim plastičnim stolnjakom, i stavila pred njih, onako promrzle, sira i kruha i tople bijele kave i zdjelu suhih smokava. U kutu je drijemala crna mačka. Jele su u tišini. Poslije ih je starica odvela u sobu, dvokrevetnu, urednu i čistu.

“Iznajmljujem. Nije još sezona”, rekla je samo prije no što se okrenula da izađe. “Ali vi ste

dobrodošli u svako doba”, hitro je dodala i zatvorila vrata. Henrijeta se pripremi baciti zaštitne čini, a tad starica opet otvori vrata i gurne glavu u sobu.

“Dobro ste odabrali, gospođo profesorice, bezdušnicima neće pasti na pamet da se skrivate tako blizu otoku. Vaše čini mogle bi ih samo privući.” Starici se oko nogu motala njezina crna mačka što ih je pratila do sobe, a onda beštija mijaukne i, dok je žena zatvarala vrata, naraste do veličine tigra, zarezži da svi shvate kako više nema šale i sklupča se na stražu u hodniku.

Henrijeta i Mirna odlože kapute i kape i metle i torbe. Umile su se, svukle se u rublje. Henrijeta se uvuče u krevet do vrata. Mirna zastane pred svojim krevetom, okrene se i molećivo je pogleda. A zašto ne?, upita se profesorica i samo kimne. Jedva suspregnuvši radosni povik, Mirna se uvuče pod debeli poplun do nje. Toplina njezina tijela godila je nakon cijelog dana hvatanja s burom djevojkom i Henrijeta je u tom trenutku zapravo postala zahvalna Mirni što je pošla za njom. Shvatila je kako će joj najveći neprijatelj u ovoj potrazi biti samoća.

I naravno, kad je toplina rastopila studen i tijela se zagrijala pod poplunom, Mirnin poljubac. I Henrijeta kako uzvraća i ruke što se zavlače pod meki pamuk i bezobrazno traže i nalaze i diraju i miluju kroz kovrčave dlačice, trljaju u polaganom ritmu i draškaju, a obrazi se rumene u kiši cjelova kako postaje lijepo, neizrecivo lijepo, slatko, najslade, kao i svaka zabranjena ljubav, predivno, kroz stegnute zube, da im draginje ne čuje starica što ih je ugostila, ni njezina crna mačka, ni bezdušnici u kožnim kaputima što vani ophode u džipovima i uhode i traže tko će sljedeći utažiti vječitu glad Isola Nude.

* * *

Ujutro, za kruhom i marmeladom od šipka i bijelom kavom, dok je crna mačka opet samo drijemala, a starica radila nešto u dvorištu, Henrijeta napol u šali upita Mirnu:

“No, kako ćemo do zuba?”

“Moramo namamiti psinu, kao kad ih znanstvenici mame neka zagrizu da se izmjeri sila zagrizu.”

“To vas uče na kriptozoologiji?”

“I još puno toga, profesor McEwan stvarno nije normalan. Ali je zabavan.”

“I što kad zagriže?”

“Nadamo se da će joj u tom natezanju ispasti zub i ostati zariven u mamac. Morskim psima stalno ispadaju zubi i rastu novi.”

“Aha”, kimne Henrijeta, “dakle, ako sam te dobro shvatila, ti se misliš natezati s petnaest metara dugom psinom. Imaš li neki drugi plan, neki koji ne uključuje našu neizbježnu i užasnu smrt?”

“Imam dasku zad kuće”, dobaci starica s vrata kuhinje. Henrijeta se trgne, bila je nečujna poput sablasti. “Išao neki Čeh na onaj ... kako se to kaže, vrag mu sriću nosi ... vindsurfing. Po buri. Tražila ga kapetanija. Dasku su našli, Čeha nisu.”

* * *

Bura nije bila jaka kao jučer, ali nije stala. Dan je bio vedar. Henrijeta i Mirna letjele su nisko nad valovima, zidine Isola Nude bile su im s lijeva, obala što se dizala u sivi bedem Velebita pod snijegom pokrivenim vrhovima s desna. U jednom trenutku, Mirni se učini da u daljini vidi ogromnu trokutastu peraju kako siječe valove. Pokaže rukom Henrijeti i profesorica samo kimne glavom, srca ispunjenog tjeskobom.

Henrijeta je bila odlučna da ona vuče dasku, vezanu užetom za njezinu metlu. Daska, zaključile su obje čim su je vidjele, bila je baš pravi mamac za morskog psa dugog možda i više od petnaest metara. Gledana odozdo, kao obris, mogla je biti mali čamac, mogla je biti tunj ili dupin ili morski čovik, sve slasni zalogaji za velezubu psinu. I tako ju je Henrijeta vukla, dok je Mirna pogledom prodirala u modru dubinu, čekajući da se neka od nemani što su kružile oko Isola Nude zaleti.

Isola Nuda imala je dobre čuvare: Nije prošlo ni desetak minuta što su profesorica i njezina učenica stale kružiti kanalom između Isole i kopna, a Mirna spazi olovno modri obris kako izranja iz plavetnila. Psina je bila uistinu ogromna, veća od ijednog živog bića koje je djevojka ikada vidjela!

“Profesorice!”, poviče ona. “Stiže!”

Henrijeta se okrene i krv joj se sledi! Prapovijesna morska neman, tjerana zamasma moćne repne peraje, izjuri iz vode: zastrašujuća, živi stroj za proždiranje svega na što naiđe, razjapljenih izbačenih ralja, prepunih trokutastih zuba dugih kao dlan i ispruženi prsti zajedno, nazubljenih da lakše sijeku meso.

Psina zagriže dasku i povuče, trzaj goleme i tonama teške ribetine skoro iščupa metlu Henrijeti među nogama i iz šaka. Pala bi s nje i survala se u more, ali sljedećeg trena daska prasne u čudovišnim raljama poput treščice. Henrijeta poleti naprijed, psina nestane u dubini, a na zapjenjenoj površini mora ostali su plutati komadi daske.

“Uspjele smo!”, poviče radosno Mirna kad je spazila otkinuti zub zariven do pola u dasku. “Od prve!”

Djevojka se bez razmišljanja obruši prema zubu.

“PAZI!”, krikne Henrijeta iznad nje. Podigne ruku da udari kletvom, ali bilo je prekasno! Zaboravivši na oprez, Mirna posegne za zubom i zgrabi da će ga iščupati iz daske. U istom trenutku, psina nosom probije površinu vode. Mirna se u sekundi nađe okružena raljama u koje bi, tako razjapljene, stalo možda i desetak odraslih ljudi! Bila je kao u gvožđu koje treba samo otpustiti da zgrabi sirotu zvjerčicu.

Ne obazirući se na pogibelj, Mirna iščupa zub i sune uvis baš kad je psina škljocnula raljama. Činilo se da će se djevojka za dlaku izvući, ali nije se uspjela podići dovoljno visoko prije no što

joj je neman, iskočivši iz vode do pola tijela, pregrizla metlu!

Uz vrisak, sad kad više nije bilo ničeg da je drži u zraku, Mirna padne natrag prema iznova razjapljenim raljama. Samo treptaj oka dijelio ju je od strašne sudbine! Ali, Henrijeta projuri ispod nje i uhvati je za ovratnik kaputa i prebaci iza sebe i preko metle i, tako otežana, skoro do rušenja - jer metle nisu mišljene kao dvosjedi - pohita prema najbližem tlu: pod zidinama Isola Nude. Ostavile su nesumnjivo razočaranu psinu i raskomadanu dasku za sobom i srušile se na kameni mol.

Mirna i Henrijeta bolno se zakotrljaju po kamenu. Stenjući, izubijana, Mirna strese glavom i ustane, žalosno gledajući beskorisnih pola drške koju je držala. Ali u desnoj ruci imala je zub velezube psine!

Ona ga ponosno podigne i pogleda u svoj njegovoj ubojitoj veličanstvenosti, pa se počne veselo smijati i plesati i pocupkivati poput male djevojčice što je dobila novu lutku.

“O luda glavo!”, procijedi Henrijeta ustajući. “Luda glavice, pojma nemaš što se moglo dogoditi!”

Mirna kao da nije čula svoju profesoricu. Smijala se i pokazivala zub, njoj i svima pod kapom nebeskom koji su ga htjeli vidjeti i diviti se njezinom pothvatu.

“Recite”, upita Mirna konačno Henrijetu, “je li čarobnjački život uvijek ovakav?”

“Zašto pitaš?”

“Jer mi se sviđa!”, usklikne Mirna i baci se Henrijeti u zagrljaj i poljubi je. Henrijeta ju je htjela odgurnuti, sigurno ih je iz stražarskih tornjeva i sa zidina gledalo barem odjeljenje bezdušnika, ali nekako nije imala srca. Imat ću što-šta za objašnjavati, pomisli baš u trenutku kad se na teškoj čeličnoj kapiji, visokoj sedam metara, otvore manja vrata.

Kroz njih izađe bezdušnik Sikirica, onaj isti s Titovim bedžem koji je donio Jeronima u školu. Bez i jedne riječi, on samo pokaže kažiprstom Henrijeti i Mirni neka ga slijede.

“Sad dobro pazi što pričaš”, šapne Henrijeta Mirni na uho dok ju je vodila za bezdušnikom kroz vrata, u prijeteće betonsko zdanje zatvora na Isola Nudi. “Inače nećemo tako skoro odavde! A moglo bi se desiti i da ona psina ipak dobije ručak.”

* * *

Bezdušnik Sikirica ih je u muku vodio betonskim hodnicima, čuo se samo odjek njihovih cipela i škljocanje brava kako su se same od sebe otključavale pred njima i zaključavale za njima.

Došli su u hodnik koji je s lijeve strane imao niz prozora prekrivenih žičanom rešetkom i čeličnim šipkama, a s desne vrata. Henrijeta zaključa kako su tu bili uredi. Na kraju hodnika stajao je mladi bezdušnik, stražar s automatom u rukama.

Henrijeta baci pogled kroz prozor i zastane. Odakle je stajala, pucao je pogled na zatvorski krug. U njemu je vidjela zatvorenike u narančastim kombinezonima s crnim križevima na leđima. Bili su podijeljeni u tri skupine, svaka je pod budnim očima naoružanih bezdušnika prenosila teško kamenje s jedne hrpe na drugu.

Odjednom, jedan zatvorenik zatetura, ispusti kamen i sruši se. Priskoči najbliži stražar i potegne palicu i stane ga bez i jedne riječi batinati. Nitko nije priskočio u pomoć zatvoreniku. Nitko nije prestao nositi svoj kamen, kao da se batinanje nije ni događalo tik do njih. Henrijeta zgroženo pokrije usta dlanom.

“Ti ljudi ne zaslužuju vašu samilost, drugarice”, začuje tihi glas do sebe i trgne se.

“Je li ovo stvarno potrebno?”, ona upita Sikiricu glasom ispunjenim jedva suspregnutim bijesom.

“Gledajte ih. To su sve štriguni. Banda, drugarice, banda. Mislili su kako su iznad svih ostalih,

kako mogu da ubijaju i muče i siluju koga im se prohtije. E pa, ne mogu! Šta mislite, šta bi učinili vama i drugarici omladinki da im padnete šaka?

“A gle ih sad! Nakon preodgoja kroz rad, više nisu tako iznad svih. Sad se vesele malim stvarima. Mlakoj vodi u limenoj šalici. Suhom kruhu. Čošku u kome ne zavija bura.

“I znate tko ih najžešće tuče? Njihovi drugovi! Da samo vidite toplog zeca! Kad novu bandu protjeramo kroz špalir, kako ih s užitkom mlate!” Henrijeta je gledala u dvorište još nekoliko trenutaka, a onda slegne ramenima - bilo je u bezdušnikovim riječima puno istine - i pođe za njim u jedan od ureda.

U uredu je za svojim stolovima sjedilo dvoje bezdušnika. Momak je bio crne kose i očiju, ne puno stariji od Henrijete. Žena je imala skoro četrdeset, smeđe kose savijene u strogu pundžu. Oboje su bili u strogim, jednostavnim sivim odijelima. Bezdušnica čeličnim pogledom odmjeri Henrijetu i Mirnu i poravna svoj štapić s rubom stola.

Sikirica rukom pokaže Henrijeti i Mirni stolce pred svojim stolom, pretrpanim dosjeima u fasciklima, iznad koga je na zidu velikim crvenim slovima pisalo SMRT FAŠIZMU - SLOBODA NARODU!

Bezdušnik primijeti kako je Henrijeta pogledala parolu. “Znam da danas više nije narodna vlast, pa se mnogima ove riječi ne sviđaju. Zadnjeg koji je nešto rekao, odveli smo na brod i do Brucea. Znate tko je Bruce?” Henrijeta odmahne glavom. “Naša najveća psina. Imale ste ga priliku upoznati. Milutine, ti za remingtonku!”

Mladi bezdušnik bez riječi sjedne za stol s pisaćim strojem, odmah do maslinastih limenih uredskih ormara s ladicama. Složio je tri lista papira s po jednim listom indiga među njima i uvukao ih u stroj.

“Dakle, piši, Milutine: U vezi razaslane okružnice povodom nestanka Mirne Kotek, 16 godina, učenice Više čarobnjačke škole Nehaj”, njegov skoro mehanički glas stapao se sa štekantjem

pisaćega stroja u presudu što će zauvijek pokopati Henrijetu, “stražarska služba KPD Rab, ispostava Goli/Isola Nuda, privela je na razgovor drugaricu Henrijetu Granić-Bizovački -”

“Oprostite, Bi-zo-va-?”

“Bizovački, Milutine, Bizovački, 21 godina, po zanimanju profesorica, na službovanju u Višoj čarobnjačkoj školi Nehaj, te gorespomenutu Mirnu Kotek, nakon što su obje promatrane u nenajavljenim aktivnostima u vodama Isola Nude, a koje su uključivale mamljenje velezubih psina na službi patroliranja rečenim vodama.” Bezdušnik Sikirica ih obje namršteno pogleda. “Jesu vama dvjema vrane popile mozak? Da vas je Bruce zgrabio ... To ne u zapisnik, Milutine!”

“Znam, družo Sikirica.”

“Eto da i ti nešto znaš”, promrmlja bezdušnik i potom pogleda svoju kolegicu. “Danice, molim vas.”

Danica potegne štapić sa stola i, prije no što su se Henrijeta i Mirna stigle snaći i možda pobuniti, izgovori “*CarloCollodi!*”

“Kakva je to čarolija?”, skoči Henrijeta kao oparena.

“Nova, drugarice Granić-Bizovački. Vrlo efikasna, a bez mogućih posljedica poput, recimo, *sodiumpentothal*. Svaki put kad lažete, počet će da vam raste nos. I jednoj i drugoj, jasno?”

Henrijeta sjedne natrag na stolac. Mirni kao da se sve činilo pomalo zabavnim. “Ne čini li vam se da prekoračujete svoje ovlasti?”

Sikirica se nagne preko stola.

“Tačno je da se od nas traži samo da znamo da bijemo i prebrojavamo bandu. Ali svejedno, ne propitujete bezdušnikove ovlasti na Isola Nudi. Jasno, drugarice?”

Henrijeta samo bez glasa kimne glavom.

“Dakle, gdje smo ono stali, Milutine?”

Milutin se nagne nad pisaći stroj i ravnodušno pročita: “Jesu vama dvjema vrane popile mozak? Da vas je Bruce zgrabio ... To ne u zapisnik, Milutine! Eto da i ti nešto znaš.”

“Majku ti tvoju, jel’ ti to mene zajebavaš?”, skoči bezdušnik i pogleda papir. Još jednom opsuje i kao da će ćušnuti Milutina, što se jedva suzdržavao da ne prasne u smijeh, a onda se i sam nasmiješi. “Vidite vi s kakvim neozbiljnim ljudima ja tu radim, drugarice!” Konačno Sikirica sjedne, nalakti se na stol i prekriži prste.

“Piši dalje: Nakon što je upozorena na ozbiljne posljedice davanja lažne izjave, drugarica Mirna Kotek izjavljuje sljedeće:” Bezdušnik uputi Mirni bespogovorni pogled.

“Dakle, drugarice omladinko Kotek: Je li nad vama izvršena ikakova prisila, prijetnjom ili djelom?”

“Nikakva”, ispali Mirna bez i trunke oklijevanja. Za divno čudo, njezin ljupki nos ne izduži se ni milimetra. Henrijeta neprimjetno odahne i pripiše to snazi čarolije *enamorer*.

“Hm, dobro. A jeste li slijedili ovdje prisutnu profesoricu Granić-Bizovački svojom voljom?”

“Jesam”, odgovori Mirna, praćena lupom pisaćeg stroja.

“Upozoreni na moguće opasnosti po zdravlje i život?”

“Ja sam čarobnica, druže”, odvrati Mirna. Henrijeta protrne. Ne, ne, ne, nemoj se praviti pametna, ne pred njim! “I jasno mi je da ono što učim nije bezopasno.”

“Aha! A šta ste to danas učili, ako smije da se zna?”

“Ponašanje velezubih psina i tehnike prikradanja i napada”, bez i najmanjeg će zastoja Mirna.
“Za seminar iz predmeta Osnove kriptozoologije 2.”

“A zašto to ne radite sa svojim profesorom te ... kako ono reče, bogati? ... kriptozoologije?”

Mirna tobože zbunjeno zastane i pogleda svoju profesoricu. Sikirica se zlobno nasmiješi, kao da mu je upravo upala u klopku. “Možda vi možete da pojasnite, drugarice Granić-Bizovački?”

“Vidite, to se baš ne priča naglas, ali profesor McEwan je Smrtnik. Nije Nadareni ... čarobnjak.”

Sikirica zamišljeno kimne glavom. “Aha ... To je česta praksa?”

“Naravno da ne, ali nije bilo nikog drugog na raspolaganju, a ipak je napisao knjigu, i to dobru, i tako ...”

“Dobro, kad vi tako kažete”, promrmlja bezdušnik. Zvučao je razočarano. “Uostalom, to je Šljukin problem, pretpostavljam.”

A onda bezdušnik Sikirica uzme zub koji je Mirna izvadila iz daske. Okretao ga je u rukama, gledao sa svih strana, vrhom palca zamišljeno prešao preko nazubljenog brida. “Jeste li imali seksualni odnos s ovdje prisutnom Mirnom Kotek, profesorice Granić-Bizovački?”

Bezdušnikovo iznenadno, neočekivano pitanje zatekne Henrijetu. I bez čarolije, uši joj se zacrvene. Ona se ponada kako se to ne vidi pod njezinom raskuštranom kosom. Ali ona istovremeno osjeti kako joj nos bridi, na način kako to nikad u životu nije osjetila.

“Prestani da pišeš, Milutine”, zapovjedi Sikirica i pogleda Henrijetu pogledom kakav nikad nije osjetila, pogledom što je prodirao u nju i razotkrivao sve njezine najdublje tajne, pogledom što je neumoljivo kidao sve zavjese u njezinom umu i na svjetlo dana izvlačio ono najskrivenije.

“Postoje istine i istine, drugarice. Postoji ono šta se desilo. Zatim ono šta ćete da kažete meni. I konačno, ono šta će da završi u zapisniku. Molim vas, profesorice, budite poštteni prema svima nama i neka ono šta ćete da kažete meni bude ono šta se i desilo.”

Henrijeta se svom snagom volje suzdržavala da se ne prepusti nečem životinjskom u sebi, maloju preplašenoj beštijici, pa da se počne tresti poput kotrljana na buri. Bezdušnik Sikirica promatrao ju je bez da je trepnuo. Mirnine oči ispunile su se suzama. Milutin je nijemo čekao za strojem, prstiju nad tipkama. Danica se zlobno smješkala Henrijeti iza leđa.

“Jesam”, konačno prošapće Henrijeta.

Sikirica udahne i zavalio se u stolcu.

“Piši, Milutine! Na pitanje je li imala seksualni odnos s ovdje prisutnom Mirnom Kotek, profesorica Granić-Bizovački odgovara negativno. Primijenjena čarolija *Carlo Collodi* potvrđuje njezinu izjavu, te se time zaključuje kako je Mirna Kotek uistinu svojom voljom i svjesna moguće opasnosti pošla s profesoricom Granić-Bizovački vršiti terenske opservacije za potrebe seminara zadanog nastavnim planom i programom - to se tako kaže?” Henrijeta kimne glavom poput kakve krpene lutke. “Time je službeni razgovor okončan, a izvještaj ima da bude proslijeđen nadležnim organima. S.F.-S.N., prisutni, M.P., datum, itd., itd., znaš već šta sve treba, Milutine.”

Henrijeta se uplaši da će se srušiti. Pogledala je Mirnu, djevojka je zanimala. Bezdušnik ih pogleda oboje.

“Znam da ne mogu da vas sudim kao obične ljude, drugarice profesorice. Niste isti kao što sam ja bio. Ili Milutin i Danica. Dok smo bili živi ... Jedino su narodni neprijatelji ostali isti. Ona banda onomad htjela je Staljina da nam dovede. Ovi ovdje ... I sami znate, drugarice.

“To sve radi druga Lončareka, je l' tako?” Henrijeta kimne glavom. “I ovaj zub.” Sikirica pogleda

Mirnu. “I krvava plahta pod njom?”

“Nije baš plahta, ali tako nekako”, umorno će Henrijeta.

“Morate i mene da razumijete, drugarice. Mamili ste službene psine oko otoka. Sletjeli ste na njega, neovlašteno. I uz cirkular što nam je došao ... Nisam mogao da vas ništa ne pitam.”

“Shvaćam”, nasmiješi se Henrijeta preko volje.

“Dobro onda. Sad samo da negdje nađemo metlu viška za drugaricu omladinku, pa da vi lijepo pođete kući.”

7.

Tri vlasi iz viline kose

Te večeri, u sobi, zaključanoj da im starica kojim slučajem ne upadne, Henrijetina koljena popuste i ona se, drhturava, sruši na pod kao ošinuta, zdrobljena tim danom na moru i na ispitivanju u zatvoru. Sav taj strah, za Mirnu u raljama psine, pred bezdušnicima, za Jeronima čiji je život polagano kopnio, iscrpio je i zadnju mrvicu snage iz nje. Mirna priskoči, uhvati je za ramena, pokuša je pridignuti. Henrijetine noge nisu slušale, kao da je bila oduzeta.

“Previše je toga bilo, profesorice”, šaptala je Mirna. “Previše za jedan dan, to je sve.”

“Ne razumiješ”, procijedi Henrijeta. “Taj pogled ... Bezdušnikov pogled ... Nikad nisam osjetila ništa sličnoga. Sve je vidio u meni, sve moje tajne, moje najdublje osjećaje, sve je bilo pred njim, bezvrijedno, ništavno”, ona pogleda Mirnu. “Osjećam se ... da me tamo silovao, ne bih se ovako bijedno osjećala.”

Mirna zagrlj svoju profesoricu, uroni licem u njezinu kosu.

“Ne smijemo sada odustati”, zibala ju je u naručju, odjednom izvor snage što je strujala iz nje u

Henrijetu. "Sutra će biti bolje, samo da se dobro ispravamo."

Morfej ih je primio u svoj milostivi zagrljaj čim su legle, jedna uz drugu u postelji, i donio im odmor, olakšanje, osvježanje.

Rano buđenje dalo im je vremena za nježno i slatko maženje pod poplunom, cjelov za cjelovom, ruke što klize tijelima, preko dojki, niz trbuhe, među noge, uz tihe jecaje i stenjanje kad prsti napipaju ona slasna mjesta i počnu se igrati, bez žurbe, nesputano, da usplamtjela strast ispere iz njih jučerašnji dan i odnese ga, kao što bi potok odnio otpali list.

Mačka - sad opet veličinom kao i svaka druga mačka - drijemala je dok su Henrijeta i Mirna doručkovale. Profesorica se zapita radi li ta mačka, kad ne stražari, išta drugo u životu. Iznad njih kliktao je galeb. Starica je bila negdje oko kuće, nečujna kao da je nije ni bilo.

"Što je sljedeće?", upita Mirna, otpijajući gutljaj bijele kave.

"Vlasi iz viline kose", promrmlja Henrijeta punih usta. "Ne moramo daleko, naći ćemo ih na Velebitu."

"A voda iz pozojevog -"

"To ćemo nakon njih. Trebalo bi biti lako." Henrijeta pogleda Mirnu kao da je ispituje. "Što znaš o velebitskim vilama?"

"Prelijepo djevojke duge kose. S kozjim papcima -"

"Za koje je najbolje praviti se da ih ne vidiš."

"Nezgodne. Tašte. Nikad ne znaš što te s njima čeka. A osvetoljubive k'o Paklenjak. Jao si ga onom tko im se zamjeri. Ali hoće i nagraditi onoga tko im pomogne."

“Vidim da i ti voliš držati nos u knjizi. Samo, mi im ne idemo gore pomagati”, kiselu primijeti Henrijeta.

* * *

Kukovi što su se, onako okomiti, izdizali put modroga neba iz šume smreke i još neprolistale bukve, Henrijeti su se činili poput nekih srednjovjekovnih kula iz drevnih bajki. Greben Velikog Kozjaka pružao se oko čarobnica, razlomljen dubokim ponikvama i provalijama. Smreke su se penjale njime, tamnozeleni krakovi života što je nezaustavljivo, korak po korak, osvajao stijenu. Na vrhovima kukova, klečica i klekovina bora krivulja bili su smrekama poput kakve prethodnice na svjetlosivome vapnencu.

U svim smjerovima, dokle je pogled sezao s kamena na koji su sjele, pred Henrijetom i Mirnom prostirala se po obroncima planina tamna, prijeteća prašuma, iz koje su na sjeveru nicali Mali Kozjak i Hajdučki i Rožanski kukovi, poput hrptova divovskih zmajeva, usnulih sred šume. U ponikvama pod dvije čarobnice, još se bijelio snijeg zaostao nakon zime.

“Barem se nismo morale penjati kao planinari”, primijeti Mirna, privijajući metlu na prsa.

“Biti čarobnica ima svojih prednosti”, složi se Henrijeta. Na Kozjak su sletjele bez poteškoća: dan im je bio naklonjen, vedar, bez jakog vjetra koji bi ih zanosio i prijetio ih na metlama zabiti u stijene. “Doduše, ravnatelj Šljuka se ovamo popne nekoliko puta godišnje. Poput planinara.”

“Znači, ovdje je dom vilama”, pogleda Mirna svoju profesoricu.

“Zapravo”, pokaže ona rukom ispod njih, “obično se skrivaju dublje u šumi. Ovamo dolaze kad skupljaju bilje na rubu šume i na točilima. I kad su sigurne da nema nikoga -”

“Posebno ravnatelja Šljuke”, dobaci Mirna. Henrijeta se nasmije zajedno s djevojkom, ne vodeći ni najmanje računa o autoritetu ravnatelja koga bi trebala čuvati pred učenicama.

“Smijemo se, smijemo, ali on zna gdje su najbolje i najmirisnije i najljekovitije trave. Ali da”, kimne Henrijeta smijuljeći se zlobno, “stvarno bi me čudilo da se vile *njemu* ukazuju. I da, dolaze kad im se pleše vilinsko kolo.”

“Vilinsko kolo?”, upita Mirna. “A kakvo je to kolo? Na ovim liticama?”

“Ako budemo loše sreće, vidjet ćeš”, promrsi Henrijeta i namršti se. Odjednom ju je obuzeo osjećaj kako više nisu same.

“Zašto loše sreće?”

“Zato jer kad se primiš u to kolo, onda igraš.”

Henrijeta se naglo okrene, taman da tek na djelić sekunde spazi djevojački obris, zamućen u brzini, kako poput spretne divokoze preskače s kamena na kamen i nestaje niz stijenu.

“Tu su”, došapne ona Mirni, ustajući. “Sad oprez!”

Oko profesorice i njezine učenice odjednom su se začuli papci po kamenu, nisu mogle reći koliko pari nogu. Približavali su se, tu, tamo, posvuda; skokovi i trk po stijenama, kotrljanje kamena niz točilo, uzbuđeno disanje lovaca, kucanje neustrašivih srca kojima je planina u krvi od rođenja. Hitre i spretne noge plesale su rubom litica što su se vrtoglavo rušile u dubinu, gdje je i najmanji pogrešni odraz ili krivi doskok značio pogibiju. A tada, divlji pokliči iz jedrih djevojačkih grla i prodorni zvižduci odjeknuli su ponorima i ponikvama, liticama i točilima, da bi ih ugušila tek šuma dolje u podnožju.

A ipak, iako su znale da su tu, sasvim blizu, Henrijeta i Mirna nisu mogle vidjeti ni jedne vile, toliko su skrovite i hitre bile te tajnovite stanovnice Velebita. I onda jedan glasan zvižduk, skoro vrisak pokrika što ledi krv u žilama i oduzima u mjestu. Za njim niz tek nešto tiših zvižduka što su mu odgovorili, sa svih strana!

Mirna problijedi i prestravljeno pogleda Henrijetu, te zajaše metlu, spremna se u svakom trenu zaletjeti u sigurnost ponora i uvis, u plavo nebo.

“Miruj!”, Henrijeta je uhvati i odmahne glavom. “Nismo došle na planinu da pobjegnemo pred malo galame. Točno to i hoće.” Ali svejedno, i nju obuzme strepnja. Dobro je znala kako su vile u najboljem slučaju nepredvidive i da se od njih može očekivati svašta, pa i smrt.

Tada se vile konačno ukažu, kao da su se stvorile iz zraka nad kozjačkim kamenom, kao da su najednom samo iskočile iz ničega i postale nešto u tijesnome krugu oko Henrijete i Mirne.

“Ovo nisu vile iz udžbenika”, prošapće Mirna drhtavo, stisnuvši se uz svoju profesoricu.

“Nisu”, potvrdi Henrijeta. Odjednom joj se velezube psine i bezdušnici učine sasvim dobrodušnima, skoro dobrim znancima koje bi pozvala na čaj.

Zapravo, vila je bilo samo sedam.

Njihova predvodnica - smjesta se to vidjelo po njezinome držanju - stajala je pred Henrijetom, s podsmijehom je gledajući krupnim smaragdno zelenim očima pod jakim obrvama. Lice joj je bilo skoro trokutasto, ušiljene brade, istaknutih jagodica, visokoga čela, blijedoga tena. Kutovi usana bili su joj jedva primjetno podignuti u nadmoćnome smiješku grabežljivice što je stjerala svoj plijen tamo odakle više nema bijega.

Nadrljale smo, pomisli Henrijeta, odmjeravajući vilu. Nije skretala pogleda, nije htjela - smjela - pokazati slabost. U krajnjoj liniji, Mirna i ona još su imale vremena zajahati metle. Ali Jeronim nije imao vremena čekati da njih dvije pronađu vile što bi izgledale više prijateljski.

Vila je stajala na kamenu, mišićavih nogu što su završavale kao u onih kamenjarskih koza, obrasle ispod koljena smeđom i bijelom i crnom dlakom, i sa crnim papcima. Na svoje nago, mršavo, ali snažno tijelo odjenula je crnu kožnu jaknu, raskopčanu, ispod koje su se naslućivale čvrste grudi. Jakna joj je bila okovana čeličnim okovima, s nje su visjeli sjajni lanci i nekakav

orden, Henrijeta niti je znala, niti je u tom trenutku marila čiji i iz kojeg rata. Prebačenu preko ramena, vila je u desnoj šaci držala palicu za bejzbol.

Henrijeta se osvrne oko sebe. Bile su potpuno opkoljene, vile su im odsjekle svaku odstupnicu, osim na metlama uvis. I ostale vile bile su u jaknama, dvije u crnima, sličnim onoj svoje predvodnice, tri u maskirnim, a jedna u jednostavnoj maslinastoj s narančastom podstavom. Sve su imale nekakvo oružje. Jedna crnokosa držala je teški malj za razbijanje kamena. Plavuša i riđokosa zveckale su lancima, a preostale tri, sve smeđokose, odmjeravale su Henrijetu i Mirnu s batinama u rukama.

Vila pred Henrijetom imala je kosu skoro bijelu, padala joj je poput zapjenjenog slapa sve do tla. Ni njezine pratilje nisu imale puno kraće kose.

Što da radim?, pitala se Henrijeta grozničavo. Da ih omami čarolijom, svih sedam istovremeno, prije no što vile nasrnu, pa da uhvati prvu koja joj dopadne šaka za kosu i samo malo jače potegne? I što onda?, upita se profesorica. Jer, dobro je znala da pučki strah pred vilinskim kletvama nije bilo tek bapsko trabunjanje.

U tom trenutku, zvižduk i vile se bace na njih, predvodnica i plavokosa i riđa na Henrijetu, preostale na Mirnu. Bile su munjevite i snažne. Razdvojile su ih, u treptaju oka istrgle su im metle iz ruku, u sljedećem su im oduzele čarobne štapiće. Mirna je vrištala, razoružana, potpuno bespomoćna, s lancem omotanim oko pojasa. Henrijeta se bijesno otimala, ali prividno lomne ruke stegle su je u čeličnome stisku.

Vile se uhvate za ruke, svejedno ne puštajući Henrijetu i Mirnu. Bjelokosa vila zahihće se poput kakve čarnice i unese se Henrijeti u lice. Zgrabi je za kosu i odmakne joj je od uha i zaurla:

“Došla si ovamo, čarobnice! Na naše! Sad igray s nama!”

I vile povuku Henrijetu i Mirnu i uz raskalašene povike i divlje zvižduke i razbludno pojanje bace se niz liticu, u sumanuto kolo po kamenju, preko klečice i klekovine i stjenjača, niz točilo u

ponikvu, preko snijega, praćene Mirninim prestravljenim kricima i Henrijetinim psovka. Pokušavala si je, uzalud, osloboditi ruke da bi bacila čini onako kako samo ona zna, da udari bez štapića, da se izbave iz šaka raspomamljenih vila.

Vile su ih vukle sa sobom. Henrijeta baci pogled preko ramena, negdje usput odletjela je Mirnina vunena kapa, njezina plava kosa divljala je u svom tom otimanju i jurnjavi. I Henrijetina letačka kapa i naočale ostale su bačene na kamenu, ruke bjelokose vile stegle su joj obraze i smaragdne oči pogledale su je pogledom zvjerske požude i ona je poljubi, neumoljivo, bez pitanja, žarkim poljupcem u usne i jezikom što je prodro u nju da za koji trenutak zagospodari svojom žrtvom.

Mirna, pustite Mirnu!, htjela je kriknuti Henrijeta, ali onda ona ugleda svoju utihlu učenicu kako već razgolićena, odjeće razbacane posvuda, pleše među četiri vile po snijegu; nečije su joj ruke povlačile majicu gore, preko dojki i glave i u snijeg, dok su joj neke druge ruke natezale i parale gaćice, da bi joj se dlanovi bacili na usmine među bestidno raširenim nogama. Vilinska usta i jezici i prsti harali su Mirninom zajapurenom kožom, a ona se ljubila s crnokosom, strasno, u potpunoj predaji, ispunjena željom, da li svojom voljom ili pod kakvom vilinskom čarolijom, Henrijeta nije znala.

U nekoliko trenutaka, koliko je trebalo da se s nje grubo, uz nestrpljivo navlačenje i trganje, sljušte kaput i šal i vesta, košulja i hlače i rublje, Henrijeta je ostala k'o od majke rođena među svoje tri vile. Bjelokosa ju je pohotno cjelivala po čelu, po vjeđama, obrazima, u usta. Plava joj je mijesila i oblizivala grudi i sisala bradavice krute kao kamen od studeni i vreline. Ni rida nije gubila vrijeme, oblizivala joj je pičku i tucala je prstima i trljala je dlanom i profesorica se nemoćno preda sad već golim vilama i zaigra kolo s njima i kako su one ljubile i milovale i lizale i trljale nju - tijelo o tijelo, brijeg o brijeg - tako je i ona njih.

Vriskala je u naletima praiskonske strasti, baš kao i Mirna, pojala je s vilama dok je nije ušutkala vrela i sočna vilinska pička pred ustima i pod jezikom: nije više u cijelom tom vilinskom kolu znala čija. Ona se samo primi ljubljenja i lizanja usmina i cikilja među njima.

Strast je u svima njima plamtjela podjednako, nije više u tom bludnom, sumanutom plesu bilo

razlike među otetima i otmičarkama. Sve ih je zahvatio plamen poganske požude dok su se, nošene sirovom vilinskom snagom, valjale u studenome snijegu, i žario je njima i sagorijevale su u njemu, slobodne, bez straha, bez otimanja.

Mirna, prekrivena uspaljenom masom četiri tijela - Henrijeta joj je samo noge vidjela kako iz tog zmijskog klupka pokazuju put neba - zavriskala je u radosnoj draginji, za njom neka od vila. Draginja dođe i bjelokosoj nad profesoricom, pa protrese njezinu sestru po čijem je cikilju palucao Henrijetin jezik, pa konačno kao maljem udari i samu Henrijetu. Ubrzo se sve stopilo u jednu veliku beskrajnu draginju, kovitlala ih je kao što more valja oblutke. Ni Henrijeta ni Mirna nisu u životu spoznale nečeg tako lijepog: devet mladih tijela pjevalo je sladostrasnu pjesmu što je odjekivala nad planinom, da je čuju gladni vuci duboko u šumi, da je čuje medvjed što je tek izašao iz svog brloga, da je čuje ris dok vreba srnu. Pjevale su pjesmu proljeća, novog života, dva su se klupka dovaljala preko snijega jedno do drugog i povezala u jedno neraspletivo.

Henrijeta kroz sve to vrelo i znojno meso u snijegu i isprepletene udove, omotane svilenkastim pramenovima vilinskih kosa, pronađe Mirninu ruku i prsti im se isprepletu i držale su se tako dok su pjevale i dalje, iz draginje u draginju, jednako glasno i slasno i strasno, ne posustajući u svojoj pohoti sve dok planinu oko njih nisu pozlatile zrake zalazećeg sunca.

* * *

Pucketava vatra treperila je spiljom, nagim tijelima opruženim na medvjedićim kožama, licima ozarenim cijelim danom putenih igara. Mirna je ležala do Henrijete i držala je za ruku, crnokosa vila privila joj se uz bok. Bjelokosa vila položila je glavu profesorici na trbuh, nježno joj prstima mrseći mednu šumicu na Venerinom brijegu.

“Trebaju vam tri vlasi, kažeš”, podigne ona glavu i pogleda Henrijetu. “Nijedna vila neće ti olako dati to što tražiš.”

“Niti bih ja to vilu olako pitala. Bez tri vlasi moj će prijatelj umrijeti”, sumorno će Henrijeta.

Jedna smeđokosa vila izvadi iz Mirnine torbe zub velezube psine. Razgledala ga je. Vile su, prije no što će odvesti Henrijetu i Mirnu u svoje skriveno obitavalište, pokupile svu njihovu odjeću i stvari, razbacane u raskalašenoj igri po cijeloj ponikvi.

“Vi to Edigiusa proučavate?”, upita smeđokosa, spremajući zub natrag u torbu. Bjelokosa se pridigne na lakat.

“Neku od hudih čini spravljate?”

“Moj prijatelj je na samrti. Napadnut je kletvom *homicidium*. Ne znam zašto, ali nije ga usmrtila na mjestu. Ali sve mu je gore. Edigius opisuje napitak koji će ga vratiti među žive. Ima skoro 70 sastojaka.”

“Znam za taj napitak”, kimne bjelokosa.

“Čitala si *Knjigu hudih čini*?”

Bjelokosa se nasmiješi i skoči na papke i povuče Henrijetu za sobom. “Dođi, pokazat ću ti.”

I ona povede Henrijetu dublje u spilju, u tamu. Profesorica podigne svoj štapić, prošapće “*Lux*” i ostane bez daha pred kamenim uresima u dubini skrivene spilje, stalagmitima i stalaktitima i lomnim zavjesama od siga što ih tisućljećima kipari voda. Bjelokosa joj nije dala da se predugo divi. Vodila ju je za sobom, u jedan spiljski hodnik, dok nisu konačno stale pred teškim drvenim okovanim vratima.

Kvaka je bila mjedeni, u obliku divljeg čovjeka propetog na dlakave stražnje noge, iscerenog lica i zlobnog pogleda pod rogovima.

Bjelokosa klekne pred divljeg čovjeka i poljubi ga u dlakave prepone i lizne, jednom, još jednom, pa ga nastavi ljubiti. Njegov kurac propeo se pod njezinim usnama i jezikom i ona ga bez oklijevanja usiše i pusti neka je trzavim pokretima guzova pojebe u usta. Kad je bezobraznik

nakon par minuta svršio, zajedno s vilom, uz zvjerski urlik, začulo se škljocanje brave i bjelokosa, gutajući sa zadovoljnim smiješkom sjeme, gurne vrata i pusti Henrijetu u tajnu odaju.

Henrijetin štapić osvjetlio je police što su se ugibale pod težinom prastarih svezaka. Bjelokosa skoči i s jedne police skine *Knjigu hudih čini*.

“Ovaj ...”, promuca profesorica, “da nemate slučajno i *Knjigu zmajeva*? Tek toliko, da je jednom u životu vidim.”

“Šališ se?”, odmjeri je bjelokosa vila. “Naša kraljica ima jedan primjerak, sam Edigius joj ga je darovao. Ali ne znam koja bi joj silna blaga morala ponuditi da ti je pokaže.” Vila položi knjigu pred Henrijetu.

“Pokaži mi recept!”, zapovjedi ona.

Henrijeta bez oklijevanja otvori knjigu, podigne štapić i izgovori “*Lux luna*”. Skriveno pismo razotkrije se pod mjesecinom, baš kao i u preslici primjerka iz školske knjižnice, i Henrijeta gurne knjigu natrag vili, prstom joj pokazujući gdje se traže vilinske vlasi.

Vila ni ne pogleda knjigu. Uzela ju je, zatvorila i spremila natrag na policu.

“To je bila kušnja”, nasmiješi se ona Henrijeti. “Da nisi prizvala mjesječevu svjetlost, bio bi mi to znak da nikad nisi stvarno pogledala tu knjigu. Znak da mi lažeš. Da išteš vlasi u neke druge svrhe, a ne svog prijatelja da spasiš. Da je bilo tako, ne bi živa izašla iz ove odaje!”

Kad su se vratile do vatre, Mirna je bila u zagrljaju crnokose i strasno se ljubila, obuhvativši je nogama oko struka. Crnokosa vila trljala se uz nju, dok su ostale sestre suhih ustiju promatrale njihov bludni stisak.

“Svaka po jednu vlas, sestrice moje!”, poviče njihova predvodnica, iščupavši jednu bijelu vlas. Kao jedna, i sve ostale vile učine isto, čak i crnokosa, svejedno ne prestajući ljubiti i grliti Mirnu.

Bjelokosa vila umota sedam vlasi - "S ovime možeš dva života spasiti i još ti vlas ostaje!" - u svileni rubac i spremi ga uz zub u Mirninu torbu. Henrijeta posegne za svojim rubljem, trebalo je poći dalje.

"Noć je vani", zaustavi je bjelokosa. "A i zar bi stvarno imala srca prekinuti njih dvije?", nasmiješi se vragolasto i zazviždi. Istog trena, šest se vila veselo kao jedna baci na Henrijetu.

8.

Voda iz pozojeve znijetve

"Znači, profesorice, gospodin Lončarek vam je ljubavnik?"

Henrijeta uzrujano uzdahne. Uspon je bio strm, gazile su po kamenu živcu kroz bukovu šumu, ispod litice što se okomito poput zida propinjala njima s lijeva. Na zemlji još je bilo snijega, ali tamo gdje ju je sunce stiglo pomilovati, nicali su prve šumarice, kao bijele zvijezde.

"Da, pa što onda?"

"Ništa", nasmiješi se Mirna. Henrijeta skoro nije mogla vjerovati koliko je snage bilo u toj djevojci nakon svega što je već prošla. Dovoljno da strmi uspon svladava poput vile - profesorica se zapita je li u njoj zapravo bilo vilinske krvi, to se događalo vrlo rijetko, ali događalo se - i istovremeno bezobrazno propituje i analizira njezin intimni život. Što je zapravo toj curi bilo na pameti?, zapita se ona. "I vaš gospodin muž to zna?"

Henrijeta se ljutito okrene Mirni. "Slušaj, srce, pojma nemaš kroz što smo nas četvero prošli i nemaš pravo -"

"Ma ne, mislila sam samo ... Baš zato, zašto niste zajedno ... učetvero?"

"A to što je Jeronimova žena istovremeno i sestra moga muža, to si zaboravila? Uostalom, otkud

ti je to došlo?”

“Mislim ... Čula sam ... od starijih učenica ... da neke njihove poznate i to rade ... i da im je baš super ... među dva muškarca, mislim.” Mirna se nevino smješkala.

“Reci ti tim svojim starijim učenicama neka se radije prime knjige. I sad tišina, da nas se ne čuje.”

Henrijeta se okrene i pođe dalje. Nitko nije znao za kamenicu kamo su išle, niti lovci niti planinari: bila je to tajna koju joj je bjelokosa vila šapnula sinoć, između dva sladostrašća. I još joj je rekla neka kamenici priđe pješice, jer pozoj ne voli da se oko njegovoga oblijeće na metli.

Profesorica pogleda gore, kroz tek propupale grane, uz stijenu izdubljenu vodom u široke žlijebove. Nije mogla spaziti pozoja na vedrom, plavom nebu. Tko zna gdje je bio u lovu, ali kad joj je davala mješine, vila ju je vrlo ozbiljnim glasom upozorila neka se ne zadržavaju dulje no što je stvarno potrebno.

Henrijeta i Mirna prtile su uzbrdo još nekih pola sata, bez riječi, praćene tek dozivanjem brgljeza i prvim proljetnim pjevom sjenica u šumi. Odjednom profesorica stane.

U kamenu pod liticom bila je rupa, duguljasta, dno izvora nije se vidjelo. Bila je ispunjena bistrom vodom.

“Tu smo”, prošapće Henrijeta, skidajući praznu kožnu mješinu s ramena. “Sad samo hitro!”

Ona šakom zahvati malo vode i popije je, uživajući u njezinoj studenoj čistoći, a potom odčepi mješinu i pogurne je u vodu i stane je puniti. Vilinske čini održavati će vodu svježom i ledenom, rekla joj je bjelokosa, danima će imati okus kao da je tog trena uzeta s izvora. Mirna skine svoju mješinu i nagne se nad rupu. Pričeka dok Henrijeta ne napuni, a onda je uroni. Uskoro je i njezina mješina bila puna i Mirna je začepi.

Htjela je i ona šakom zahvatiti i otpiti gutljaj ili dva, ali tada podigne pogled i spazi kako se njezina profesorica ukipila. Ona polagano, suspregnutoga daha, ne čineći naglih pokreta, pogleda kamo i Henrijeta.

Na vrhu litice, nekih dvadesetak metara iznad njih, stajao je pozoj i netremice ih promatrao.

Nije izgledao sretan što ih vidi.

“Hoće i on navalit na nas?”, šaptom upita Mirna, polako se odmičući od kamenice.

“Da”, odvrati Henrijeta, jednako šapćući. “Ali ne onako kako bi ti to željela”, doda, ne bez zlobe.

Pozoj je bio dug desetak metara, vitkog, skoro zmijolikog tijela, snažnih nogu oboružanih ubojitim kandžama. Izdužena glava na dugom vratu, rep čiji se vrh živčano trzao, kožasta krila sklopljena uz tijelo. Čeljusti oboružane šiljatim zubima. Rascijepljeni jezik što je palucao i kušao zrak. Plamteće oči. Ljuske brončanoga sjaja na suncu.

Odjednom, pozoj se uz bijesni siktaj odrazi s litice niz žlijebove u vapnencu. Mirna i Henrijeta bile su u treptaju oka na svojim metlama i poletjele uvis, svaka na svoju stranu, kako su se dogovorile prije uspona. Henrijeta je očekivala kako će pozoj zastati, zbunjen, možda se čak zaletjeti u grane, ali on se izvuče iz svog poniranja i poleti za njom.

Henrijeta se izvuče iznad najviših grana i gore, uvis, da se orijentira. Pod njom kukovi što su se izdizali iz šume, među njima prijevoj, gorska livada još tu i tamo pod snijegom. U daljini obala i more i Pag. I pozoj što je mahao krilima da je sustigne.

Mirna? Gdje je bila Mirna?

Trebalo je nekoliko trenutaka da Henrijeta uoči crni obris na nebu, u daljini, više od nje, kako se obrušava prema moru. Dobro je, pomisli profesorica i sjuri se preko kukova, prohuja iznad pozoja i za Mirnom, što dalje od prijevoja i kamenice pod njim, što dalje od lovišta krilate zvijeri.

Mislila je kako će pozoj, jednom kad pobjegne preko granica njegova lovišta, odustati od potjere, zadovoljan što je najurio uljeze, i vratiti se na svoj greben, da odatle vrebaju novi plijen. Ali ovaj je bio uporan. I brz. Henrijeta pogleda preko ramena, pozoj nije posustajao: neumoran, uporan, progonio ju je u stopu, sve bliži i bliži! Neumoljivi, svemoćni gospodar neba nad planinom sustizao ju je!

A tada Henrijeta spazi Mirnu kako skreće s pravca prema moru i hvata visinu i pravi krug. Ne, ne, ne, zajeca ona u sebi. Luda glava, vraćala se da joj pomogne, umjesto da bježi, umjesto da odnese zub i vlasi i vodu natrag u školu!

U tom trenutku, dok je pogledom pratila Mirnu, Henrijeta nagoni osjeti kako joj je pozoj tik za metlom. Ni ne gledajući, ona se baci oštro ulijevo i dolje. Čeljusti škljocnu u prazno, krila je okrznu po kapi kako ju je pozoj preletio i odmah zaokrenuo i obrušio se za njom.

Pokušavala se dignuti. Visina, treba uhvatiti visinu! Ali pozoj je prozreo njezinu namjeru i nije joj dao. Presijecao joj je svaki pokušaj da se uzdigne, krilima ju je tjerao dolje, šibao je repom zrak iznad nje, snažne čeljusti grizle su prema njoj. Gonio ju je u krošnje, da je protjera kroz njih i zabije u tlo i pritisne svojom težinom i pokrije krilima i zdrobi pod snažnim nogama.

Henrijeta pohita naprijed ne bi li se izvukla ispod razjarene zvijeri - pozoj nije dao. Lijevo - presjekao joj je put zamahom krila. Desno - skoro ju je srušio s metle, razderavši joj kandžom desni rukav. Da je nosila išta tanje od debelog kožnog kaputa, rasjekao bi joj mišić. Sa svakim pokušajem, profesorica je završavala sve niže i niže. Već se jedva održavala na metli. Da je ispusti, da je pozoj zbaci s nje, to bi joj bio kraj.

A zvijer se nastavila igrati sa svojom žrtvom! Klepušala ju je vrhovima krila, šibala oko nje repom, kačila je kandžama. Henrijeta je klizala s metle, nije mogla ni pomisliti da je pusti i rukom baci kletvu kojom bi omamila pozoja i dobila trenutak predaha, dovoljan da izmigolji ispod njega i pobjegne uvis.

Odjednom, kroz lepet krila, ona začuje Mirnin glas - nije dobro čula što - i sljedećega trena zaslijepi je jarki bijeli bljesak, jak poput sunca! Henrijeta krikne, pred očima su joj naspram crne kulise zaplesale jarke narančaste mrlje. Mlatarajući nasumice, pozoj je ošine repom preko leđa: odbacio ju je u stranu i skliznula je s metle, još je uvijek držeći. Znala je da je gotova! Past će, srušit će se među bukve, gotova -

U tom trenu, djevojačka je ruka zgrabi i povuče.

“Preпустите mi se! I držite metlu!”

Mirna ju je vukla za sobom, brzo, nije vidjela kamo, ali bijesni urlici oslijepljenog pozoja bili su sa svakim otkucajem isprepadanog profesoričinog srca sve dalji i dalji, da bi konačno sasvim utihnuli.

* * *

“Mirna, što ti zapravo hoćeš?” Henrijeta se, oporavljenog vida, tresla od bijesa i straha i umora. Stajala je nad djevojkom na kamenu, sletjele su u nekoj uvalici, more je valjalo oblutke.

“Ali, spasila sam -”

“Jesi i hvala ti na tome. Ali što hoćeš od mene? Zašto si uopće pošla za mnom?” Mirna zausti da nešto kaže, ali Henrijeta joj nije dala doći do riječi. “Znaš da sam udana, rekla sam ti i da imam ljubavnika, a ni to još nije sve! I što hoćeš? Da nas strpaš svo četvero u isti krevet i pridružiš nam se? Ne znam u kojoj si pornjavi to naučila, ali to se neće dogoditi!”

“Ali rekla sam vam! Volim vas! Želim -”

“Odrasti, ženska glavo!”, izgalami se Henrijeta. Galeb na stijeni desetak metara od njih poleti pred njezinom ljutnjom. “Shvati da sam te iskoristila! Jer nisam imala živaca odletjet u neki bordel u Kalkuti ili Mumbaiju i tamo si kupit djevicu za šaku rupija. I kao da me to ne grize

dovoljno, nego si se zalijepila za mene k'o priljepak, pa te skoro prožderala psina, bezdušnici su te zateferili u svoju kartoteku, nasilovalo te sedam razbijačica i zalijećeš se pozaju pred zube! A onda neka te ja nosim na savjesti kad vratim tvoje tijelo u školu!"

"Ne želim biti još jednom odgurnuta", prošapće Mirna.

Henrijeta zastane, pogleda djevojku što je piljila u tlo, dok joj je niz obraz tekla suza.

"Što ti sad to znači?", upita ona.

Mirna ne odgovori odmah. Onda je dlanom otrala suze s obraza i pogledala Henrijetu.

"Ne znam znate li, ali imam stariju sestru. Tihana. Tri godine starija. Naš otac razveo se od majke, meni je tad bilo pet, i ona se preudala. S očuhom nije više imala djece."

"Da, to znam. I kakve to -"

"Prošlog ljeta ... Te noći ... Bilo je vruće i bila sam žedna. Spavamo na katu, kuhinja nam je u prizemlju.

"Izašla sam iz svoje sobe i čula ... stenjanje i jecanje i dahtanje ... kod majke i očuha ... Prišla sam njihovim vratima, na vrh prstiju, da me ne čuju. Ne znam zašto, ali vrata su bila odškrinuta, svjetlo je dolazilo iz sobe.

"Provirila sam. Moj očuh jebavao je Tihanu. A majka ... Majka je ležala uz njih i ljubila ih oboje i mrsila Tihani kosu i trljala se dolje, među nogama. I bilo im je tako lijepo, svima, a mene nisu pozvali da uživam s njima! Odgurnuli su me, odbacili, kao da ne postojim -"

Mirna brizne u plač pred zaprepaštenom Henrijetom. Profesorica je stajala nad uplakanom djevojkom, ne znajući što bi joj rekla, što bi uopće *trebala* reći na ono što joj je Mirna upravo ispovjedila. I konačno ona, uzaludno tražeći riječi, samo obuhvati Mirnu u zagrljaj i stane je

zibati kao da je malo dijete, dok su nebom iznad njih kružili galebovi, dobacujući odozgo, odakle sve vide kao bogovi s Olimpa, tek po koji podrugljivi kliktaj.

9.

Profesor McEwan

“Profesorice Granić-Bizovački”, ravnatelj Šljuka pozove Henrijetu neuobičajeno ljubaznim tonom, što nije obećavao ništa dobrog, “ako biste, molim vas, mogli malo u moj ured.”

Henrijeta uzdahne u sebi. Nadala se kupki, dobroj večeri, snu u vlastitoj postelji. Ali nije uspjela s Mirnom proći prizemljem i na kat, a da je Šljuka ne presretne.

Glavom je pokazala Mirni neka sjedne na drvenu klupu pred Šljukinim uredom i ušla. On zatvori vrata za njom, pokaže joj stolac pred njegovim radnim stolom od orahovine, a sam se zavalj u svoj naslonjač. U kutu stajao je uredski ormar sa spisima. U drugom kutu rastao je fikus. Na stolu pred Šljukom bila je smeđa službena omotnica, iz nje su virili papiri. Pod pravim kutem na njegov radni stol bio je postavljen drugi stol s računalom. Na zidovima bile su slike prethodnih ravnatelja škole - svi kao da su s neodobravanjem gledali i mrštili se na Henrijetu - i propisani grb Republike Hrvatske u reljefu. Nigdje nije bilo vidjeti ni traga nečeg osobnog što bi pripadalo samome ravnatelju Šljuki, što bi kazivalo kako tu boravi i radi jedan konkretni čovjek, a ne nešto bezlično, bezimeno, još više bez duše od bezdušnika.

Nekoliko je trenutaka ravnatelj Šljuka nijemo promatrao Henrijetu. Umornih očiju, raskuštrane kose, očerupane metle, razderanog kožnog kaputa i prljavih hlača.

“Čestitam vam, profesorice Granić-Bizovački”, progovori ravnatelj konačno. “Upravo ste ušli u anale ove obrazovne ustanove.”

“Bojim se da ne razumijem ...”, ona će pomalo nestrpljivo, na izmaku snaga, bez volje i neraspoločena za nadmudrivanje.

“Objasnit ću vam, ne brinite. Vidite, kolegice, vi ste prvi profesor u povijesti Više čarobnjačke škole Nehaj koji je završio na ispitivanju kod bezdušnika na Isola Nudi. A već cijeli dan razmišljam gdje među ovim portretima mojih slavnih prethodnika objesiti uokvireni zapisnik sa vašeg saslušanja.”

“Ne čini mi se baš vrijednim uokviravanja”, nevino će Henrijeta, sad dobro znajući u kom smjeru razgovor ide.

“Granička, koliko vam puta moram reći da me ne uzimate za idiota!?” razdere se ravnatelj Šljuka. Henrijeta ga nikad nije vidjela takvog, odjednom zajapurenog, iskolačenih očiju, nabreklih vratnih žila, sline što je pljučkala preko cijelog stola. Na trenutak se uplašila kako će ga pogoditi kap. Nije bila te sreće.

Šljuka pograbi omotnicu sa zapisnikom sa stola.

“Šta je ovo?”, urlao je mašući njom Henrijeti pred nosom, sasvim izvan sebe. “Kako vam se uopće može dogoditi ovakvo pitanje? ‘Jeste li imali seksualni odnos s ovdje prisutnom Mirnom Kotek?’ Jeste li vi normalna, ženo božja? Znae li vi što to znači?”

“Ali u zapisniku jasno piše -”

“Jebe se meni šta piše u zapisniku, Granička! Ja jako dobro znam kako bezdušnici misle! Ne bi im na pamet palo postaviti ovakvo pitanje da unaprijed ne znaju odgovor! Ako ovo pukne -”

U tom trenutku, zazvoni sivi telefon na ravnateljevom stolu. On zastane, kao da se nadao da će zvonjava prestati, kao da će onaj tko je zvao - tko god to bio - odustati. Avaj, telefon je bio uporan.

Šljuka podigne slušalicu.

“Da?”, zareži on. A onda se uspravi i lice mu poprimi daleko prijazniji izraz. “A, vi ste gospođo

Kotek! Zovete radi male Mirne, da ... Ne, ne, ne, sve je u redu ... Da, vratila se prije pola sata. Da, s profesoricom Granić-Bizovački, da ... stručna ekskurzija, da ... velezube psine, da ... Ma neće vam one ništa, znate, sve su to pretjerivanja, gospođo, petparački filmovi ... ma da, ma znam ja ljude koji su ronili s tim psinama ... da ... ma nisu vam one uopće opasne po ljude ... Zapisnik? Kakav zapisnik? A *taj* zapisnik! Ma znate, bezdušnici vam se znadu malo zanijeti, gospođo ... Ako mene pitate, gospođo draga, ti su vam ljudi profesionalni paranoici ... možda i trebaju biti takvi, znate, ali uostalom, čitajte dalje ... da, pod čarolijom *Carlo Collodi*, nema vam tu mrdanja i izvrđavanja i laganja, gospođo ... Ako je nešto izjavljeno u zapisnik pod *Collodijem*, onda vam je to istina, znate ... A htjeli biste malo s profesoricom?” Šljukinim se licem raširi zlobni osmijeh. “Baš imate sreće, upravo je u mome uredu ... Evo vam je!”

Šljuka pruži slušalicu Henrijeti. “Zašto da samo meni pucaju bubnjići već tri dana?”, prosiće on.

Henrijeta bijesno uzme slušalicu. Čula je kako Mirnina majka uzima zrak za novu tiradu, ali presjekla ju je prije no što je stigla i zucnuti:

“Samo da znate, gospođo Kotek, vi niste zaslužili kćer poput Mirne! Kako to mislim? Pa, Mirna me zamolila da pozdravim vašeg muža i vašu stariju kćer i da vas sve podsjetim na vesele trenutke koje ste vas troje imali prošlog ljeta.”

U slušalici je nastao muk. Henrijeta opsuje kroz zube i samo spusti slušalicu.

“Ta se više neće javljat, ako zna što je dobro po nju!”

Šljuka je začuđeno gledao Henrijetu, uopće ne shvaćajući što se to upravo pred njegovim očima odigralo preko telefona.

“Što je sad to trebalo značiti?”

“Ništa što vas se tiče!”, odbrusi ona.

“Granička, vaš ton -”

“Prestanite me više jebat u mozak!”, prekipi najzad Henrijeti. Ravnatelj Šljuka ostao je zabezeknut, otvorenih usta. “Svi dugujemo Jeronimu živote, i vi i ja i cijela ova škola i vi to jako dobro znate! I jedino što ga može spasiti juha je od sedamdeset sastojaka i ja sam se, da dođem do prvog, spetljala s djetetom za koje nisam ni sanjala koliko je sjevano u glavu, a što je najgore, ne znam mogu li ovo izvesti bez nje!”

Šljuka se zavalio natrag u naslonjač. Odjednom je izgledao umorno, kao pregažen vremenom.

“Zar je tako dobra?”

“Netko joj treba objasniti pojmove poput ‘smrtna opasnost’, ‘strašna smrt’ i ‘junačka pogibija’ i tako dalje. Uopće ne razmišlja o svojoj sigurnosti. Hrabrost djeteta koje uopće nije svjesno što joj se može dogoditi. A da nije bilo nje, još bih se dovijala kako doći do zuba. I pozoj bi me bio ubio ... Sad, ako dopustite, idem spavati.

“A što se tiče onih stvari ... Čim ta djeca malo opernate, krene svatko sa svakim. Samo, naravno, ne kad ste vi blizu!”

* * *

Sljedećega jutra, okupane i naspavane, nakon obilaska sve bljeđeg i hladnijeg Jeronima, kratkog razgovora s doktoricom Premužić i doručka s Rokom i Gitom, Henrijeta i Mirna zastanu u hodniku pred vratima profesora McEwana. Profesorica pokuca zvekirom po čvrstim drvenim vratima.

“Samo naprijed!”, začuje se iznutra i Henrijeta pritisne mjedenu kvaku u obliku divovske lignje.

Profesor McEwan sjedio je za svojim stolom i gledao nešto na zaslonu računala. Osim Šljuke i njega, još je samo dvoje profesora u Nehaju imalo računalo. Henrijeta je živjela savršeno sretno

bez tih smrtničkih naprava, kompjutora i mobitela i laptopa i smartphonea i čega sve ne.

“Slijepac vidi da je fotošopirano, toware jedan”, promrmlja on dok je nešto tipkao, a onda podigne pogled i kroz svoje debele naočale odmjeri Henrijetu i Mirnu. “Ne obazirite se, nešto se svađamo na forumu. Recite, kolegice, kako vam mogu pomoći?”

Uza zidove profesorovog kabineta bile su police, pretrpane raznim prirodopisnim knjigama, i jedan uredski ormar s ladicama. Stol je, uz zaslon i skener i tipkovnicu i miša, prekrivalo još knjiga i par notesa: Henrijeta uoči vodič za ptice i jednu knjigu o cvijeću. U jednom kutu stajala je vješalica, na njoj obješeni teška maslinasta komandosica i vunena kapa i dvogled, pod njom stare čizme na vezanje, na nju naslonjeni planinarski štapovi. Pred stolom bile su dvije rasporene stolice. Na zidu iznad stola visjelo je nekoliko fotografija, uvećanih i uokvirenih: nekakva riba čudnih peraja, dvije lubanje, jedna ljudska i jedna što je pripadala nekom pračovjeku, ali vrlo malena, te nešto rogato, antilopa ili nešto slično, Henrijeta nije znala što, smeđe boje, poprugano i popjegano bijelom. Na stolu, postavljen na hrpu papira, počivao je brončani kipić nosoroga. Računalo je tiho zujalo na polici ispod stola. U cijelom kabinetu jedva da je bilo mjesta za okrenuti se.

Profesor pokaže Henrijeti i Mirni neka sjednu. Primijetio je kako Henrijeta znatiželjno promatra fotografije.

“Dakle, gospođice Kotek, da čujem”, pokaže profesor McEwan na prvu sliku, onu ribe.

“Celebeska resoperka.”

“Druga vrsta resoperke otkrivena u šezdesetak godina. A smatrane su izumrlima sedamdeset milijuna godina! Druga slika?”

“Floreški čovjek. Patuljasti pračovjek što je na Floresu postojao zajedno s ljudima, možda sve donedavno. I konačno, saola, potpuno nepoznato šumsko govedo iz Kambodže. Otkriveno prije dvadesetak godina.”

Profesor McEvan se nasmiješi. “Moja najbolja učenica. Nego, kolegice, stvarno, kako vam mogu pomoći?”

Henrijeta se nakašlje. “Trebala bih ... savjet, znate ... gdje da nađem jednoroge i plamene čiope?”

Profesor je pogleda preko naočala.

“Jednorog? To mislite na indijskog nosoroga? Narvale? Oriks antilope samo s jednim rogom? Sve su to mogući izvori legendi o jednorogu.”

“Ne, ne, profesore”, pojasni Mirna. “Baš pravi jednorog. Konj s rogom na čelu, kome može prići -”

“Samo gospa netaknuta muškom rukom.”

“Djevica, da”, doda Henrijeta, jedva primjetno porumenjevši.

Profesor McEwan se zamisli.

“Nije lako. Danas jednoroga nema na pet posto područja rasprostranjenosti od prije dvjesto godina. A izgleda da nikad nisu bili česti.” On zastane.

“Kina”, konačno odgovori. “Nema druge.”

“Zar nema ništa bliže?”, skoro zajeca Henrijeta.

“Zna se za par krda na Bliskom istoku ... Ide vam se sad u Siriju?” Roko je uspio držati Henrijetu dovoljno upućenom u zbivanja u smrtničkome svijetu da bez oklijevanja odmahne glavom. “Zatim u Iranu ... ni tamo nije zgodno da vas vide. Jedino Kina. Dat ću vam jednu dobru lokaciju, zna se da ih ima, a nije baš svakome pod nosom.

“Idete i vi, Kotekica?” Mirna kimne. “Odlično, onda će vam prići bez nekih problema.” Mirna i Henrijeta se pogledaju, djevojka se jedva primjetno nasmiješi, a profesorica se sa zebnjom upita gdje da nađe novu djevicu. McEwan ustane, otare dlanove o svoju kariranu košulju i napravi korak do jedne od polica s knjigama. Izvuče odatle jedan svezak i pruži ga Henrijeti.

Knjiga je bila mala, tanka i stara, negdje iz kasnih 1880-ih.

“Charles Gould”, pojasni McEwan. “Geodet u Tasmaniji, poznatiji po jednoj drugoj knjizi, *Mitska čudovišta*. Zanimljiva knjiga, možda jedna od prvih pravih kriptozooloških knjiga.”

“Inače sin Johna Goulda -”, uskoči Mirna.

“Najvećeg autora monografija o pticama u Britaniji u 19. stoljeću.”

“Uz Audubona -”

“Koji je Amerikanac što je svoje *Ptice Amerike* objavio, eto, u Londonu, a Archibald Thorburn, prije no što ga spomenete, gospođice Kotek, ipak je više slikar sljedećeg stoljeća.”

Henrijeta ih je gledala začuđeno, ne baš shvaćajući o čemu Mirna i McEwan govore.

“Kao što rekoh, kolegice, moja najbolja učenica. Nećemo je previše hvaliti da se ne umisli, ali možete biti ponosni na nju!”

McEwan pokaže na knjigu i Henrijeta je prelista. Pogled joj zastane na reprodukciji jedne srednjovjekovne tapiserije, u kojoj bijeli jednorog polaže glavu lijepoj djevi u krilo.

“Ovo je skoro potpuno nepoznato djelo. Mislim da je naklada bila najviše stotinjak komada -”

“Onda mora biti basnoslovno skupa”, primijeti Henrijeta, pitajući se imaju li tu knjigu u školskoj

knjižnici.

“Ne ako kupite kod nekog tko pojma nema što prodaje. U svakom slučaju, bilo bi dobro da ne izlazi iz škole.”

“*Duplico xerox?*”

“Odlično, kolegice, samo dajte! Ne znam gdje je i od koga Gould skupio svoje podatke, ali i on piše o kineskim jednorozima. Preporučujem pročitati, zanimljivo štivo i neopravdano zaboravljeno.” A onda profesor McEwan zastane, kao da se tek tada sjetio nečega.

“A oprostite, što ćete točno s jednorogom? Nećete ga valjda ubiti?”, upita odjednom zabrinutim glasom, spreman istrgnuti Henrijeti knjigu iz ruku.

“Ma ne, profesore, uvjeravam vas”, spremno će Mirna. “Treba nam njegovo sjeme.”

McEwan zaprepašteno pogleda profesoricu i učenicu. A onda samo slegne ramenima - dobro je znao da po njega nije bilo uputno propitivati čarobnjačka posla - i pokaže na zaslon svog računala.

“Možda da vam nađem nekog dodatnog instruktorskog materijala? Ima toga, samo ako znate gdje potražiti.”

“Materijala? Kakvog materijala?”

“Pa znate ... konji, magarci ... nisu to baš jednoroz, ali tu smo negdje, povelike su to ... znate”, pokaže on rukama, “batine ...”

Henrijeta i Mirna zacrvene se poput jastoga u vreloj vodi. Obje kao da su tek u tom trenutku shvatile što ih čeka.

“Mislim ...”, zamuca Henrijeta, “da ćemo se već nekako ... snaći na terenu, hvala vam, kolega.”

“Dobro, kad vi tako kažete. Svejedno, proučite barem Goulda, nisu to baš sasvim bezopasne bestije, divlje je to ... Što ste ono još drugo rekli?”

“Plamene čiope?”, podsjeti Mirna.

Profesor McEwan sjedne za stol, izdahne i protjera prste kroz svoju prosijedu kosu. Potom mračno pogleda Henrijetu i Mirnu.

“Što vi to kuhate, moje dame?”

“Profesore”, Henrijeta se nagne prema njemu, “molim vas, ne pitajte još ništa -”

“Kako da vas ništa ne pitam, kad me tražite da vas pošaljem u skoro sigurnu smrt?”

10.

Sjeme jednoroga, bolno stečeno

“Nije svakome pod nosom, kaže on?”, ljutito će Henrijeta. “Dao nam je zemljopisne širinu i visinu usred paklenjačke industrijske zone. Vidjelo nas je barem sto ljudi!”

U podrumu škole, u zaključanoj odaji, s bravom u obliku risa u skoku (Henrijeta je zaradila lijepe ogrebotine po šaci dok ga je pokušavala nježno umilostiviti, prije no što je mačor konačno počeo prestići da bi joj ubrzo poprskao ruku sjemenom), nalazio se veliki globus, kugla promjera dva metra, iznutra osvijetljena mliječnim svjetlom, po kojoj je trebalo samo lagano kucnuti čarobnim štapićem na onom mjestu gdje se želi stići na planetu Zemlji. I tako su, slijedeći upute profesora McEwana, Henrijeta i Mirna izletjele iz ničega točno iznad industrijske zone, uz rijeku što je lijeno vijugala među visokim obraslim kraškim kukovima. Zamalo su udarile u jedan dimnjak, pomalo kao dvije povelike muhe bez glave zujale su nad tvornicama i konačno su se, preletjevši gradilište nekoliko novih montažnih hala, na kojemu je Henrijeta procijenila da je bilo i preko sto

radnika, izgubile iz vida među skoro okomitim stijenama.

Hitale su na svojim metlama, bježeći što dalje od industrije i grada, među kukove, nad šume, niz rijeku, obala mjestimice zastrtih drhturavim zavjesama bambusa, podalje od znatiželjnih očiju mornara i putnika s džunki i motornih brodova na rijeci.

“Ipak je ovo Kina, profesorice”, slegne Mirna ramenima. Sjedile su pod vrhom jednoga od kukova, u sjeni borova, i gledale riječnu dolinu što se sterala pod njima. U daljini, pravokutnici rižinih polja ljaskali su se uz obalu rijeke na suncu, poput kakvih staklenih ploha. “Gradovi se šire.”

“Sad moramo čekati noć”, kimne Henrijeta. “Ako je vjerovati Gouldu, jednorozu se danju skrivaju u šumama. Samo još da smislim kako da pridemo jednome.”

Dok je žvakala sendvič koji je ponijela sa sobom i promatrala kako brodovi plove rijekom, pitala se je li pogriješila u redosljedu, je li trebala pričekati s razdjevičenjem Mirne dok prvo ne potraže jednoroga? Onda uzdahne: stvarno je bilo prekasno razmišljati o tome. Pitala se trzaju li jednorozu na *enamorer*. S druge strane, ako reagiraju poput Mirne, što onda? Bilo bi joj žao sirotoj životinji slomiti srce.

Mirna joj položi glavu na rame. Bio je sunčani dan, topao, proljetni, sjenice su zvonko dozivale iz šume pod njima i djetlići su bubnjali po šupljim granama, objavljujući dokle je njihovo.

“Ne morate brinuti, profesorice”, reče Mirna. “Mislim da nas nitko nije vidio.”

“Nadam se. Ne treba mi nakon bezdušnika još i razgovor ugodni s narodnom milicijom.”

“Profesor McEwan ima teoriju. Zove to sindromom sljepila induciranog nevjericom.”

“Stvarno? A kako to, po njegovom mišljenju, djeluje?”

“Na čisto psihičkoj bazi. Ako vidite nešto u što stvarno, ali ono stvarno ne vjerujete, vaš će mozak jednostavno odbiti to registrirati, čak iako su to oči vidjele. Koliko ljudi danas istinski vjeruje u žene što lete na metlama?”

“Pretpostavljam, ne puno.”

“Profesor McEwan smatra da je to zbog preopterećenosti informacijama u zadnjih dvjesto godina. Mozak se brani ... kako je on to bio rekao ... filtriranjem registriranog. Kako su neke stvari opovrgnute, kako su proglašene izmišljotinama, bajkama, bapskim pričama, kako su izbrisane kroz školovanje, vulgarizirane - tu je riječ bio upotrijebio - u medijima, tako su one prve filtrirane. I zato više nitko ne vidi čarobnicu na metli iznad glavnog trga, ili jednoroga u šumi u predgrađu ili pozoja na pet metara od planinarskog puta.”

“Kao Paklenjak kad je uvjerio ljude da ne postoji.”

“Tako nekako. Samo, u slučaju vještica ili jednoroga ili krakena, ljudi su uvjerali sami sebe.”

“Dobro”, Henrijeta zgužva omot sendviča i ugura ga u džep svoga kaputa. Postajalo joj je pomalo vruće. “A što je s onima koji ipak vjeruju?” Pogleda Mirnu, kao da se pomalo zločesto nadala kako će je tu zbuniti.

“Ti nas vide. Oni ne pate od sindroma”, nije se dala djevojka. “Ali kome će reći? Biste li vi, da ste radnik preko koga smo danas preletjeli, i da ste uočili dvije cure kako manevriraju na metlama, otišli to prijaviti svome šefu smjene? Ili na miliciju?”

“Da, savršeno mi je jasno što hoćeš reći.”

Mirna se odmakne, ustane, skine svoj kožni kaput i smota ga i položi na tlo. Onda opet sjedne do profesorice.

“Vruće mi je”, tiho će.

“Imaš pravo”, složi se profesorica i raskomoti se. Odmah joj je postalo ugodnije. Mirna se privije uz nju.

“Ovakva čekanja su baš dosadna”, prošapće djevojka profesorici na uho i nestašno joj odmakne kosu i oblizne ušnu školjku. Istovremeno, desnom rukom joj zađe pod pulover povučen preko hlača. Poljubi Henrijetu, otkopčavajući joj remen. Pa prvi gumb na hlačama. I sve sljedeće, jedan po jedan.

“Pljusnut ću te, mala”, u šali joj priprijeti profesorica između dva poljupca.

“Ne bih rekla”, s drskim će smiješkom Mirna, zašavši dlanom Henrijeti u hlače i pod gaćice. Prstima joj je promrsila kovrčavu šumicu, podraškala joj stid, ušla tamo gdje je vrelo i medeno.

Profesorica odluči da su stvari otišle predaleko, da previše dopušta toj curici što još nije pravo ni propupala. Pa skoči na nju poput mačke na mišića i zgrabi je i uz puno vesele vriske i smijeha makne s puta svu tkaninu, vestu, košulju, hlače, majicu, gaćice, sve što joj je priječilo pristup do Mirnina tijela. Kišom poljubaca i spretnim palucanjem jezikom i vještim plesom prstiju zavlada svojom učenicom i povede je strmim putem do prve draginje. Ni Mirna joj nije ostala dužna, uskoro su u vrelom zagrljaju zajedno jezdile na leđima strasti, kao na podivljalom vrancu, od sladostrašća do sladostrašća, a njihovi su krici odjekivali kukovima, odzvanjali nad livadama uz rijeku, praskali kroz šum bambusa, tjerali sa stabala jata bijelih čaplji, plašili vrance s kojima su se seljaci, na svojim splavima od nekoliko povezanih bambusovih oblica, spremali na noćni ribolov pod svjetlom lampiona.

A negdje u dubokome hladu šume, dobro skrivena od pogleda mogućih zlonamjernika - onih koji itekako vjeruju - beštija, crna i sjajna poput olujne noći proparane munjama, podigla je glavu, uzburjana dalekim urlicima slasti, pažljivo osluhнула strasne povike i, osjetivši duboko u sebi neko neobjašnjivo, ali tako ugodno mravinjanje, zarzala, stresavši glavom.

* * *

Mirna zastane i pogleda odjeću u rukama.

“Što?”, upita je Henrijeta. Kopčala je svoje hlače.

“Pitam se”, nesigurno će Mirna, “hoćemo li ga poplašiti ovako u kaputima i pod kapama?”

Henrijeta se zamisli. Plamen sutona pretvorio je rijeku u zmiju rastaljenog zlata što je krivudala među crnim šiljcima zarivenim u nebo. “Neće nam biti hladno?”

“Dolje do livade?”, pokaže Mirna prstom. “Izdržat ćemo.”

“U redu onda”, složi se Henrijeta i svuče hlače. “Idemo samo u rublju!”

Nekoliko minuta kasnije, profesorica i učenica nogama dotaknu travu na rubu bambusova gaja. Uzmu svoje metle i trkom se sakriju među debelim stabljikama, pod šuštavu zavjesu kopljastih listova. Odatle su imale dobar pogled na livadu, sve do tamnog zida šume. Uz drugu obalu rijeke, vidjele su niz svjetala lampiona: ribari u lovu vrancima.

“Sad čekamo”, prošapće Henrijeta. “Koliko god da bilo dosadno!”

Noćni sati lijeno su tekli s rijekom. Negdje iz daleka čule su huk sove i ranoproljetni zvonki pjev neke noćne ptice.

Odjednom se Mirni učini kako je primijetila pokret na rubu šume.

“Profesorice”, došapne ona Henrijeti, pokazujući prstom. Henrijeta se zagleda u noć. Uistinu!

“On je!”, profesorica će uzbuđenim šaptom. U mislima prizove u pomoć Goulda. Kako je ono bio napisao? Treba čekati da jednorog izađe na čistinu. Najmanji preuranjeni potez potjerat će ga natrag u zaklon šume, odakle više neće izlaziti do sljedeće noći.

Jednorog je bio crn, plavog odsjaja pod zvijezdama. Poput omanjeg konja, ali kratke, uspravne grive. Uvijeni rog, otprilike tričetvrt metra dug, probijao mu je iz čela. Kopita - Gould je u svojoj knjizi tvrdio kako ih ima po tri na svakoj nozi, veliko središnje i po jedno manje sa svake strane - gubila su mu se u visokoj travi. Henrijeta pretpostavi kako mu takva kopita, kao u izumrlih prapovijesnih konja, pomažu u mekome tlu uz rijeku.

Pastuh je polako izašao na livadu i zastao, pažljivo oslušujući noć i njuškajući zrak. Profesorica i učenica napeto su ga promatrali, skoro se ne usuđujući disati da im se ne bi samo propeo i otkasao natrag u sigurnost šume.

Jednorog spusti glavu i stane pasti. Ali, svako malo podigao bi glavu, zamahnuo repom, trznuo se, oprezan pred svim mogućim prijetnjama što vrebaju skrivene u tami. Pa ipak, kako je noć odmicala, beštija im je, pasući, prilazila sve bliže, nikad ne prestajući biti na oprezu, ali dovoljno smirena da Henrijeta konačno udahne, skupi hrabrost i ustane iz zaklona.

“Čekaj me ovdje!”, zapovjedi ona šaptom Mirni. Gould je pozivao na oprez pred jednorogom. Ako nije jurišao rogom, pisao je, onda je grizao ili upućivao pogibeljne udarce kopitima. Čak i tigar i medvjed klonili su se jednoroga.

“Ne!”, prosikće djevojka jedva čujno. “Neće vas pustiti blizu!”

“Neće ni tebe! Nisi više djevica.”

“Profesor McEwan drugačije je rekao. ‘Netaknuta muškom rukom’, te je riječi upotrijebio, baš te riječi. A netaknuta muškom rukom jesam.”

Henrijeta zastane i promisli. Mirna je ustvari imala pravo! Muška ruka mogla je, iako to baš nije bilo za očekivati, djevojku sto puta dovesti do vrhunca, a da ona i dalje ostane djevica. I obratno, zašto bi baš muškarac bio taj koji će ubrati djevojčin cvijet? Profesorica konačno kimne glavom i doda Mirni staklenu čašu iz torbe.

“Budi pažljiva, molim te”, samo prošapće. Djevojka se nasmiješi, bez oklijevanja svuče majicu i gaćice i potpuno naga iskorači ispod bambusa na livadu.

Jednorog podigne glavu, a da Mirna nije napravila ni dva koraka prema njemu. Ukipio se na mjestu, njušeći njezin miris, strižući ušima. Mirna zastane. Stajala je nepomična nekoliko minuta i tek kad joj se učinilo da je beštija ne smatra opasnošću, napravila je sljedeći korak. I još jedan. Ali jednorog se tada napne, kao da će svakog trena poskočiti i baciti se u galop prema šumi. Mirna se opet umiri.

Henrijeta ih je promatrala iz svog zaklona na rubu bambusova gaja. Bila je sigurna da je jednorog bio svjestan i nje, ali činilo se da trpi njezinu prisutnost dokle god ne prilazi.

Kad se pastuh opet opustio, Mirna napravi još nekoliko opreznih, polaganih koraka prema njemu. On nije skidao očiju s nje, gospe netaknute muškom rukom. Samo bi mu se neki mišić trznuo, šaljući bljesak munje crnim tijelom. Mirna mu je prilazila sasvim polako, korak po korak, mora da je prošlo pola sata da prijeđe tih pedesetak koraka. Nije se usudila progovoriti ni riječi, zvuk njezina glasa sigurno bi potjerao veličanstvenu životinju.

Ali kako mu je prilazila, kao da se među njima stvarala neka napetost što je polako lomila svako nepovjerenje: kao da su privlačili jedno drugo. Pastuh konačno napravi oprezni korak prema Mirni. Zarzao je, mahnuo repom. Spustio je glavu, uperio svoj ubojiti vijugavi rog prema djevojci.

Mirna napeto zastane, spremna skočiti, baciti se u bijeg ako jednorog nasrne na nju. Ali beštija opet podigne glavu, najzad siguran kako mu učenica nije prijetnja, i oprezno priđe na par koraka od nje.

Nekoliko su trenutaka stajali tako, skoro nadohvat ruke, a onda Mirna skupi svu hrabrost i pregazi tih zadnjih nekoliko koraka. Pastuh se nije micao, nije se propeo na stražnje noge, nije pokušavao pobjeći niti napasti.

Mirna podigne lijevu ruku i položi dlan jednorogu na obraz. Klizila je preko kratke dlake, milovala ga do nosa, topli joj je dah žario preko ruke. Ona nasloni čelo na jednorogovo, pod sam rog. Toplina je strujala među njima, obuzimala ih poput najjače čarolije kako je djevojka netaknuta muškom rukom krotila neukrotivu, neuhvatljivu beštiju.

“Predivan si”, čula je Henrijeta Mirnu kad se konačno usudila progovoriti. “Tako lijep. Predivan.” Jednorog je samo trljao svoju glavu o njezino tijelo. Ona mu je uzvraćala cjelovima i milovanjem, po čelu, obrazu, niz vrat. Beštija ju je nosom pogladila po Venerinu brijegu, Mirna je uzdahnula kad se jednorogov dah razlio po njezinome stidu.

Henrijeta je iz svoga zaklona vidjela kako se jednorogov kurac puni krvlju, kako raste, propinje se, poskakuje i podrhtava. Mirna je milovala beštiju po tijelu, ne skidajući pogleda s pastuhova kurca. Konačno je, dok ih je profesorica gledala bez daha, kleknula u travu i desnom rukom uzela kurac i stala ga milovati i trljati dlanom i prstima i natezati. Pastuh je bio poput kipa, kao da se nije usudio pomaknuti, kao da bi najmanji trzaj moćnog mišićja razbio tu čaroliju: nježnu djevojčinu šaku što se igra kurcem dugim skoro kao njezina ruka, dok se istovremeno lijevom rukom miluje među nogama.

Mirna je stenjala i dahtala, čelom oslonjena o jednoroga da se ne sruši u travu. Drkala je životinji kurac, vranac bi samo uzbuđeno zarzao dok se i sama uspinjala do vrhunca. Henrijeta je tek nijemo gledala ispod bambusa, jedva vjerujući onome što vidi.

Djevojka što je do prije nekoliko dana bila još netaknuta, nevina, sad je ustala i namjestila se i rukom uvela jednoroga u sebe, koliko je išlo, uz bolni jecaj. Njihala se naprijed-natrag, nabijala se pastuhu na kurac, vodila je ljubav - bestidno, drsko, u inat cijelome svijetu dok je bol sa svakim ubodom prerastala u užitak - sa snažnom, divljom životinjom, ukroćenom makar na trenutak njezinom nježnošću i ljepotom i nesputanošću, nepostojanjem ikakve primisli da bi ono što rade moglo biti zlo ili prljavo ili neprirodno.

Uostalom, pomisli profesorica, što je prljavo u tome što dva bića uživaju jedno u drugom,

slobodno, bez srama, jer sramu među Mirnom i jednorogom nije bilo mjesta. Ako se tko imao stidjeti, bila je to Henrijeta, kako je koristila djevojku da se dokopa beštijina sjemena. A i to zato da spasi čovjeka bez koga bi joj život bio nezamisliv.

Na livadi, Mirna zastenje i zajeca i vrisne kako joj je došla draginja i zapljusnula je poplavom neizrecive miline. Trenutak kasnije, i pastuh je zanjištao i stao prosipati svoje sjeme, vrelo, ljepljivo, obilno. Djevojka drhtavom rukom dohvati čašu i napuni je, sjeme joj je kapalo s ruku i prelijevalo se preko ruba čaše.

Mirna klone i položi čašu u travu. Jednorog ju je milovao glavom po oznojenome tijelu. Djevojka ga je ljubila, strasno i sa žarom i nekom tugom, jer više joj nikad neće prići, a onda joj se pastuh polako, pažljivo, da je ne obori, ne ozlijedi, izvuče iz ruku i, zanjištavši još jednom u pozdrav, otkaše natrag u šumu, u svoje sjenovito skrovište.

Tek kad se izgubio među stablima, crni duh nekih davnih vremena, ostavivši Mirnu poglelu u travi, Henrijeta se usudila izaći iza zavjese od bambusa.

11.

Gnijezda plamenih čioipa

Profesor McEwan stavio je pred Henrijetu i Mirnu poslužavnik s čajem od šumskog voća i kiflicama s vanilijom. Natočio im je svima, a onda prešao dva koraka do ormara sa spisima. Iz džepa hlača izvadio je svežanj ključeva i otključao najdonju ladicu, jedinu pod lokotom. Uzeo je iz nje zavezani crveni fascikl, opet zaključao ladicu, položio fascikl na stol i stavio svoju prilično tešku šaku na njega. Henrijeta nije mogla vidjeti je li fascikl imao kakav naslov.

“Postoji otok”, progovorio je profesor mrtvački ozbiljno, nakon što je nekoliko trenutaka promatrao svoju kolegicu i njezinu učenicu preko poslužavnika s čajem. “Izdiže se iz Bengalskog grebena, nekih 750 nautičkih milja jugozapadno od Cocoskih otoka. Nećete ga naći ucrtanog ni na jednoj karti ili globusu dostupnima civilima, igdje na svijetu. Avioni ga ne prelijeću, a čak ni oni morski vukovi koji su čuli za njega neće mu ni za koje blago prići na manje od tridesetak

nautičkih milja.

“Zovu ga Otok kostura.”

Profesor McEwan napravi značajnu stanku, kao da je htio da njegove gošće shvate svu ozbiljnost onoga što im je govorio.

“Zašto, ako se smije znati?”, upita Henrijeta otpivši gutljaj čaja. Možda je profesor McEwan bio sklon dramatiziranju, ali morala je priznati kako je umio skuhati čaj.

“Tko zna? Moja teorija je, zbog svih ljudi koji su svoje kosti ostavili tamo. Portugalci ga prvi spominju u ranom 16. stoljeću. Za njima, stotinjak godina kasnije, Nizozemci. Engleski Admiralitet poslao je potkraj 18. stoljeća ketu *Renown* s iskusnim kapetanom - časnikom s trećeg Cookovog putovanja - da ga istraži. Nikad se više o *Renownu* ništa nije čulo.

“Također ni o nacističkom gusarskom brodu *Wilhelmina* koji ga je trebao obići 1941. Australaska mornarica našla je samo njezin izvidnički hidroavion Ar-196, nasred Indijskog oceana, s oba člana posade mrtva.

“Japanska podmornica koja se zaputila do Otoka kostura u proljeće 1944. - a Japanci su gradili za ono vrijeme velike podmornice, što su, noseći kositar i opijum i zlato, a vraćajući se s tadašnjom njemačkom elektronikom i avionskim topovima, ronile sve do Francuske - nestala je bez traga.

“Američka mornarica poslala je koncem 1970-ih satniju marinaca u helikopterima. Kad se nisu javili niti vratili za dva tjedna, kapetan desantnog broda - očito slušajući zapečaćene naredbe - vratio se neobavljena posla.

“Leonid Brežnjev zapovjedio je ekspediciju, kamufliranu kao kitolovna flota. Priča se da su izgubili preko sto elitnih mornaričkih pješaka. Čak se ni Gorbačov, sa svom svojom perestrojkom i glasnošću, nikad nije usudio objaviti izvještaj o tome što im se dogodilo.”

“Zar se sovjetski arhivi nisu u međuvremenu otvorili?”, naivno će Henrijeta. Sjetila se kako je Roko u nekoliko navrata spominjao moskovske arhive i sve ono što je iz njih izlazilo na svjetlo dana.

Profesor McEwan pogledao ju je kao da je dijete.

“*Ti* arhivi ostaju zatvoreni dok je svijeta i vijeka, kolegice. U njima ima stvari pogubnijih od Carske bombe.”

Profesor McEwan potapše fascikl pred sobom, a onda se nagne naprijed nad stol. Glas mu je postao tih, zavjerenički. Svako malo bacio bi pogled preko ramena, kao da se htio uvjeriti da ga nitko ne prisluškuje. Henrijeta je iz svog neprijatnog iskustva s bezdušnicima naslućivala kako njegov strah i nije bio bezrazložan.

“Kad se Josip Broz vraćao sa svoga putovanja brodom *Galeb* u Indiju, navodno je skrenuo prema Otoku kostura. Kako je ušao u unutrašnjost otoka, nitko ne zna. Ali, to je bio Tito: poput jegulje, nisi mogao uhvatiti ni za glavu, ni za rep. A nije da nisu pokušavali.

“Bilo kako bilo, uzeo je on jednu od onih svojih puščetina i pošao na safari.”

“I što je ulovio?”, upita Mirna, otresajući mrvice kolačića iz krila.

“Ništa. Čim je vidio što obitava na Otoku kostura, shvatio je da bi jedan jedini pucanj koštao glave i njega i cijelu njegovu pratnju. Ali, Tito je također bio fotograf i snimatelj-amater. Pa je - sve je ovo navodno, pazite - ispucao pet rola leica filma i deset minuta osmice. On je bio jedini koji se vratio s tog prokletog otoka s nečim što nije bilo tek nepovezano trabunjanje. O svemu je podnio tajni izvještaj najužem partijskom vrhu - Ranković, Kardelj, još nekoliko drugova - i nakon toga su svi materijali bunkerirani. Negdje u Beogradu, pretpostavljam, ali gdje?” McEwan nemoćno raširi ruke.

“Puno ljudi zna za taj tajnoviti otok”, primijeti Mirna.

“Zna, zna, jedni doznaju od drugih, ali nitko neće ni zucnuti bez čvrstih dokaza. A nema kriptozoologa koji ne bi - oprostite na izrazu - guzicu dao da se dokopa Titovih materijala. Čuo sam trač da je sam Heuvelmans godinu dana prije smrti htio ići u Beograd. Sanderson, tamo negdje koncem šezdesetih ili početkom sedamdesetih, nije mogao dobiti vizu - nisu mu je dali kad su shvatili čime se bavi. Pazite, obojici su knjige bile prevedene u Jugoslaviji. Coleman i Shuker su mi pola godine spamali inbox kad su čuli da sam došao raditi u Nehaj. Čak ni Icke - koji uopće nije kriptozoolog - nije mogao nanjušiti išta konkretnog.

“I da, kolegice, prije no što vam padne na pamet, nemojte pitati bezdušnike. Oni su u Titovo vrijeme bili sitne ribe, a mogli biste i sebe i mene uvaliti u velika, da prostite, govna.”

“A što”, dosjeti se Henrijeta, “ako je Tito odnio tajnu sa sobom u grob? Doslovno?”

Profesor McEwan zastane, kao da mu je to tek u tom trenu palo na pamet.

“Lukavo, kolegice. To bi bilo lukavo, baš u njegovom stilu: sakriti nešto svima pred očima. Ali”, reče on nakon malo više razmišljanja, odmahujući glavom, “sumnjam.”

“Zašto?”

“Tito je naslućivao što će se ovdje dogoditi. Da će mu četnici mahat glogovim kolcem pred grobom, a ustaše dizat spomenike u zrak. Snimke jednostavno ne bi bile sigurne u Kući cvijeća. Ne, ne, to je zaključano negdje duboko. Pitanje je čak zna li više itko gdje.”

“Pa dobro, profesore”, uskoči Mirna, “što to konačno živi na Otoku kostura?”

“Stvari”, odgovori McEwan. “Živa bića koja ljudsko oko ne bi smjelo vidjeti. Strahote i čudesa koja ne bi smjela postojati. Odgovori na sve tajne ljudskog postojanja. Smrt u tisuću oblika. Muke paklenske i rajska ekstaza. Nemojte me tako gledati, kao da sam sišao s uma, samo prepričavam ono što se tvrdi. I, naravno”, profesor McEwan razveže čvor i otvori fascikl,

“plamene čiope.”

* * *

Brod je bio građen u Sjedinjenim Državama tamo negdje potkraj Drugog svjetskog rata i bilo je čudo što se uopće držao na površini mora. Plovio je pod liberijskom zastavom, iako je Henrijeta sumnjala da je upisan u ičiji registar. Kapetan je bio Irac, časnici Ukrajinci, svi vječito pripiti, a posada filipinska, za koju je izgledalo da su je batinama potjerali na brod iz tamošnjih zatvora.

Samo ih je neka nejasna, neobjašnjiva, ali duboka jeza, prijetnja nekom strašnom, neizrecivom kaznom, što su je osjećali pred Henrijetom i Mirnom - čarolija *intimidatus* bila je uvijek vrlo učinkovita - spriječila da jednostavno ne pograbe dvije čarobnice i ne izredaju se na njima do mile volje i poslije ih bace u more. Svejedno, profesorica i učenica najradije su boravile u svojoj zaključanoj kabini. Zaključanoj bravom i čarolijom. Sigurno je bilo sigurno.

Henrijetu je iz sna probudilo glasno lupanje po vratima. To je netko kucao nečim metalnim po čeliku.

“Stigli smo!”, proderao se netko s jakim istočnoevropskim naglaskom. Jedan od Ukrajinaca.

“Odmah!”, Henrijeta prodrma Mirnu i skoči iz kreveta. Nekoliko minuta kasnije, obje su čarobnice bile odjevene, s metlama u rukama. Henrijeta otvori vrata.

Ukrajinci je imao grubo pravokutno lice, plavu kovrčavu kosu. Gledao je Henrijetu pijanim pogledom, bez obzira što je bilo tek rano jutro. Nosio je plave hlače i mornarsku majicu. Na lijevoj podlaktici bilo mu je istetovirano *Černomorski flot*.

Henrijeta progura Mirnu pored njega, držeći je koliko je mogla dalje od njega u uskom hodniku.

“Kapetan vas hoće na mostu”, promrmlja Ukrajinci. “Pozdravite mi Čorta kad ga vidite”, dodao je za njima, ne skrivajući kako smatra da im je objema mjesto Paklenjaku pod repom.

Na mostu, kapetan im mrko pokaže prstom na kartu. Na mjestu gdje je pokazivao bio je samo ocean.

“Odavde trideset nautičkih milja na jug. Kompas imate?” Henrijeta kimne glavom. “Doveo sam vas gdje ste mi platili. Ja bliže ne prilazim, da mi ne znam što platite. Nit vam dam čamac. Što se mene tiče, izvolite i plivajte! Mene čeka Cape Town!”

“Ovdje će biti sasvim u redu, kapetane”, odgovori Henrijeta. “Hvala vam!”

Kapetan ništa ne odvraća. Samo je, namrštenog izbornog čela, zamišljeno gledao kartu, ne udostojivši dvije čarobnice čak ni pogledom. Kormilar se s velikim trudom pravio da ni ne postoje.

Konačno Henrijeta slegne ramenima, zajaše metlu i, praćena svojom vjernom učenicom, poleti put juga, nad ocean što se sterao u beskraj kud god oko pogledalo. Bile su već pedesetak metara visoko, kad je kapetan izjurio van i zagalamio, podignute šake:

“U pakao idete, kurvo vješticija! U pakao, čuješ? Da si bar to dijete ostavila na sigurnom!”

Mirna se okrene da će mu uzvratiti. “Pusti”, samo ju je povukla Henrijeta. “Ni da sto života živi, ne bi shvatio. Dođi, idemo!” Uskoro je brod ostao tek točkica na obzoru.

* * *

Henrijeta i Mirna letjele su nepunih pola sata na svojim metlama, vođene profesoričinim kompasom, prema Otoku kostura. Kad su se dovoljno približile da ga dobro vide, shvatile su kako je otok drevni vulkanski krater, čiji je promjer Mirna procijenila na otprilike sedam kilometara. Morske ptice, bijele i smeđe blune i crni brzani, prve su ih pozdravile pred liticama o koje je tuklo more. Crne vulkanske stijene kao da su izranjale iz bijele čipke od pjene. Dno kratera bilo je prekriveno tropskom prašumom, smaragdnom na podnevnome suncu.

Henrijeta i Mirna ubrzo su pod valovima spazile i čuvare Otoka kostura. Oceanom oko strmih obala krstarili su tamnosivi obrisi, poput kakvih podmornica što plove protiv svih zastava.

“Bruceova rodbina!”, dovikne Mirna kad je jedna psina svojom trokutastom leđnom perajom odozdo zaparala površinu. A uz samu obalu, gdje se crna stijena u gromadama rušila u dubinu, Henrijeta se učinilo kako se od dna odvaja smeđa masa, možda tonama teška, vukući za sobom splet krakova, dvadesetak metara dugih. Pokazala je rukom čudovište Mirni, djevojka kimne glavom da ga je vidjela. Kako li tek mora izgledati sudar tih divova, divovskih hobotnica i velezubih psina, duboko dolje u svijetu tišine?, upita se profesorica sa zebnjom u srcu, tražeći gdje da prelete rub kratera. Ili su nemani možda podijelile svoje podvodno carstvo, ujedinjene u jednome cilju, obrani tajanstvenoga otoka?

Henrijeta uoči procijep u zidu kratera, mjesto gdje bi mogle proletjeti, a da se ne dižu previsoko. I baš kad je htjela pozvati Mirnu, pred njima se iz kratera podigne krupna ptičurina, poprugana smeđa grabljivica, nošena širokim krilima, snažnog crnog kljuna za kidanje plijena i žutih nogu oboružanih ubojitim kandžama za hvatanje.

Orlušina zaklikće, podigne krestu na glavi i zaleti se prema čarobnicama na metlama. Moćna ptica profesorici se učini većom čak i od kondora.

Kao da su čitale jedna drugoj misli, profesorica i učenica se razidu i sunu uvis, da budu iznad prijetnje. Nije se činilo da ih je orao napadao jer je bio gladan. Prije je smatrao da su uljezi što nepozvani upadaju u njegovo lovište.

Ali, orlovi kliktaji privukli su njegovu družicu, nešto veću, kako to kod ptica grabljivica obično jeste. Sad je svaka ptica progonila svoju čarobnicu!

One se opet združe, a onda se Henrijeta obruši, Mirna bez i najmanjeg oklijevanja za njom, pretvarajući težinu u brzinu, brišući niz crne obronke, sve do same površine mora, nadohvat ljigavim krakovima i raljama ispunjenim trokutastim zubima, sve samo da pobjegnu tom

razjarenom paru lovaca što su branili zračni prostor Otoka kostura.

Podigle su se i ispravile na nekih desetak metara iznad valova, prenisko da bi se Henrijeta osjećala ugodno. Mirna joj je oko Isola Nude dokazala za što su velezube psine sposobne. Pogledala je preko ramena. Djevojka ju je slijedila, sasvim tijesno uz nju. Orlovi su odustali od progona, jednom kad su pobjegle iz njihova lovišta, i vratili se preko crnih grebena u krater.

Henrijeta prstom pokaže Mirni da se podignu tridesetak metara. Morati će potražiti neko mjesto gdje se mogu odmoriti i vidjeti što i kako dalje. Osim nesigurnih glasina i neprovjerenih priča na rubu bunila, koje je bio skupio McEwan, i sam ih ozbiljno upozorivši neka se ni u što ne pouzdaju, o otoku nisu znale ništa. Trebalo je zastati, razmisliti. Ali litice su svugdje bile nepristupačne, strme, rušile su se u ocean bez ikakva mjesta za sletjeti.

“Moramo tražiti čiope!”, dovikne Mirna. Henrijeta shvati kako djevojka ima pravo. Profesor McEwan pokazao im je jedinu snimku nekog živog bića s Otoka kostura, mrtvu plamenu čiopu za koju nije znao tko ju je snimio, ni gdje. (Upozorio je da jake oluje mogu odnijeti ptice tisućama kilometara daleko od njihovih domova.) Tamnosmeđa ptica dugih, srpastih krila raspona skoro pola metra - puno za čiope - bakarnocrvenog odsjeva na tjemenu i leđima i pokrlnim perima, i jarko zlačastonarančastog na grlu i prsima. Poput kolibrija, bila je primijetila Henrijeta, na što joj je McEwan odgovorio kako su čiope i kolibriji vrlo srodni.

Koliko je McEwan mogao naslutiti, plamene čiope gnijezdile su se u pećinama negdje na otoku, možda s morske strane rubova kratera. Sastojak potreban za Edigiusov recept vjerojatno je bila slina od koje su gradile gnijezda.

Odjednom, profesorica krajičkom oka primijeti metalni bljesak plamenih boja, kao da je kakva zvijezda padalica prohujala na desetak metara od njih!

Čiopa je bila brza, nezamislivo brza, tjerana hitrim zamasma krila. Henrijeta i Mirna krenu za njom, jedva na svojim metlama držeći korak s pticom.

Profesorica pogleda pod sebe. Bili su nad rubom kratera, ali čiope im još uvijek nije pobjegla.

A onda se Henrijeta i Mirna nađu sred plamenog oblaka što kao da se samo stvorio niotkuda! Posvuda oko njih gorjeli su hitri plamičci, uši su im parali zvižduci desetaka ptica što su se međusobno naganjale nebom nad šumom.

Mirna pokaže rukom i Henrijeta shvati da cijelo jato čiope, iako prividno kaotično, leti u jednom smjeru.

Tada Henrijeta spazi ulaz u spilju, dolje pod njima, u stijeni koja se rušila u krater, poput vrata kakve katedrale što se izdižu iz šume. Tamo! Ona napravi nagli zaokret prema vulkanskome zidu. Njezina učenica nije zaostajala ni metra: ubrzo su obje čarobnice hitale uz samu stijenu. Ulaz u spilju približavao im se munjevitom brzinom. U manje od pola minute, Henrijeta i Mirna ulete zajedno s čiopama u tamu spilje.

“Dolje!”, poviče profesorica i njih dvije prizemlje, zagazivši u debeli sloj ptičjeg izmeta. Henrijeta shvati kako se ovdje nije bilo zdravo zadržavati. Ona izvadi svoj štapić, podigne ga - “*Lux!*” - i osvijetli spilju. Stotine čiope plamtjelo je pod čarobnim žarom, razgorjele bi se, pa se utrnule i opet rasplamsale kako su se okretale u svjetlu. Visoko na zidovima spilje, pod svodom, bila su gnijezda. U nekima su ženke već ležale na jajetu - gnijezda su se Henrijeti činila premalena da bi mogla nositi više od jednog jajeta - ali većina ih još nije bila ni izgrađena.

“Kao da skupljamo za kineski restoran”, Henrijeta će Mirni. “Tražimo gnijezda bez jaja. Ptice će izgraditi nova.”

Čarobnice zajašu metle i zaletе se među čiope, u zaglušujuću graju prodornih zvižduka. Pod svjetlom svojih štapića brzo su nalazile gnijezda pred dovršetkom, svježa, sline što se još nije ni do kraja osušila. Uskoro su Mirna i Henrijeta imale gnijezda i više no što im je trebalo.

“Lagan posao”, dovikne Mirna. Henrijeta kimne i pokaže prema izlazu iz spilje. One krenu, praćene ljutitim zvižducima, i Henrijeta u sebi zamoli predivne hitre plamene ptice neka im

oprostite što su im ukrale djelić njihovoga truda da spase prijatelja na samrti.

Izletjela je na sunce, ostala na trenutak zaslijepljena, taman da prekasno spazi tamni obris velikih krila. Mirnin vrisak. Ljutiti kliktaj. Kandža ju je zakačila za kaput, povukla s metle. Profesorica se preokrenula u zraku, punom brzinom zaletjela se u krošnjju, tijelom kidajući tanje grane prije no što se kroz kišu lišća i grančica, praćena kricima i urlicima kakve nikad prije nije čula, stropoštala na šumsko tlo i udarila glavom u korijen stabla.

Bljesak.

Crno.

12.

Ljubav i smrt u čarobnoj šumi

Otvorila je oči. Polutama šume. Boljela ju je glava. Ležala je na mekom sloju suhog lišća i grančica. Htjela se pridići, polako, oprezno, vidjeti je li što slomila. Neki nejasni osjećaj nije joj dao, nagon ju je upozorio kako nije na sigurnom.

Mirna? Gdje je bila Mirna? Čula je njezin -

“Ma, gubite se!”, poviče djevojka negdje do nje. Henrijeta okrene glavu. Mirna je stajala metar i pol daleko i mahala metlom na nešto - dvije ... zvijeri, shvati profesorica, poput kakvih krupnih mačaka, ali nisu bile mačke, usprkos pomalo mačjih glava, velikih okruglih ušiju i smeđih očiju. Zvijeri su bile u tijelu velike kao veliki leopardi, dugih repova, snažnih nogu, riđaste dlake bez ikakvih šara.

Režale su na Mirnu, oštri zubi bijelili su im se u sjeni. Jedna zvijer zamahne snažnom šapom, naoružanom pandžama, ne bi li zakačila Mirnu preko noge i oborila je, ali samo je za svoj pokušaj zaradila metlom preko njuške.

Zvijer bijesno odskoči, ali druga se pognula, napela mišiće, sabila ih poput kakvih opruga, spremna baciti se na djevojku. Mirna uperi metlu prema njoj, ali Henrijeta je dobro znala kako time neće zaustaviti skok snažne zvijeri.

Profesorica uz bolni krik zamahne nogom - cijelo joj je tijelo bilo izubijano - i sruši Mirnu na tlo, bez upozorenja, nije imala vremena za upozorenje, da je makne s puta, i podigne ruku.

“*Malleus!*”, poviče ona i silina kletve prasne o tlo pred zvijerima poput omanje granate, bacivši im u njuške zemlju i lišće i granje.

Zvijeri frknu, ljutite, zaglušene i zbunjene istovremeno i Henrijeta udari još jednom. Udar, prasak, urlici dviju sad prestrašenih zvijeri što bježe pred nepoznatom silom, da bi ih ubrzo sakrila zelena zavjesa.

“Profesorice!” Mirna na sve četiri pogleda Henrijetu i razrogačenih očiju, zanijemjela, shvati kako su joj ruke prazne.

“Morala sam te srušiti, ne bi valjalo da te *malleus* dohvatio.”

“Ali štapić? Gdje vam je štapić?”

“Sad znaš moju tajnu”, promrmlja Henrijeta pokušavajući se uspraviti. Činilo se kako pukom srećom ipak nije uspjela ništa slomiti.

“Vi ... Vi možete izvesti čarolije golom rukom!” Mirna joj je pomagala ustati, gledajući je zadivljeno. “Bez štapića!”

“Da”, pogleda Henrijeta svoju učenicu. “Malo ljudi to zna. Vrlo malo. Voljela bih da tako i ostane.” Mirna tek kimne glavom. “A sad, gdje mi je metla?”

“Ne znam”, prizna Mirna skrušeno. “Mislim da je odletjela dublje u šumu prije no što je pala.

Nisam se usudila ostaviti vas da je tražim.”

Henrijeta opsuje. Tražiti metlu u ovakvoj šumi bio je uzaludan posao. Jednostavnije će biti napraviti novu.

Henrijeta zagrlji svoju učenicu.

“Opet si me spasila”, prošapće joj u kosu. Imala je pravo: nikad ne bi izvršila svoj zadatak bez te hrabre djevojke, skoro još djevojčice, uz sebe da je gura naprijed i čuva.

“Nego”, ona se osvrne oko njih, “kakve su ono zvijeri bile?”

“Kako bih ja to znala?”

“Mislila sam da si ti ovdje zadužena za kriptozoologiju.”

Mirna se zamisli. “Profesor McEwan pokazao nam je slike nečeg sličnog. Madagaskarska fosa. Ali ove su fose ogromne. Što bi značilo ...” Neobični kliktaji negdje odozgo, iz krošnji, prekinu Mirnu. “Da ovdje živi i tretretrete.”

“A što je taj ... tretretrete?”

“Tretretrete. Četiri ‘tre’. Nitko u razredu nije znao izreći od prve.”

“No dobro, što je to?”, pomalo nestrpljivo će Henrijeta.

“Ogromni lemur.”

“Koliko ogromni?”

“Poput gorile.”

“Baš ti hvala.”

“I voronpatra”, nasmiješi se Mirna.

“Želim li uopće znati što je voronpatra?”, namršti se Henrijeta.

“Slonašica. Preko tri metra visoka ptica. I petsto kila teška.” Mirna pokaže oko sebe. “Baš poput istrijebljene madagaskarske megafaune. Ali ovako daleko na istok ...”

“Sigurna sam da će profesor McEwan biti oduševljen ako izvučemo žive glave da mu ispričamo što ćemo sve vidjeti.” Henrijeta raskopča svoj kaput, potpuno neprikladan za vruću prašumu. Svukla ga je, pogledala rupu koju je napravila grabljivica. “Ali zar su sve one tajne ekspedicije došle zbog lemura velikih poput gorile?” Ona sumnjičavo odmahne glavom. “Ovdje mora biti još nečega.”

* * *

Na potok su naišle kasno poslijepodne. Slijevao se u malom slapu preko gromada prekrivenih mekom mahovinom - jarko zelenom tamo gdje su se do nje probile zrake sunca - i žuborio je među stablima. Uz potok se među visokim drvećem za svjetlo borilo mnoštvo mladica, tankih debala, taman za dršku metle. Bit će to gruba metla, znala je Henrijeta potežući nož, ali sasvim dovoljna da je uz Mirnu odvede s ovog otoka, što se činio zaboravljenim u vremenu.

Bila je već noć kada je profesorica konačno završila svoju novu metlu, pod hladnim plavičastim svjetlom Mirninog štapića.

“Evo, gotovo je”, probala je Henrijeta njezinu težinu. Činila se dobro izbalansiranom i dobro je ležala u ruci. Henrijeta je znala napraviti metlu: i Roko je jahao na jednoj iz njezinih ruku. Jeronim je, pak, Giti i sebi mogao priuštiti metle najboljih majstora. “Ujutro ću je iskušati.”

Šuma je oko njih brujala noćnim životom. Žabe. Sove. Noćne pjevice. Kukci. Krupni tamni obrisi na suhom stablu, dugog kitnjastog repa i sablasno tankih prstiju na prednjim nogama i okruglih očiju što su bljesnule žutom u čarobnome svjetlu.

Ulogorile su se na povišenom mjestu, da ih potok slučajno ne zaskoči bujicom. Henrijeta nije htjela da pale vatru. Noć je bila topla, *intimidatus* će jednako učinkovito držati na odstojanju zvijeri kao što je držao okorjele pomorce, što su ih na brodu odmjeravali pohotnim žarom. Pojele su svaka po paketić keksa s čokoladom i kokosom, napile se vode, čarolijom čuvane hladnom u njihovim čaturama.

Mirna se opruži na lišće, smotani kaput i torba uz njega bili su joj jastuk. Henrijeta se privije uz nju i zagrlji je. Toliko joj je trebao taj zagrljaj, tijelo koje može obgrliti rukom, grijati se uz njega, hrabriti se, ispunjena studenom strepnjom, usprkos topline tropske noći. Na trenutak joj misli odu na Jeronima, ali ona ih, odjednom preplavljena stidom, odagna. Činila je za njega što je mogla, nitko drugi ne bi uradio što su ona i Mirna, i mogla se samo nadati kako će mu tijelo izdržati dok njih dvije i Gita ne skupe sve što treba. Sad su joj iscrpljeni um i izubijano tijelo tražili odmor. Ona sklopi oči i, iscijedena danom za njima, uroni u bezdan sna bez snova.

* * *

Trgnula se iz sna. Još uvijek je bila noć, glava joj je počivala na Mirninom lijevom ramenu. Stabla pod kojima su bile usnule svjetlucala su, obasjana plavičastim svjetlom. Mirna je držala svoj štapić u desnoj ruci i iscrtavala njime velikog plavog leptira, što je laganim zamasma krila lepršao kroz noć, ostavljajući za sobom svjetleći trag.

Henrijeta je bez daha promatrala Mirninu čaroliju. Leptir je u jednom trenutku postao ptica, pa zec, pa lisica što ga bezuspješno pokušava uhvatiti, pa divovska fosa, oblikom na dlaku poput one dvije nakon što je Henrijeta pala.

“Nisam znala da umiješ ovo”, prošapće profesorica. Mirna se trgne, slike nestane, nad njih se spusti tama.

“Nemoj stati, lijepo je”, tiho zamoli Henrijeta. Mirna trzne štapićem, leptir opet rastjera tamu. Profesorica primijeti suzu kako klizi niz učeničin obraz. “Čemu ovo?”, ona je obriše cjelovom.

“Vi ste prva koja mi je rekla da joj je ovo lijepo. Kad sam to pokazala mojoj mami, rekla mi je kako gubim vrijeme i rasipam moć na igrarije.”

“Voliš životinje?”

“Nikad mi nisu rekle ružnu riječ.”

Henrijeta nije znala što bi joj odgovorila. A onda, raspaljena bijesom što ju je odjednom obuzeo, ona sjedne do Mirne.

“Mislim da tvoja obitelj nije dobra po tebe.”

“Hrane me, školuju -”

“Nije istina da je loša obitelj uvijek bolja od nikakve! Tvoja majka podvodi tvoju sestru tvom očuhu. Da ga zadrži mladim mesom, pretpostavljam”, ljutito će Henrijeta. “To nije u redu! Nije u redu! Nije u redu ni ono što sam ti ja uradila i grize me -”

“Profesorice!”

“Ali nisam znala što bih drugo! Ne znam razumiješ li me, čovjek je na samrti, moj prijatelj i ... Kakav nas samo razgovor čeka kad sve ovo bude gotovo, ja ...”

Po prvi put, ta se zastrašujuća misao konačno uobličila u Henrijetinom umu, nakon što je dvije godine poput jezovite sablasti bauljala njegovim mračnim zakutcima:

“Nisam sigurna jesam li se udala za pravog čovjeka.”

“Zar gospodin Bizovački -”

“Oh, Roko mi je dobar i zna što mi treba i ne prasne onako živčano i grubo kako Jeronim ponekad znade i ... Spavam s Jeronimom jer mi se ponekad čini da tako imam obojicu, da ne moram donijeti konačnu odluku. I s Gitom spavam da ona lakše proguta mene i Jeronima ...

“Nisam poštena, Mirna. I bojim se kako ću to jednom platiti. A sve ih troje trebam, svakog na svoj način, tako ih sebično trebam i želim i volim.” Plavi leptir lepršao je oko Henrijete, konačno joj sletjevši na rame. Ona se oporo nasmiješi. “A sad si još i ti tu, i osjećam se odgovornom za tebe i smatram kako te ne smijem prepustiti onome što se događa kod tebe.”

Henrijeta legne natrag uz djevojku. Negdje u šumi prolomi se zastrašujući krik. Netko je stradao, pomisli profesorica, nekoga su dohvatile divovske fose.

Mirna utrne leptira. Položila je štapić da joj bude nadohvat ruke.

“Hoćete li me naučiti?”, tiho upita Mirna.

“Što?”

“Čarolije bez štapića.”

“Ne znam mogu li. Neću ti obećati. Jedno vrijeme razmišljala sam o tome što su zapravo čini? Što se događa kad ih izvodimo? Zaključila sam da ustvari upravljamo materijom, česticu po česticu. I počela sam posezati za tim česticama, osjećati ih, premještati, upravljati silama među njima. Shvatila sam da mi štapić ne treba, da mi čak smeta. Pokušat ću, ali ne znam mogu li drugi činiti što i ja.”

“Možda bi svi mogli, da se samo zapitaju što i vi.”

“Moguće”, složi se Henrijeta.

“Toliko je toga u školi ... mehaničko, automatsko, svi pričaju samo kako, a nitko ne pita zašto. Još manje čemu. Svi gledaju površinu, nitko ne želi zaroniti u dubinu.”

“Ti bi mogla biti velika čarobnica”, prošapće Henrijeta nakon nekoliko trenutaka šutnje. “Bi li me naučila kako radiš životinje?”

“A biste li vi meni pokazali *phallus impudicus*?”, nestašno uzvratila Mirna. Henrijeta se nasmije i poljubi je i njih se dvije poljupcima uljuljkaju natrag u san, mlade čarobnice izgubljene u drevnoj čarobnoj šumi.

* * *

Probudio ih je zaglušujući šumski zbor, kao da je svaki lemur gore u krošnjama svojim kricima i lajanjem i zvižducima i zavijanjem - pjesme šumskih duhova - pozdravio sunce što se izdizalo nad rubom kratera. Bilo je nečeg istovremeno zadivljujućeg i zastrašujućeg u tom jutarnjem poju, nečeg praiskonskog, preživjelog na tom malenom otoku, skrivenom pred sjekirama i vatrom i kopljima sred nepreglednog Indijskog oceana.

Henrijeta pogleda uvis. Vidjela je krupnu životinju, možda i tričetvrt metra dugu od njuške do kratkog repića, kako visi s grane, ovješena o svoje duge noge, poput kakvog krupnog ljenivca.

Profesorica i učenica krenule su za potokom. Krošnje su vrvjele lemurima, tromim velikim i manjim, spretnim skakačima dugih kitnjastih repova. Vidjele su i lemure u gustišu, obiteljske čopore što su pretraživali tlo u potrazi za hranom, držeći se na okupu visoko podignutim repovima, kao kakvim zastavama s crnim i bijelim kolotovima. Začule su i polaganu lomljivu među mladicama na čistini, gdje je nedavno palo stablo. Sakrile su se, suspregnutog daha čekajući što će izaći iz gustiša. I ugledale su golemog pozemnog lemura, crnih ramena i glave i šaka i stopala, bijelih bokova i prednjih nogu, žućkastih stražnjih nogu. Mirna je bila u pravu, uistinu je bio velik poput gorile.

A onda su čule krikove, uzbunjene, prestrašene, i pogledale gore i spazile tamni obris naspram nebeskog plavetnila: divovski orao, poput mitske ptice Rok, poput onog koji je sinoć gotovo ubio profesoricu. Je li ovo bio otok na koji je pristao Sindbad Moreplovac, je li ovo bio otok o kojem je pričala Shahrazad, spašavajući živu glavu iz šapa krvnika što si je zbog nevjere jedne dopustio ubijati stotine?

Svi su lemuri pred prijetećim obrisom sišli niže, gdje ih je orao teže mogao dohvatiti, gdje bi zapinjao krilima za grane. Čak se i tromi div tupavoga izraza lica povukao pod zaštitu gustoga grmlja.

Slijedile su potok dalje, sad je tekao sporije i širio se. I šuma se prorijedila, sve je više bilo grmlja, kao da će uskoro izbiti u nekakvu ravnicu.

Odjednom, Mirna zastane i povuče Henrijetu za ruku. Na rubu šume, dijelom zaklonjene niskim grmljem, lijeno su gazile tri slonašice. Ptice su bile ogromne, u leđima skoro dva metra visoke. Debele noge nosile su im teška tijela, male glave bile su im na dugim vratovima. Perje im je bilo pepeljaste boje. Gazile su dostojanstveno, polagano, kao da im nitko ništa ne može. Jedna ptica zastane, okrene glavu prema čarobnicama. Je li nas vidjela?, upita se Henrijeta sa zebnjom. Nije znala koliko su ptice brze, ali ako se odluče napasti ...

Ptice nisu obraćale pažnju na njih. Henrijeta se nadala kako će se negdje usred kratera potok koji su pratile, zajedno s mnoštvom ostalih, razliti u močvarnu nizinu. Tu bi mogla isprobati svoju metlu, uhodati je, prije no što polete i zapute se nad beskraj oceana. Otvoreni prostor nad močvarom otežao bi orlušinama prepad na njih.

Uistinu, grmlje je ustupalo mjesto bambusu i močvarnome bilju. Uskoro se pred Henrijetom i Mirnom ukaže bara, možda stotinjak metara u promjeru. Činila se plitkom, tlo je pod njihovim čizmama bilo gnjecavo, blatno, voda im je šištala ispod potplata. Poplašile su jato ljeskavo tamnih ptica dugih savijenih kljunova, morale su biti nekakvi ibisi.

Ovdje će biti dobro, pomisli Henrijeta. Ali samo trenutak potom, ona osjeti kako je naglo obuzima neka neobjašnjiva nelagoda. Osvrnula se sa strepnjom: nešto ovdje, u ovoj bari, na njezinim blatnjavim obalama, nije bilo u redu. Profesorica snagom volje potjera strepnju i odgurne nelagodu u stranu. Trebala je zajahati metlu da je isproba, kad je odjednom nelagoda provalila, nezadrživa, i prerasla u razorni val mučnine, skoro je natjeravši da povрати u blato. Mirna se, pogleda punog jeze, osvrtala naokolo. Drhturila je poput suhog lista na vjetru. I ona je osjetila nalet te duboke mučnine i straha i gađenja. Djevojka posegne za svojim štapićem, ali nije bilo ničega u što bi ga uperila. Ona prestravljeno pogleda svoju profesoricu. Našle su se okružene nečim kužnim i poganim i drevnim.

“Ovdje ima čini”, prošapće Henrijeta, posegnuvši rukom da privuče Mirnu sebi. “Zlih i starih čini.”

Učenica zastenje od užasa. Podigla je štapić, Henrijeta se okrene i pogleda kamo je ciljala.

Iz blata se izdizala tamnoputa spodoba.

Koža joj je bila nategnuta na kostur, kao da uopće pod njom nije bilo mišićja. Duplje su joj bile bez očiju, usne strulile, otkrivajući stegnute požutjele zube u grimasi jezive nacerenosti. Čovjek je očito bio mrtav, a opet nemrtav, stariji čak i od portugalskih moreplovaca koji su prvi spomenuli otok. Možda Polinežanin, pomisli Henrijeta, neki koji nikada nije stigao iz Pacifika do Madagaskara. Klatio se na nogama, nesiguran kuda da krene, i Henrijeta konačno shvati zašto se otok zove Otok kostura i što je Tito tražio na njemu, ni prvi ni posljednji.

I zašto je, nekom svojom seljačkom mudročću i iskustvom čovjeka koga ni Hitler ni Staljin nisu uspjeli slomiti, shvatio da je, ako je vječiti život bio poput ove isušene kreature pred njima, smrt ipak bila bolja.

“Uvijek sam se pitala kome si to slamu ukrala da si je nabiješ na glavu mjesto kose.”

Sok dušmanke, lukavošću ugrabljen

Ako je Henrijeta Granić ikada u školi imala neprijateljicu, bila je to Ljubica Ljutomerski.

Od prvih ju je dana u razredu zadirivala, nazivala je pogrđnim imenima, ismijavala je na najmanji povod, najmanju nespretnost ili propust.

A onda, kad je Henrijeti bilo dvanaest, Ljubica i njezine tri prijateljice zaskočile su je u ženskom zahodu i tamo se na nju sat vremena nabacivale *masturbatiom*, smijući se i rugajući joj se dok se jadna Henrijeta, obraza što su joj gorjeli od srama, samozadovoljavala pred njima poput zadnje bestidnice, sasvim nemoćna da se odupre silini čarolije.

Ali nakon toga, Ljubica Ljutomerski i njezin čopor stale su zaobilaziti Henrijetu u širokome luku, samo je strijeljajući pogledima punim mržnje. Henrijeta nikad nije otkrila tko i kako, ali netko je saznao. I očito bio doveo Ljubicu u red.

A sad je Ljubica Ljutomerski lebdjela metar nad blatom, da ne bi slučajno uprljala svoje crvene platnene cipelice, u crnoj haljini, strašna u svojoj ljepoti, sjajne crne kose što se vijorila na vjetru koji se odjednom digao.

Oko njih smračilo se u hipu. Nad otok se nevjerojatnom brzinom navukao teški tmurni oblak, vrtložio se dok su u njemu bljeskale munje i parale olovnu tamu. Iz šume su dopirali uzbunjeni krici lemura, pokličići plahih životinjskih srca prestravljenih naglom olujom.

“Što ti tražiš ovdje?”, pokušala je Henrijeta nadglasati huk iznenadnog vjetra. Mirna je stajala iza nje, držeći štapić uperen u Ljubicu. Ali, kao što je Henrijeta dobro znala, djevojka se nikako nije mogla mjeriti s čarobnicom poput Ljubice, ni snagom ni poznavanjem kletvi.

“Što tražim ovdje, pitaš? Došla sam te dočekati, kad si već uspjela stići sve do ovdje. Kao što sam i znala da hoćeš!”

Henrijeti kao da je zatrebalo vremena da shvati. A onda joj se klupko stalo odmatati u glavi i sve je sjelo na svoje mjesto, zadnji djelić slagalice bio je umetnut u sliku.

“Ti si bila ta, prokleta kujo!”, zaurla profesorica sa suzama bijesa u očima. “Ti si napala Jeronima! Namjerno ga nisi ubila i znala si -”

“Naravno da sam znala! Samo Edigiusov napitak može spasiti tvog voljenog dripca.”

“Ali, Edigius ...”, poviče Mirna, “otkud -”

“Blesače male! Zaboravljate tko sam i iz kakve obitelji potječem. Ja ne moram drkat kaču svaki put kad mi zatreba neka ozbiljnija knjiga!” Obitelj Ljutomerski uopće nije zanimala Henrijetu, ali svejedno je znala kako je to bila prastara i bogata čarobnjačka obitelj. Jednako prastara i bogata knjižnica ne bi bila nikakvo čudo.

“Da, glupačo! Poslala sam Jeronimu anonimno pismo, kako mu imam reći nešto važno o štrigama i štrigunima koji su još na slobodi. Namamila sam ga u kamenjar, tamo ga opalila *homicidiumom*, znajući da ćete prevrnuti nebo i zemlju za lijekom. Bilo je samo pitanje dana kad ćeš stići ovamo, Granićka!”

“I što ćeš sada, kujo? Bacit još jedan *masturbatio* na mene?”

Ljubica Ljutomerski prasne u grohot. Njezin smijeh ispuni Henrijetu jezom, bilo je u njemu dobro znane zlobe kakvu je imala prilike na svojoj koži iskusiti u Nehaju, ali i nečeg što nikad prije nije čula, nečeg novog, ludila prožetog najmračnijim prekapljenim zlom. Sjaj u njezinim crnim očima bio je poput bljeska u oku kakvog grabežljivca u najdubljoj tmuni. Čime si se ti igrala, srce?, pomisli Henrijeta, kome si se podala i prodala dušu?

Čarnica isuče svoj čarobni štapić, bijel, od slonovače, uperi ga u vrtlog oblaka nad njima i zaurla, nadjačavši urlik oluje oko njih:

“RESURRECTIO ZOMBIS!”

Munja bljesne i kao sabljom rasiječe tamu. Blato i voda kao da su proključali, stotine, tisuće ruku i lubanja izronilo je na njezinu zapovijed ispod površine. Svuda oko tri čarobnice, kosturi preko kojih je bila nategnuta koža nahrupili su iz močvare, nezaustavljiva horda iskeženih, nacerenih, s crnim dupljama mjesto očiju. Neki su imali dronjke na sebi, ono što je bilo ostalo od vojničkih uniformi, maslinaste, crne, maskirne, i sva se ta gnjecava, gnjila, blatnjava, koščata smrt kao poplava sručila na Henrijetu i Mirnu.

Nije bilo vremena za tajnovitost! Te gole šake posezale su za Henrijetom i Mirnom da ih zgrabe, raskomadaju, zderu meso s njihovih kostiju, raščupaju im utrobe -

“MALLEUS!”, zaurla Henrijeta i sila poleti iz njezina dlana i pokosi dvadesetak spodoba. *“MALLEUS!”*, krikne ona opet i još ih nekoliko desetaka popada natrag u blato iz kojeg su ispuzali.

Ali na njihovo mjesto dolazili su novi! Gazili su jedni preko drugih, spoticali se, navirali i, prije no što je Henrijeta stigla udariti novim maljem, zgrabili su ih obje u čelični stisak desetaka trulih šaka. Henrijeta i Mirna bile su zarobljene u smradnome moru nemrtvih stvorenja, koščatih ruku što su im okovale ruke, grabile ih za grkljane, derale odjeću sa njih, širile im noge. Mirna je vrištala potpuno izbezumljena, njezina profesorica otimala se da si oslobodi ruku, ali uzalud, bila je bespomoćna poput malog lemura u raljama fose.

Ljubica Ljutomerski urlala je u skoro sladostrasnome užitku pred njima dvjema, koje samo što neće silovati razularena gomila mrtvog, gnjilog mesa i golih kostiju.

A onda čarnica pucne prstima i svi nemrtvi stanu, odjednom ukočeni u mjestu poput grobljanskih kipova, stišćući svoje zarobljenice. Oko njih grmjelo je, vjetar je zavijao i povijao trsku, lomio stara trula stabla, nosio ptice što se nisu sakrile na vrijeme.

“Rekla sam im da dolazite, Granička!”, zakriješti Ljubica. *“Neki od njih ovdje su stoljećima. Ne*

možeš ni zamisliti kako su se obradovali kad sam im rekla da dolazite! Jedva su vas dočekali. I budi sigurna da ne žele vaše mozgove!”

“Što hoćeš, prokletinjo?”, zajeca Henrijeta, slomljena.

Ljubica Ljutomerski klizne zrakom do nje i unese joj se u lice, čvrsto stisnuto među mnoštvom nemrtvih šaka.

“Hoću da me naučiš! Da mi pokažeš sve, do zadnje pojedinosti, kako izvodiš čarolije i bacaš čini i kletve bez štapića! I kad me to naučiš, otići ću na Isola Nudu. I tamo ću naučiti svoga muža - sjećaš se, tvoj voljeni Jeronim smjestio ga je tamo - i sve ostale štrigune. I više neće biti zarobljenici, više neće biti nemoćni, nakon što su im bezdušnici, sve komisijski i uz zapisnik, polomili štapiće! Konačno ćemo u potpunosti ovladati moćima, konačno nam neće trebati ove ... štake!” Ljubica Ljutomerski s gadljivim prezirom pogleda svoj štapić od slonovače, urešen rezbarijama. “A onda ćemo vratiti našega gospodara i pokazati svima gdje im je mjesto.

“A ti, dušo”, Ljubica šapne Henrijeti na uho, “tebi ću počupati kosu da ne gledam tu slamu i polizat ćeš mi pičke i tko zna, možda te čak i poštedim, da te vodim okolo k'o kujicu, jednom kad te svedem na pravu mjeru.”

Henrijeta ostane bez riječi na tu mržnju, za koju nikako nije mogla naći uzroka. Niz obraz joj potekne suza.

“Dakle?”, zaurla Ljubica Ljutomerski. “Dokle ću čekati? Ili da prvo pustim svoje kadavere da se naslade na ovoj maloj guski? Je l' to hoćeš, Granićka, slušat je kako vrišti dok zabijaju svoju smrdljivu trulež u nju?”

“Ne slušajte je, profesorice”, procijedi Mirna kroz suze. “Ne dajte joj ... To zlo ne smije van -”

“Dosta!”, presiječe je Henrijeta.

“Nemojte -”

“Dosta! Prekini!”

I Henrijeta pokorno spusti pogled pred razularenom čarnicom i njezinom hordom i kimne glavom.

“Pokazat ću ti”, prošapće.

Ljubičino se lice ozari slavodobitnim cerekom. Podigla se nad njima, pogledala dvije zarobljene čarobnice odozgo.

“Znaš”, kimala je glavom dok ih je odmjeravala, “naš gospodar sve nas je upozorio neka tebe ne ubijemo. Htio te za sebe. Sve bismo mu se drage volje podale na najmanji mig, ali on je htio tebe, Granička. Sad vidim i zašto. Pametna si ti. Tko zna, možda još i napravimo nešto od tebe. Dakle, da vidim!”

“Moraš nas osloboditi”, pogleda Henrijeta Ljubicu. “Treba mi prostora.”

Čarnica pucne prstima i živi leševi puste Henrijetu i Mirnu i odmaknu se, pokorno slušajući svoju gospodaricu. Profesorica baci pogled na Mirnu. Odjeća joj je bila razderana, bila je izgrebana. U šaci je poput slamčice spasa stezala svoj prekinuti štapić, sad beskoristan.

“Skinu čizme, Mirna”, tiho joj zapovjedi Henrijeta, i sama se sagnuvši da razveže svoje.

“Što je sad to?”, zareži Ljubica.

“Bolje je kad imamo izravnu vezu s tlom. Energija zemlje lakše prolazi ako nema ničega između tla i tabana.”

Ljubica Ljutomerski tek sumnjičavo kimne glavom.

“Dođi k meni”, Henrijeta pruži ruku Mirni. Djevojka bez pogovora primi njezinu ruku i profesorica je privije sebi, tijelo uz tijelo. “Sad se samo predaj”, šapne joj, “pusti neka moć teče kroz tebe. Ne opiri joj se, inače će te spaliti. Čuješ?”

Mirna tupo kimne glavom.

Henrijeta pogleda Ljubicu Ljutomerski. Čarnica, opijena svojom moći, nije primijetila kako se u njezinim očima pojavio neki sasvim novi sjaj.

“Želiš stvarno vidjeti kako bacam čini bez štapića, Ljubice Ljutomerski?”

“Daj već jednom!”, poviče čarnica.

“Pa, evo! Svidjet će ti se! *CONFLAGRATIO NAPALMUM!*”

Henrijetina kletva zaori se nad močvarom, odjekne sve do šume, ušutka svojim ubojitim gnjevom oluju nad Otokom kostura. Snaga pokulja iz tla, iz blata, kroz Mirnu i nju, nahrupi kroz dva tijela poput bujice u vododerine i u jedno korito, Henrijetino tijelo, u njezinu ispruženu desnu ruku, u dlan, u raširene prste.

Treptaj oka kasnije, četiri noćno plava F4U s bijelim zvijezdama na krilima pojave se niotkuda u oluji, motora i propelera što su zviždali kao kosa smrti, i sa svojih krila, poput izvrnutih galebovih, istovare svaki po dvije bombe. Još treptaj oka kasnije, dok je Ljubica Ljutomerski zaprepašteno gledala što se događa, ne shvaćajući, okružena ukipljenim nemrtvima, bombe eksplodiraju i osam plamenih kugli sune u nebo kako se zapaljeni napalm razlijevao po svemu, lijepio se po nemrtvima, palio kosti i kože.

Henrijeta zgrabi Mirnu i odskoči u jednom čarobnom skoku do dublje vode i baci ih u nju i pod površinu, trenutak prije no što će se ljepljiva goruća smjesa u vreloj bujici prelići preko baruštine i trske i nemrtvih, žežući sve na svome putu.

Pritisla je Mirnu svojim tijelom, dok je iznad površine bjesnio razulareni pakao, proždirući nemrtve, gutajući zrak. Vidjela je kroz vodu još plamenih kugli. Drugi nalet, još četiri aviona, da sprže ono što nisu prvi.

A onda se pakao umiri i dvije čarobnice izrone, pluća što su boljela za zrakom.

Sve je oko njih bilo spaljeno, vatre su pucketale posvuda, gorjelo je raslinje, gorjeli su nemrtvi, bezglavo teturajući naokolo, dok ne bi konačno pljusnuli u blato, obuhvaćeni plamenom, da tako dogore dokraja.

Zrak je smrdio po napalmu i paljevini, po pougljenjenim tijelima, dim je grizao za oči. Oluja se razišla, onako neprirodno naglo kako je i došla.

“Tamo!” pokaže Mirna.

Ljubica Ljutomerski ležala je u blatnjavoj vodi. Henrijeta joj priskoči u nekoliko koraka, iščupa joj štapić iz ruke i, ne mareći ni za kakve zapisnike, s užitkom joj ga prelomi napola. Onda je zgrabi za njezinu crnu kosu i povuče i podigne joj glavu iz vode. Bila je živa i netaknuta napalmom. Inače ne bi bila čarobnica, pomisli profesorica.

“Što ćemo s njom?”, upita Mirna.

“Imamo dug put za vratiti se”, odvrati Henrijeta. “Ne možemo je vući za sobom.” A onda pogleda prema šumi. “Imam ideju.”

Njih dvije zgrabe Ljubicu Ljutomerski, još uvijek strešenu udarom napalmom i ne baš sasvim svjesnu što se oko nje događa. Odvukle su je stotinjak metara do šume i do jednog stabla, ne predebelog, ali dovoljno čvrstog. Tu je Henrijeta uzela što je ostalo od Mirnine košulje i otparala rukav i njime vezala Ljubici ruke oko debla. Ostatak je izrezala u trake, napravila od njih užu i njime joj svezala noge, ostavivši ih raširenima.

“Znao je tvoj gospodar zašto me htio poštediti”, unese se Henrijeta Ljubici u lice. “Znao je on moju snagu. Samo se zajebao, misleći da ću ikad stati uz njega.”

“Što ... što ćeš sada?”, procijedi Ljubica slomljenim glasom.

“Ostala sam ti dužna lizanje pičke”, odbrusi Henrijeta. Još je uvijek imala svoju torbu, iz nje izvadi tikvicu i bez i jedne više riječi klekne pred Ljubicu Ljutomerski.

Mirna pograbi njezine crne skute i digne ih, a Henrijeta uroni nosom u njezino crno runo i jezikom među usmine i zapaluca, i ubrzo izmami sokove iz Ljubičine pičke. Skupljala ih je i skupljala, lizala i oblizivala dok nije svoju dušmanku dovela do draginje, a tikvicu skoro do vrha napunila njezinim sokovima.

“Tako”, ustala je, začepivši tikvicu. “Sad imamo sve.”

“Ali što ćemo s njom?”, opet upita Mirna.

“Neka je ovdje”, odmahne rukom Henrijeta. “Prije ili kasnije, pokupit će je bezdušnici.”

U tom trenutku, iza nje začuje se tiho režanje. Henrijeta i Mirna polako se okrenu. Ljubičin pogled ispunio se strahom.

Našle su se oči u oči s tri divovske fose što su se šuljale iz gustiša, sigurno privučene smradom sprženih nemrtvih. Henrijeta se nasmiješi. Ni sama nije mogla bolje poželjeti.

“Mace, mace, mace ...”, stane ona tepati krupnim mačkastim zvijerima što su je netremice promatrale smeđim okruglim očima.

“Fose, fose, fose ...?”, ispravi je Mirna.

“Što već”, odmahne Henrijeta rukom i nacereno pogleda Ljubicu Ljutomerski, svezanu za stablo i prestravljenu pred tri iskežene zvijeri. Što god na kraju bila sudbina zle čarnice, Henrijeti je bilo potpuno svejedno. “One će je sasvim lijepo čuvati.”

14.

Mjesto za ljubav

“*Conflagratio napalmum?* Gdje ste tu kletvu naučili? Sigurna sam, ne u Nehaju.”

Ocean se prostirao pod Henrijetom i Mirnom dokle im je pogled sezao. Trebalo im je vremena da se koliko-toliko pripreme za let, da poprave odjeću koliko su mogle, da nađu svoje čizme i kapute, i letačke kape zagurnute u džepove. Henrijetina metla pokazala se poslušnom i stabilnom, Mirninu su našle u blatu, ali nakon pranja bila je kao nova: sve su njihove stvari preživjele napalm, obuhvaćene štitom kojeg je oko sebe u trenu bila podigla Ljubica Ljutomerski. I tako su krenule, preletjele rub kratera i ostavile za sobom otok na kome su svi tražili tajnu vječitog života, ne sluteći kako ih čeka tek beskrajna smrt.

“Srela sam tog čovjeka, tjedan dana prije početka zadnje školske godine”, odgovori Henrijeta. “Posvuda se već širio strah, čarnice i štriguni postajali su sve drskiji. A on mi je prišao, stao pred mene. Šetala sam sama opatijskom šetnicom, predvečer, skupljala snagu za ono što sam znala da nas čeka.

“Čim sam ga vidjela, bilo mi je jasno da je čarobnjak. Tko bi mi drugi tako pristupio? Izduženog lica, visokoga čela, možda malo upalih obraza. Tankih usana, orlovskoga nosa. Prosijede crne kose. Živih očiju iza debelih naočala, mora da je bez njih bio skoro slijep. Iako je izgledao kao da nema više od, recimo, pedeset, osjetila sam kako je star i iskusan. I moćan, neizmjereno moćan.

“Pomislila sam kako je neki štrigun, izgledao mi je prilično zatrašujuće. Samo što nisam potegla štapić da ga udarim *malleusom*. A on se tek nasmiješio. Taj smiješak me odjednom razoružao, nisam ga mogla povezati s nekim tko bi bio zao. ‘Čekaju te surove bitke, Henrijeta’, šapnuo mi je na uho. I tako me odveo u paški kamenjar, gdje nije bilo nikoga, i naučio me. Naravno, svaka

škola se plaća.”

“A što je tražio zauzvrat?”, pogleda je Mirna radoznalo. Henrijeta ne odgovori odmah.

“Znaš, Roko misli kako mi je Jeronim bio prvi. Jeronim pak vjeruje kako mi je prvi bio Roko.”
Henrijeta se nasmiješi. “A ja se nisam trudila ispraviti ih u njihovim zabudama.

“Nikad mi nije otkrio tko je. I zašto je baš mene naučio *conflagratio*. A naučio je on mene te noći još štošta, polako i strpljivo i ponavljao je sa mnom gradivo dok ga nisam dobro uvježbala.”

Mirna prasne u smijeh. Henrijeta joj se pridruži, zajedno su se smijale, same nad oceanom.

“Nekako mi se čini da ću ga jednog dana opet sresti.”

* * *

Ocean.

Kompas koji je pokazivao put.

I dvije čarobnice što su slijedile iglu na sjever, jer tako su bile sigurne da će doći do obala Bengalskoga zaljeva, prije ili kasnije, dok je potraga za malim otočićima usred Indijskog oceana bila daleko riskantnija.

Nisu Henrijeta i Mirna bile prve koje su se na metlama zaputile preko oceana. Znalo se kako je na takvim letovima, uz nevjeme, najveći neprijatelj bio Morfej. Čarobnica koja nad morem zaspe na metli, može očekivati mokro buđenje. Ili čak smrt.

“Kakva je to čarolija bila?”, upita učenica svoju profesoricu. “U toj bari?”

“Nešto staro i drevno.”

“Mora biti barem dvije tisuće godina.”

“Kako znaš?”, pogleda Henrijeta Mirnu.

“Polinežani su se iskricali na Madagaskar oko godine nulte. Tako profesor McEwan tvrdi.”

Henrijeta kimne glavom. “To će netko morati ispitati. I to uskoro, prije no što tamo bude još nemrtvih.”

“Napalm ... Zar ih nije pobio?”

“Ne znam”, zamisli se Henrijeta. “Spržio ih je i popadali su, ali možeš li stvarno ubiti nekog već mrtvog?”

Mirna umukne. Henrijeti se na trenutak učinilo kako je desno, nad obzorom, spazila odsjaj sunca na metalu. Neki avion, pomisli, ne spominjući to Mirni.

“Pitam se što će biti s Ljubicom Ljutomerski.”

“Baš me briga. Štapić sam joj slomila, a fućka mi se hoće li se ona prije osloboditi ili će je fose zaklati i pojesti.”

“Mislila sam da ćete joj učiniti nešto ružno.”

Henrijeta odmjeri Mirnu. Jahala je svoju metlu, kosa joj se vijorila na vjetru ispod pletene kape. Da nije bila prljava i izubijana i umorna i da nije već tako mlada iskusila kakvih sve opačina ima na ovome svijetu, bila bi slika i prilika uzorne mlade čarobnice, predane školi i stjecanju novih znanja.

“Na primjer, što?”

“Ne znam”, nevino će Mirna, izbjegavajući profesoričin pogled. “Odgristi joj cikilj? Čitala sam to ...”

Henrijeta skoro ispusti metlu, zgrožena. A onda shvati ...

“Srce”, okrene se ona učenici. “Markiz de Sade bio je prilično izopačen čovjek u još izopačenijim vremenima, i njegove knjige nisu za nekog poput -”

“Mlade nevine duše poput mene, hoćete reći?”

Henrijeta frkne nosom. S tom će se djevojkom morati ozbiljno porazgovarati. Prije no što možda skrene na krivi put, prije no što postane nova Ljubica Ljutomerski. Tu djevojku samo treba ozbiljno, iskreno voljeti, javi se u Henrijeti neki drugi glas. Kao što je trebalo i Ljubicu. Čak i samog gospodara tame, dok je još negdje u njegovu srcu bilo mjesta za ljubav.

I ona odjednom shvati!

Shvati zašto treba i Roka i Jeronima i Gitu, sve podjednako, a sad i Mirnu uz njih.

Henrijeta Granić-Bizovački bila je velika čarobnica. Moć koju je vijala u rukama bila je golema, ubojita, razorna, na trenutke nespoznatljiva i beskonačna. Davala je osjećaj siline, osjećaj kako se može sve, ali baš sve što se želi. Dobro. I zlo. Takvu moć samo jedna stvar može obuzdati, spriječiti da ne zavede um i ne zavlada njime i ne povede ga stazama zla.

Ljubav. Puno ljubavi.

Mirna Kotek također je pred njezinim očima izrastala u veliku čarobnicu, neustrašivu i domišljatu. A izgledalo je kako nije baš imala sreće s ljubavlju. Henrijeta shvati kako će je djevojka trebati. Baš kao što će i ona trebati nju.

“Profesorice!”, prekine Mirna njezine misli. “Pogledajte, avion!”

Henrijeta pogleda kud je Mirna pokazivala rukom. Bio je to onaj isti avion kojeg je i sama spazila, ali sad bliži: mogla je vidjeti zdepasti trup i visoka krila i po dva motora pod svakim.

Bila je sigurna da sad već piloti vide i njih.

“Kako si ono rekla?”, upita Mirnu, smiješeći se. “Sljepilo uzrokovano nevjericom?”

Dvije čarobnice nastave svoj let, praveći se kako aviona nema. Ali, možda desetak minuta kasnije, transportna letjelica ih preleti, zaglušujući ih svojim motorima, i skrene i spusti se na njihovu visinu, točno ispred njih.

“Čini mi se da su ovi vjernici!”, poviče Mirna preko buke, bacakana vrtloženjem iza sivog aviona.

Avion je usporavao, spustio je zakrilca. Odjednom, rampa pod repom počela se spuštati. Za manje od minute, gledale su u tamni otvor, poput kakve pećine. A onda na spuštenu rampu iskorači čovjek u smeđem kožnom kaputu - bezdušnik Sikirica - i prstom pozove Henrijetu i Mirnu neka slete u avion.

Jednom u avionu, kad se rampa opet podigla, a čarobnice klonule na klupe, zahvalne što više nisu same na milost i nemilost oceanu, Henrijeta skine kapu i naočale i pogleda Sikiricu.

“Kako ste znali?”

“Naše je da znamo, drugarice. A i uputio nas je drug profesor McEwan.”

“Niste mu valjda naudili -”, skoči Mirna uplašeno.

“Drugarice omladinko, pa na šta vam mi ličimo? Kad ste već bili predugo odsutni, porazgovarali

smo s njim kao ljudi, rekao nam je gdje vas je poslao i eto ...”

“A kakav je ono kavez naprijed?”, upita Mirna.

Naprijed u trupu, u polutami, uistinu je bio kavez: čvrste šipke opletene žičanom rešetkom. Do njega, sjedila je Danica, odjevena u letačku jaknu. U njemu je bila zalisičana Ljubica Ljutomerski, raščupane kose, začepljenih usta, izgrebena pandžama, izgrižena. Strijeljala je unutrašnjošću aviona bijesnim pogledima, na rubu ludila. Danica se zadovoljno smiješila lovini koju su vozili na Isola Nudu.

“Lijep ste nam poklon ostavili na Otoku kostura”, naceri se Sikirica. “Bile su tamo i neke zvijeri, već su je počele grickat. Srećom, Danica umije lijepo sa živinom.”

“Recite”, umorno će Henrijeta. “U močvari ... Jeste li vidjeli ... Kosture kako gacaju?”

“Jesmo”, mračno će bezdušnik, prošavši prstima kroz kosu. “Sad mi jasno šta mi je drug Tito jednom bio rekao na Brijunima. Kao jučer da je bilo, tako se sjećam. Rekao je kako je išao tražit vječni život. A našao je vječnu smrt. Nisam ga shvatio, bilo je kasno i mislio sam kako je malo previše potegnuo.”

“Postoji film ...”, Mirna će.

“Šta će nam film, drugarice? Vi ste vidjeli, ja sam vidio. Šta će nam film? Nego ... Jeste l’ vi skupile šta treba? Za druga Lončareka?”

Henrijeta kimne glavom. “Kako je?”

“Da je bolje, možda bih vas pustio da se malo hladite nad oceanom.” Henrijeta se ukoči. “Stići ćemo, ne berite brigu. Drugarica Lončarek skupila je sve. Skuhat ćete vi šta treba, ne bojim se ja.”

Čarobnice odahnu. Bezdušnik ode do kaveza i sjedne do Danice. Mirna položi glavu Henrijeti na rame. Profesorica je primi za ruku. Ubrzo su obje, umorne da više nisu mogle držati oči otvorenima, uljuljkane monotonim brujanjem snažnih motora, ušuškane toplinom što je strujala među njima, utonule u čvrsti Morfejev zagrljaj.